

ŽELEZAR

TEDNIK - GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SZ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 19. OKTOBRA 1978

ŠTEVILKA: 40., LETO: XXVII

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl - Naslov: Uredništvo Železarja, SZ - Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

SKUPNA IN GOTOVA PROIZVODNJA V OBDOBJU JANUAR - SEPTEMBER POD PLANOM

V obdobju januar-september je bila v odnosu na družbeni plan Železarne dosežena skupna s 97,9 % in gotova proizvodnja s 94,7 %. Stanje se je v primerjavi s proizvodnimi rezultati, doseženimi v prvem polletju poslabšalo in to zaradi tega, ker so julija in septembra nekatere temeljne organizacije precej zaostale za planirano proizvodnjo. Po devetih mesecih je bilo stanje v posameznih temeljnih organizacijah naslednje:

TOZD PLAVŽ

Oba plavža sta v obdobju januar-september obratovala zelo dobro in sta z družbenim planom predvideno skupno proizvodnjo presegla za 7,3 %. Letos v juliju je bila dosežena tudi doslej najvišja mesečna proizvodnja in sicer 15.694 ton. K temu proizvodnemu uspehu je pripomogel tudi kvaliteten in na železu bogatejši vsip. Za leto je bil planiran izplen iz celotnega vsipa 53,6 %, v prvih devetih mesecih pa je bil dosežen 53,95 %. Tudi poraba vsipnega koksja je bila nizka. Planirana je bila 670 kg na tono grodlja, dosežena pa 659 kg na tono grodlja, kar je tudi za 33,1 kg na tono grodlja manj, kot v letu 1977.

TOZD JEKLARNA

Za doseganje letne planirane skupne proizvodnje martinarne - 320.000 ton surovega jekla, je potrebno večmesečno obratovanje s

petimi SM pečmi. S takšnim načinom obratovanja je martinarna pričela 23. januarja in ga nepretrgoma nadaljevala do konca aprila. V maju in juniju je s petimi SM pečmi obratovala le krajše obdobje, medtem ko v juliju, avgustu in septembru takšen način obratovanja zaradi večje odsotnosti delavcev ni bil mogoč. Vse to in dobro delo je pripomoglo.

(Nadaljevanje na 3. strani)

ODSOTNOST Z DELA KOT SESTAVINA PLANIRANJA KADROV

Nosilci kadrovske politike v socialistični samoupravni družbi so delovni ljudje. Z razvojem samoupravne socialistične osnove se krepijo pogoji, v katerih postaja delovni človek temeljni nosilec in poglavitni dejavnik vsega razvoja in napredka.

Hiter gospodarski in družbeni razvoj terja od delovnega človeka vedno več znanja in strokovne uspo-

sobljenosti. V praksi pa je opaziti, da je prav na tem področju premalo razvito načrtovanje in planiranje. Razvoj prinaša na eni strani modernizacijo proizvodnje, delovnih postopkov in organizacije dela, na drugi pa za našo železarno značilno zadrževanje starih strojev in naprav. To oboje hkrati pa ob različnih razlagah kaže enkrat presežke delovnih kapacitet, drugič pa pomanjkanje določenih profilov poklicev.

Pri planiranju kadrov se srečujemo s problemi, ker je to v splošnem sistemu planiranja še dokaj nerazvito in se plani izdelujejo v glavnem na podlagi grobih ocen in izkušenj

četrtletja je proizvodnja jekla skoraj docela enaka lanskim proizvodnjam

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

PROIZVODNJA SLOVENSKE ŽELEZARNE V SEPTEMBRU IN DEVETIH MESECIH

V septembru se ni zgodilo nič izjemnega. V železarni Štore so izdelali 440 traktorjev, kar je doslej največja mesečna proizvodnja. Predelovalci žice so dosegli letos najvišjo mesečno proizvodnjo in presegli linearni načrt proizvodnje za 12 %.

Proizvodnja surovega železa lepo, enakomerno napreduje in je bil mesečni plan zopet presežen, tokrat za 8 %. Večji skok z 22 % presežka so napravili v železarni Štore in znižali zaostanek, ki je nastal po več kot dvomesečnem zastoju na začetku leta, na polovico. Po devetih mesecih izvršujejo plan na Jesenicah 107 % in v Štoreh 95 %, skupno Slovenske železarne pa 102 %.

Mesečni plan proizvodnje surovega jekla so presegli samo v železarni Štore in sicer za 12 %, v železarni Jesenice je znašala izvršitev 91 % in v jeklarni železarne Ravne 94 %. Tudi skupni rezultat je seveda pod mesečno načrtovano količino in to za 6 %. Ob koncu tretjega

četrtletja je proizvodnja jekla skoraj docela enaka lanskim proizvodnjam

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

POMEMBNE ODLOČITVE NA SEJI DS SOZD SLOVENSKE ŽELEZARNE

Predsednik Miloš Piščanec danes po vrstnem redu v železarni Ravne sklicuje tretjo sejo delavskega sveta sestavljene organizacije Slovenske železarne. Poleg pregleda zapisnika in izvrševanja sklepov, delegatom v obravnavo predlaga zelo obsežen in izredno pomemben dnevni red, ki zajema:

- razpravo o združevanju delovne organizacije blagovnega prometa Tehno-Impeks Ljubljana v SOZD Slovenske železarne. Delegatom je v zvezi s tem predloženo poročilo o poteku postopka združevanja, elaborat o upravičenosti združitve Tehno-Impeksa v SOZD SZ in osnutek samoupravnega sporazuma o trajnem poslovnem sodelovanju med organizacijami združenega dela proizvodnje in predvideno delovno organizacijo blagovnega prometa. Po sprejemu na delavskem svetu bo osnutek samoupravnega sporazuma predložen v razpravo vsem temeljnim organizacijam združenega dela SOZD Slovenske železarne;

- razpravo o poročilu o poslovanju delovnih organizacij Slovenske železarne v prvem polletju in osmih mesecih letošnjega leta, ki ga je pripravil predsednik kolegijskega poslovnega organa Gregor Klančnik in ki ga v celoti objavljamo;

- razpravo o izhodiščih in terminskem načrtu za izdelavo gospodarskega načrta delovnih organizacij in SOZD Slovenske železarne za leto 1979;

- razpravo o uveljavljanju enotnega delovnega koledarja SZ za leto 1979. Na pobudo družbenopolitičnih

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 7. strani)

DOBAVE ZAOSTAJAJO

Na problemski razpravi o usklajevanju proizvodnih planov med pridelovalci in predelovalci jekla v SR Sloveniji za obdobje 1976 do 1980, ki jo je pripravil republiški odbor sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin Slovenije v okviru svoje predkongresne dejavnosti, so se udeleženci takoj na začetku skušali dogovoriti, naj se to srečanje ne bi sprevrglo v »konfrontacijo dveh front«. Zbrali so se z namenom osvetliti najbolj pereče točke uresničevanja srednjeročnega načrta s področja črne metalurgije in seveda, da bi odpravili čimveč težav, ki tarejo oboje. To željo so razpravljalci večkrat ponovili, pa vendar je njihovo srečanje izžvenelo kot očitek na eni in opravičevanje na drugi strani.

Predelovalci jekla so se pritožili, da slovenski železarji predvsem v letošnjem letu nikakor niso bili sposobni zadovoljiti potreb naše predelovalne industrije, čeprav so se v sporazumu in nato v pogodbah za letošnje leto dogovorili za potrebne količine, vrsto in kakovost. Nekaterim delovnim organizacijam so železarji kljub vsem dogovorom dobavili

tudi za tretjino manj jekla, kot ga potrebujejo. Pri dobavi osnovnih surovin je prebogost ostajalo pri obljubah in delovne organizacije seveda ne morejo slediti svojim načrtom. Tako je mariborski TAM že zdaj v zamudi za 800 vozil. Porabniki jekla so nezadovoljni tudi z dvigom

(Nadaljevanje na 2. strani)

Sodelavec v jeklovleku

9. KONGRESU ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE NAŠ DELAVSKI POZDRAV

9. kongres ZSS

Z devetim kongresom Zveze sindikatov Slovenije, ki bo 25. in 26. oktobra v Mariboru, bo sklenjeno novo štiriletno obdobje boja delavskega razreda organiziranega v zvezi sindikatov, na čelu z zvezo komunistov, za osvoboditev človeka in dela. Minulo štiriletno obdobje nedvomno pomeni eno najbolj razgibanih obdobij po osvoboditvi pri uresničevanju vizije, ki sta jo napovedala Marx in Engels v Manifestu komunistične partije leta 1848 z besedami: »Ko se bo proletariat v boju proti buržoaziji nujno združil v razred, ko bo postal z revolucijo vladajoči razred in ko bo kot vladajoči razred nasilno odstranil tudi stare proizvodne odnose, bo s temi proizvodnimi odnosi vred odstranil tudi pogoje za obstoj razrednega nasprotja, razrede nasploh in s tem svoje lastno razredno gospodstvo.«

Naš delavski razred je na čelu s svojo avantgardo zvezo komunistov, organiziran v sindikat kot najširšo organizacijo delavskega razreda, že čvrsto na poti uresničevanja zadnjega dela Marxove in Engelsove vizije - pri graditvi in utrjevanju oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Čvrsto na poti uresničevanja družbenoekonomskega položaja delovnega človeka, ki mu zagotavlja, »da s tem, ko dela s sredstvi, ki so družbeno lastnina, ter neposredno in enakopravno z drugimi v združenem delu odloča o vseh zadevah družbene reprodukcije v pogojih in odnosih medsebojne odvisnosti, odgovornosti in solidarnosti, uresničuje svoj osebni materialni in moralni interes in pravico, da uživa rezultate svojega živga in minulega dela in pridobitve splošnega materialnega in družbenega napredka, da na tej podlagi čim popolneje zadovoljuje svoje osebne in družbene potrebe in da razvija svoje delovne in druge ustvarjalne sposobnosti.« (Ustava SR Slovenije)

O vsem tem bo tekla tudi beseda na mariborskem kongresu Zveze sindikatov Slovenije, to je pri ocenjevanju tega, kakšno razvojno stopnjo je dosegla zveza sindikatov pri uresničevanju svoje ustavne vloge in sploh določil nove ustave, zakona o združenem delu in drugih dogovorov v luči sprejetih nalog Zveze sindikatov Slovenije na osmem kongresu pred štirimi leti. Kritična ocena prehojene poti v zadnjih štirih letih pa bo služila za osnovo za akcijsko opredeljevanje nalog sindikata za naslednje štiriletno obdobje. Seveda pa bo kongres tudi velika manifestacija idejne in akcijske enotnosti delavskega razreda Slovenije in Jugoslavije ter izrednih dosežkov v boju za oblast delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Zato delavci temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti delovne organizacije železarna Jesenice toplo pozdravljamo 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije in mu želimo uspešnega dela pri oblikovanju akcijskih nalog za naslednje štiriletno obdobje.

PRIHODNI TEDEN SEJE VSEH TREH ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE

Predsednik Janko Burnik sklicuje šesto sejo družbenopolitičnega zbora v torek, 24. oktobra, predsednika Valentin Črv in Vera Dulmin pa seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Jesenice v četrtek, 26. oktobra. Poleg potrjevanja zapisnikov in pregleda poročila o izvrševanju sklepov ter delegatskih vprašanj, bodo na ločenih sejah obravnavali:

ORGANIZACIJA IN PROBLEMATIKA KMETIJSTVA

Oddelek za gospodarstvo, plan in finance skupščine občine Jesenice predlaga delegatom vseh treh zborov

v razpravo in potrditev celovito analizo o stanju kmetijstva v občini z namenom, da se s to problematiko seznanijo in sprejmejo predložena

(Nadaljevanje na 8. strani)

ODSOTNOST ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

posameznih delavcev, ne pa na osnovi splošno priznane metodologije za določanje potreb po kadrih. Ne bi razglabljali o planiranju, o katerem je že veliko zapisano, pač pa bi se dotaknili ene sestavine za planiranje kadrov, to je odsotnosti z dela, ki je v letošnjem letu v dokajšnjem porastu.

Vemo, da produktivnost dela in doseženi rezultati niso odvisni le od števila potrebnih delavcev, ampak v večji meri od izkoriščenosti delovnega časa. To pa je med drugim odvisno od organizacije dela v posamezni TOZD ali DS in seveda od prisotnosti na delu. Organizacija dela je predmet razprave strokovnjakov, ki se s tem ukvarjajo in delavci v TOZD ali DS, odsotnost z dela pa je stvar strokovnega dela služb na kadrovskem sektorju in seveda vseh delavcev TOZD ali DS ter tudi strokovnih delavcev v obratni ambulanti.

Kadrovski sektor kot zbiralac podatkov, analize in predlagatelj določenih ukrepov zasluži gibanje odsotnosti ter daje predloge za izboljšanje. Zanimivo pri tem je, da smo v osnovnih pogledih za posamezne rešitve s prizadevanji enakega mnenja, ko pa to želimo uresničiti v praksi, se mnenja delijo. Po eni strani je to razumljivo, saj je določene teoretične predloge v praksi težje uresničiti, po drugi strani pa kaže na tendenco vztrajanja pri delu po starem, ker novosti prinašajo nove zadolžitve.

Odsotnost z dela moramo čim bolj natančno planirati in se plana tudi držati. Ugotavljamo, da je do sedaj odsotnost v večini primerov le slučajna in da se je vse premalo razmišljalo o racionalnem koriščenju, predvsem letnega dopusta (koriščenje v dveh delih, kolektivni dopusti v vsej TOZD ali delu TOZD in podobno).

Izredno plačani dopusti, ki se nanašajo na izobraževanje, kulturne, športne in druge aktivnosti, so tudi v glavnem neplanirani, vendar zaradi njih ne bi smelo biti težav v proizvodnji. Kvote za posamezne dejavnosti so odobrene od odbora za kadre in družbeni standard pri DS Železarna, odsotnost z dela, za konkretne primere pa odobrava odbori za

delovna razmerja v TOZD ali DS in je odsotnost odvisna povsem od njihove odločitve. Sedaj v nekaterih primerih odobravajo to vrsto odsotnosti tudi za nazaj. S to prakso bomo morali prekiniti in planirano odobravati tudi izredno plačano odsotnost, da ne bo to negativno vplivalo na proizvodni proces. Z natančnim pregledom te odsotnosti bo potrebno ugotoviti, kje vse so tisti, ki to odsotnost koristijo in tam, kjer jih je več v eni delovni skupini, z razporeditvijo odpraviti možnost slabega vpliva na nemoteno delo.

Bolezensko odsotnost je težje planirati. Ločimo daljšo in krajšo bolezensko odsotnost. Menimo, da je med tistimi, ki so bolezensko odsotni krajši čas, več neupravičenih, torej takih, ki niso bolni in to izkoriščajo zaradi raznih vzrokov. Ta vrsta bolezenske odsotnosti je po vsej verjetnosti bolj reakcija na neko nezadovoljstvo kakor pa navada, kljub temu, da je v nekaterih primerih že prešla tudi v navado. Ohlike in obseg

odsotnosti se spreminjata glede na proizvodne razmere in organizacijo dela v posamezni temeljni organizaciji združenega dela.

Odsotnost povzroča probleme v organizaciji dela in pri izpolnjevanju planov. Ugotovljeno je, da so večji problemi taktar, ko se poveča frekvenca odsotnosti (število primerov). Manjši pa so problemi pri povečanju trajanja odsotnosti. Glede na prejšnjo predpostavko, da tisti, ki so bolezensko odsotni dalj časa in so res bolni, ne povzročajo problemov v organizaciji dela, bo potrebno usmeriti vse sile k zmanjševanju krajših neupravičenih odsotnosti, oziroma vseh neupravičenih odsotnosti.

V TOZD in DS dobivajo tudi analize bolezenske odsotnosti od oddelka za zdravstveno in socialno varstvo, ki naj bo skupno z objavljenim gradivom osnova za razprave na sestankih samoupravnih delovnih skupin, ki naj se konkretno soočijo z opravičenostjo oziroma neopravičenostjo tolikšne odsotnosti.

PROIZVODNJA SLOVENSKE ŽELEZARNE

(Nadaljevanje s 1. strani)

enakem času. Izvrševanje zbirnega načrta je dobro edino v železarni Store, kjer so izdelali 87 več jekla kot znaša načrt, na Jesenicah znaša zaostanek 57 in v železarni Ravne 47. Skupna proizvodnja jekla zaostaja po devetih mesecih 37 in zaradi sorazmerno velikega zaostanka v jeklarni železarne Jesenice, je komaj še kaj upanja, da bi letos preselili 800.000 ton. Poprečna mesečna proizvodnja v preostalem četrtletju bi morala znašati 72.000 ton.

Blagovna proizvodnja je bila v septembru okoli 97 nižja, kot v avgustu. V železarnah so proizvedli za tržišča okoli 107 manj kot prejšnji mesec in znaša realizacija mesečnega načrta 957. Plan so preselili edino v železarni Store za 67. Železarni Jesenice in Ravne sta dosegli obepo 927 načrtovane blagovne proizvodnje. Po devetih mesecih je realizacija zbirnega načrta skupno za vse tri železarne 967, posamezno pa: železarna Jesenice 957, železarna Ravne 947 in železarna Store 997.

Kot smo omenili, so predelovalci žice v septembru bolj uspešno delali. Samo v Plamenu so ostali 87 pod

planirano količino, ostali so plan vizko presegle. Po tretjem četrtletju izvršujejo zbirni načrt: Plamen Kropa 897, Tovil Ljubljana 997, Veriga Lesce 907 in Žična Celje 1167, oziroma skupno predelovalci žice 977. Če bodo predelovalci v naslednjih treh mesecih proizvedli približno enako količino kot v septembru, imajo še možnost doseči letni plan. Za SOZD Slovenske železarne praktično ni več možnosti, da bi dosegli letno načrtovano količino blagovne proizvodnje, saj bi morali poprečno preseči mesečni načrt za okoli 137. V primerjavi z lanskoletnimi rezultati po devetih mesecih izpolnjevanja letnega gospodarskega načrta, je letošnja blagovna proizvodnja za 77 večja.

Izvoz je bil v septembru nekoliko boljši kot zadnje mesece, vendar še vedno pod poprečno načrtovano mesečno vrednostjo. Izjemno visok izvoz so imeli v Verigi, s 1817, kar je dvignilo tudi skupni rezultat predelovalcem nad 1007, čeprav razen Verige v nobeni delovni organizaciji niso dosegli predvidene mesečne vrednosti. V primerjavi z lanskim devetmesečnim obdobjem, so izvršili letos več: železarna Jesenice, železarna Store, Veriga Lesce in Žična Celje. Druge delovne organizacije so izvršile toliko manj, da je vrednost letošnjega izvoza za 67 nižja, kot je bila v enakem obdobju lani.

Nad vse zadovoljni smo pa lahko z rezultati ustvarjene vrednosti plačil za prodano blago. V odnosu na mesečni plan so dosegli najslabši rezultat v železarni Ravne z 99,87, vse druge delovne organizacije so visoko presegle mesečno predvidene vrednosti prodaje. Železarne so v septembru realizirale 1087 in predelovalci 1217 poprečno mesečno načrtovane eksterne realizacije. Stanje ob koncu tretjega četrtletja in mesečna gibanja kažejo, da bi lahko tudi tiste delovne organizacije, ki še zaostajajo v zbirnem načrtu, do konca leta še dosegle načrtovano realizacijo. V primerjavi z lanskoletno realizacijo vrednosti prodaje je letošnja po devetih mesecih višja za vse tri železarne skupaj 277 in pri predelovalcih za 127. Ta podatek zgovorno dokazuje, četudi upoštevamo spremembo cen, ki je nastala v letošnjem letu in večji obseg proizvodnje, da se je spremenila tudi struktura proizvodnje v pogledu višje vrednosti.

V toku je že prvi mesec v zadnji četrtini leta. Čeprav je že očitno, da ne bo mogoče več realizirati vseh nalog in ciljev, zajetih v letnem gospodarskem načrtu, je pa možno sedanje dosežke še pomembno izboljšati. Manjša odstopanja od načrtovanih količin proizvodnje pa potrjujejo realnost planiranja. Primerjava z lanskimi rezultati pa kaže ponovni napredek, ki bi bil lahko tudi boljši kot je že dosežen, ker so za to dane realne možnosti.

Milan Marolt

POMEMBNE ODLOČITVE NA SEJI

(Nadaljevanje s 1. strani)

organizacij je poslovodni svet SOZD Slovenske železarne na svoji seji obravnaval vprašanje poenotenja delovnih oziroma prostih sobot v vseh delovnih organizacijah SOZD SZ. Pri tem je izhajal iz načel, da so delovne sobote predvsem:

- v začetku meseca,
- v sredini meseca, če je sobota 14. ali 15., to je dan izplačevanja osebnih dohodkov in
- da je več delovnih sobot v mesecu z manjšim številom plačanih dni.

Delegati so prejeli z gradivom celotni predlog delovnega koledarja za leto 1979:

- razpravo o razpisu del oziroma nalog predsednika in dveh članov kolegijskega poslovodnega organa SOZD SZ ter o predlogu za imenovanje razpisne komisije;
- razpravo o imenovanju delegatov delavskega sveta SZ v razpisno

komisijo za imenovanje delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v delovni skupnosti skupnih služb (vodje služb) v SOZD Slovenske železarne;

- razpravo o poročilu o sprejemanju samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornosti med delavci temeljnih organizacij in delavci skupnih služb SOZD Slovenske železarne;
- razpravo in potrjevanje samoupravnega sporazuma o inovacijah v SOZD Slovenske železarne. Predlog samoupravnega sporazuma je bil v razpravi v vseh temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih delovnih organizacij SOZD Slovenske železarne;
- razpravo o temeljnih načelih o razvoju informatike v sestavljeni organizaciji Slovenske železarne;
- razpravo o najemu in ureditvi razširjenih poslovnih prostorov enote delovne skupnosti skupne službe SOZD SZ v Beogradu.

»Dosedno izvajanje načela nepretrganega izobraževanja v vsem delovnem obdobju terja, da se temu bolj kot doslej prilagajajo celotna organizacija in sistem izobraževanja, šole in fakultete pa tudi organizacije združenega dela v gospodarstvu, znanosti in drugih dejavnosti.« (Tito na XI. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije)

Tako in podobne misli je predsednik Tito nešteto krat izražal in nemalokrat predvsem mladi generaciji polagal na srce: **UČITE SE, UČITE IN SE ENKRAT UČITE SE!** Kajti to je v naši samoupravni socialistični družbi eden bistvenih dejavnikov za hitrejši razvoj materialne osnove družbe, kakor tudi za razvoj družbe v celoti.

Znana dialektična resnica je da obstoji med materialno osnovo družbe in družbeno zavestjo medsebojna odvisnost in medsebojno vplivanje. Kajti družbena zavest, v kateri se na bolj ali manj posreden način odseva materialna osnova družbe, v naši samoupravni socialistični družbi je ta posreden odsev zelo močan, učinkuje nenehno, kakor pravimo nazaj na to osnovo, na proizvodne sile in proizvodne odnose ter jih spreminja. Družbena zavest sicer ne more spremeniti glavne smeri družbenega razvoja, deluje pa nanj pospeševalno ali zaviralno. Učinkovanje družbene zavesti na družbeno ekonomsko osnovo pa se seveda uresničuje z zavestnim delovanjem ljudi, oziroma konkretno z delovanjem celotnega subjektivnega faktorja socialistične družbe — družbenopolitičnih organizacij, znanosti, kulture, strokovnih služb in drugih.

Ta močan posredni odsev materialne osnove družbe na zavest nezmerno lahko razberemo iz Titovih misli na XI. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije ko je dejal: »Položaj človeka v družbenoekonomskih odnosih in delegatskem sistemu bistveno spreminja tudi njegovo družbeno vlogo in zavest. V socialistični samoupravni demokraciji postaja delovni človek temeljni dejavnik, ustvarjalec v družbi. Ocenjuje svoje materialne in druge možnosti in sam sebi postavlja realne cilje in naloge, ki ustrezajo njegovim potrebam in interesom ter materialnemu, kulturnemu in celotnemu družbenemu razvoju. Ti cilji torej niso motivirani niti s profitom niti z administrativno-tehnokratskimi »višjimi cilji«, temveč z resničnimi človekovimi hotenji. Delovni človek se začne zavestno tudi svoje odločilne vloge pri vseh družbenih zadevah in celotnem razvoju družbe. Na tej podlagi se uresničujejo in izražajo resnične svoboščine in pravice človeka.«

Seveda pa tak položaj človeka — delavca v družbenoekonomskih odnosih in delegatskem sistemu, ki sega na različna področja dela in družbenega življenja zahteva mnogo višjo stopnjo družbene zavesti, predvsem pa hitrejši razvoj družbene zavesti kot to lahko dosega sam materialni razvoj družbe. Dejstvo je, da je sam 28 letni razvoj socialističnega samoupravljanja izredno vplival na razvoj družbene zavesti, vendar pa moramo hkrati ugotoviti idejno zaostalost, oziroma zaostalost družbene zavesti pri delu delovnih ljudi pa tudi pri delu tistih, ki tvorijo subjektivni faktor socialistične družbe. To pa seveda na sedanji stopnji razvoja socialistične demokracije pri nas nosi v sebi zaviralne elemente.

NEPRETRGANO IZOBRAŽEVANJE IN IZPOPOLNJEVANJE V VSEM DELOVNEM OBDOBJU

Danes se v praksi pri uresničevanju zakona o združenem delu, ki v bistvu predstavlja začetek graditve sistema samoupravnega združenega dela, srečujemo s številnimi odprtimi vprašanji, za katere, kakor pravi Edvard Kardelj, moramo poiskati tako demokratične kot tudi znanstvene in strokovne rešitve in opredelitve. Ravno zato bi morala še večja pozornost socialističnih zavestnih sil veljati tako družbenopolitičnemu, kakor tudi strokovnemu usposabljanju in izpopolnjevanju. Ne bi mogli reči da teh prizadevanj ni. Mnogo je tega, žal pa tu in tam še premalo kvalitetnega in načrtnega prizadevanja.

V naši praksi bi si morali zato prizadevati za prebujanje in uveljavljanje dveh spoznanj: prvo, katero smo že poudarili, da družbena zavest lahko pospeševalno ali zaviralno vpliva na nadaljnji družbeni razvoj in drugo, da moramo dobera spoznati tisto kar v našem razvoju hočemo doseči, to je uveljavljanje novih družbenoekonomskih odnosov in resnično socialistično demokracijo. To pa seveda zahteva v prvi vrsti od subjektivnega faktorja socialistične družbe, da se z vsem tem znanjem oborožuje in to ob praktičnih primerih prenaša na vse delavce in občane, s čimer se bo tudi nenehno dvigala in krepila družbena zavest.

Nemalokrat pri sprejemanju pomembnejših odločitev ne bi bilo toliko zapletov, pomislekov ali celo nasprotovanj, če bi stvar znali razumno utemeljiti ali razložiti, kaj to pomeni za naš nadaljnji razvoj. Seveda to pa zahteva mnogo več znanja, širša obzorja in bogatejšo kulturo. Delavci danes sodelujejo že na mnogih področjih odločanja, prizadevamo pa si da bi bili prisotni pri celotni družbeni reprodukciji, za kar dajejo del dohodka, ki je rezultat njihovega dela. Vse to pa seveda zahteva da delavci globlje razumejo zakonitost družbenega razvoja.

Drug vidik, ki ga moramo poudariti v tem razmišljanju, pa je skrb za nepretrgano strokovno izobraževanje v vsem delovnem obdobju. Tudi tu ne bi mogli zanikati da ta skrb ni prisotna, še posebno v naši železarni. Vendar pa zajema le majhen del vseh delavcev, čeprav prizadevanja za nepretrgano izobraževanje in izpopolnjevanje mora zajeti vse delavce. Večkrat so tudi delavci na sestankih samoupravnih delovnih skupin poudarili, da bi nam, na primer, lahko proizvodnja na novih napravah hitreje stekla, če bi dovolj zgodaj poskrbeli za ustrezno strokovno usposabljanje in razširjanje obstoječega znanja. Dejstvo je, za kar imamo najlepše dokaze prav v naši železarni, da tehnologija stalno napreduje in da je vedno večji poudarek na znanju. Vse to pa seveda zahteva tudi drugačen odnos do tega vprašanja. Sicer z besedami to zelo radi poudarjamo, v praksi pa je premalo narejenega.

Vsa ta vprašanja bi morala najti tudi svoj konkretni odmev v naših letnih in srednjeročnih pa tudi dolgoročnih družbenih planih. Kajti vsa prizadevanja za dvigovanje produktivnosti dela, za višjo delovno kulturo in podobno, morajo biti povezana s temi vprašanji. Vse to bomo dosegli le ob nenehni krepitvi socialistične demokracije, da bo delavec resnično postal gospodar nad svojim delom in rezultati dela, ter z nenehnim usposabljanjem delavcev za dobre gospodarje in s krepitvijo njihove družbene zavesti.

SMERNICE PLANA ŽELEZARNE ZA LETO 1979 — POPRAVEK

Na drugi strani posebne priloge v zadnji številki Železarnja, v kateri smo objavili SMERNICE PLANA ŽELEZARNE JESENICE ZA LETO 1979, je v II. poglavju SKUPNE NALOGE V LETU 1979, v alineji 1. Proizvodna dejavnost, v tretji vrstici prišlo do napake, kjer je pomotoma zapisano »... s proizvodnjo najmanj 476 ton gotove proizvodnje...«, namesto pravilno »... s proizvodnjo najmanj 476.000 ton gotove proizvodnje...«

Do napake je prišlo pri prepisovanju gradiva in prosimo bralce, da nam to napako oprostijo.

Uredništvo Železarnja

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA SKUPNE IN GOTOVE PROIZVODNJE TER ODPREME JANUAR – SEPTEMBER

TOZD	Skupna proizv.			Gotova proizv. za prod.			Odprema za prodajo
	(v tonah)	družbeni plan	izvrš.	družbeni plan	izvrš.	%	
1	2	3	3/2	4	5	5/4	6
Plavž	119.700	128.463,3	107,3				
Jeklarna	374.920	361.854,7	96,5				
– SM jeklarna	237.500	240.156,6	101,1				
– EL jeklarna	137.420	121.698,1	88,6				
– ASE	63.120	55.828,3	88,4				
– LM	72.900	64.766,0	88,8				
– BBC	1.400	1.103,8	78,8				
Livarna	1.350	1.159,5	85,9	450	663,8	147,5	663,8
– jeklo	1.305	1.126,6	86,3				
– kovino	45	32,9	73,1				
Valjar. Blum-Steckel	330.500	326.419,9	98,8	47.460	51.641,0	108,8	52.051,6
– Bluming	193.300	204.166,6	105,6	1.500	3.012,4	200,8	3.240,0
– Steckel-razr.		95.843,9			23.242,2		23.253,4
– Steckel. ter. obd.	137.200	26.409,4	89,1	45.960	25.386,4	105,8	25.558,2
Valjar. žice in profilov	100.940	94.110,6	93,2	34.830	24.585,4	70,6	25.034,4
– žice	81.410	72.632,8	89,2	34.830	23.447,0	67,3	23.983,0
– profilov	19.530	21.477,8	110,0		1.138,4		1.051,4
Valjarna debele pločevine	74.990	75.078,9	100,1	74.120	73.828,5	99,6	75.561,3
Hladna valjarna Bela	68.300	56.906,5	83,3	68.300	56.404,6	82,6	56.147,9
Hladna valjarna Jesenice	22.340	22.998,0	102,9	21.100	21.325,7	101,1	21.363,4
Žičarna	50.550	50.075,4	99,1	37.790	36.991,3	97,9	36.858,2
Profilarna	19.450	18.897,5	97,2	18.120	17.635,4	97,3	17.954,8
Skladišče 38	1.490	852,5	57,2	1.490	852,5	57,2	854,9
Vratni podboji	750	700,8	93,4	750	700,3	93,4	626,9
Jeklovlek	14.830	15.149,9	102,2	14.780	15.146,8	102,5	15.320,2
Elektrode:	17.760	19.569,2	110,2	16.125	17.778,0	110,3	17.817,1
– elektr. + var. žica	13.005	12.942,2	99,5	12.950	12.891,4	99,5	12.943,8
– varilni prašek	675	472,9	70,1	675	465,9	69,0	452,6
– suhe mase	700	648,0	92,6	700	648,0	92,6	648,0
– ognjev. mat.	3.380	5.506,1	162,9	1.800	3.772,7	209,6	3.772,7
Željaljarna	8.300	8.413,7	101,4	8.295	8.403,8	101,3	8.320,7
Skupaj				343.610	325.965,0	94,9	328.583,1
Elektr. Emona iz Zagreba				2.250	1.734,0	77,1	1.734,0
Vse skupaj	1.206.170	1.180.650,4	97,9	345.860	327.699,0	94,7	330.317,1

SKUPNA IN GOTOVA PROIZVODNJA V OBDOBJU JANUAR – SEPTEMBER POD PLANOM

(Nadaljevanje s 1. strani)

da je martinarna presegla družbeni plan skupne proizvodnje v letošnjih devetih mesecih za 1,1 %.

Precej slabše je stanje v elektro jeklarni, ki je za družbenim planom v obdobju januar – september zaostala kar za 11,4 %.

Zaradi boljšega dela martinarne je celotna temeljna organizacija Jeklarna dosegla z družbenim planom planirano skupno proizvodnjo s 98,5 %.

V elektro jeklarni je bil delno vzrok manjše proizvodnje zahtevnejši asortiment. Tu gre predvsem za proizvodnjo velikih količin dinamov jekla, v zadnjem času pa tudi nerjavnih jekel. Zaradi slabše vzdržnosti ognjevzdržne obzidave je bilo izvedeno tudi več remontov in tekočih popravil, kot je bilo predvideno. Končno je bilo v tem obdobju tudi več večjih okvar na proizvodnih agregatih, kar je povzročilo daljše zastoje.

Pri izpolnjevanju kvalitete asortimenta je bilo od skupno 5885 odlitih in v TOZD Valjarna bluming štel izvaljanih šarž. 1604 ali 27,2 % menjav rezervnih in zgrešenih. Najboljši je bil mesec julij z 29 % in najslabši april s 33 %. V obdobju januar – september je bilo skupno naročenih 955 šarž dinamov kvalitete in izdelanih 840 ali 87,9 %. Najboljši je bil mesec januar s 102,0 % izpolnitvijo, kot sta bila dobavljena celo dva šarža več, kot jih je bilo naročenih, najslabši pa april z 72,2 %.

TOZD LIVARNA

Vzroka, da je TOZD Livarna dosegla samo 85,9 % skupne proizvodnje, ki je bila predvidena z družbenim planom, sta bila dva. Slabši delovni pogoji, ki so nastali zaradi gradnje naprav za kontinuirno vlijanje jekla in podrobnejši ter zahtevnejši kvalitetni asortiment. Planirana količina odlitkov, 450 ton prodanih tujim naročnikom, je bila v tem obdobju za 213 ton ali 47,5 % presežena.

TOZD VALJARNA BLUMING ŠTEKEL

Dosežena skupna proizvodnja je bila v tem obdobju za 1,2 % pod družbenim planom. Vseh zastojev na obratovni čas je bilo 32,56 %, kar je za 1,76 % več kot je bilo doseženo v letu 1977.

Precej slabši proizvodni rezultat je v tem obdobju imela valjarna štel, ki je pri skupni proizvodnji dosegla samo 89,1 % z družbenim planom predvidene količine. Glavni vzrok za to so bile različne težave pri obratovanju valjavskega ograjda štel, kar je povzročilo pogoste krajše, pa tudi več daljših obratovnih zastojev.

V aprilu je bil izveden tudi s planom predvideni letni remont valjavskega ograjda bluming in štel. Pri

valjavskega ograjda bluming je bil izveden remont v planiranem roku štirih dni, medtem ko je bil pri štel ograjdu predvideni čas šestih dni, prekoračen za 36 ur.

Letos je obratovala potisna pec vsak mesec oziroma skupno v celotnem obdobju 109 dni. Izvaljano je bilo 61.704 ton domačih in tujih slabov, oziroma povprečno 7.454 ton na mesec.

Pri valjanju dinamov kvalitete v toplotno valjane trakove za potrebe TOZD Hladna valjarna Bela in Hladna valjarna Jesenice in to direktno iz blokov ali indirektno preko slabov iz potisne peči, je bilo nekaj težav. To je bilo predvsem povezano z boljšim ali slabšim obratovanjem valjavskega ograjda štel, v manjši meri pa tudi s kvaliteto samega jekla. V obdobju januar – september je bilo prevajanih v Valjarni bluming štel 3.547 bram v 1.996 kosov TVT ali 56,3 %. Ostalo je bilo prevajano v slabe, nekaj pa je bilo tudi izmečka. Najboljša sta bila meseca april in maj s 67,1 % oziroma 68,7 % in najslabša januar s 45,4 % in julij z 52,7 %. V času obratovanja potisne peči so predvidevali, da bomo povprečno dnevno izvaljali okoli 35 dinamov slabov v TVT. Vendar pri nobeni obratovni kampanji nismo to uspeli. Povprečna številka za preteklih devet mesecev je bila 24. Pri tem se je doseženi rezultat prejšnjih mesecev nekoliko poslabšal v septembru, ko potisna peč, zaradi potrebe po določenem asortimentu, ni več obratovala po sistemu programiranja, ki je omogočal doseganje večje proizvodnje.

TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

V Valjarni žice je bilo v obdobju januar – avgust preveč zastojev na obratovni čas, saj so bili vsak mesec višji kot 40 %. Delno gre to zastoji na račun velikega števila manjših zastojev, delno pa zaradi nekaterih večjih okvar na ogrevni peči za blume in na elektro oziroma mehanskih napravah, predvsem valjavskega ograjda bluming. Šele v septembru se je situacija precej popravila in so padli zastoji na 38,24 %.

Valjarna profilov je za 10 % presegla z družbenim planom predvideno skupno proizvodnjo. K temu rezultatu je razen dobrega dela pripomoglo tudi to, da je v zadnjih mesecih prevzela valjarna žice valjanje tanjših dimenzij vložka, potrebna za TOZD Jeklovlek.

TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

Ta valjarna je tudi imela nekaj težav predvsem z zastoji in občasno veliko odsotnostjo delavcev. Vendar je kljub temu uspela doseči v obdobju januar – september planirano proizvodnjo. Razen dobrega dela, je k temu rezultatu pripomogla tudi solidna preskrba z vložkom.

TOZD HLADNA VALJARNA BELA

V tej temeljni organizaciji je bilo v tem obdobju nekaj problemov, zaradi katerih ni bila dosežena planirana skupna in gotova proizvodnja. Predvsem je treba omeniti občasno pomanjkanje TVT dinamov kvalitete, ki jih nismo vedno uspeli pripraviti v potrebni količini zaradi težav v valjarni štel ali v elektro jeklarni. Na doseganje nižje proizvodnje so imeli občasno svoj vpliv tudi razni zastoji. V tem obdobju so bili najboljši proizvodni rezultati preko 7.000 ton, doseženi v januarju s 7.110 tonami, juniju s 7.064 ton in v avgustu s 7.328 ton. V prvih devetih mesecih je bilo proizvedenih 16.980 ton dinamov in 1.155 ton nerjavnih jekel.

TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE

Z dobrim delom je bila z družbenim planom predvidena skupna proizvodnja presežena za 2,9 % in gotova za 1,1 %. Proizvodni rezultat pri gotovi proizvodnji je nekoliko slabši, kot pri skupni, zaradi uslužnostnega valjanja za železarno Sisak, ki se upošteva samo pri skupni proizvodnji. Tudi kvalitetni asortiment je bil dobro izpolnjen in je bilo proizvedenih v devetih mesecih 4.085 ton dinamov in 1.699 ton nizkolegiranih in visokolegiranih jekel.

TOZD ŽIČARNA

Kljub občasnim težavam, zaradi precejšnje odsotnosti in pomanjkanja delavcev, je ta temeljna organizacija zaostala za družbenim planom pri skupni proizvodnji samo za 0,9 %, medtem ko je pri gotovi proizvodnji znašal zaostanek 2,1 %. Pri kvalitetnem asortimentu je bilo proizvedenih 9.974 ton patentirane žice, kar je za 4,0 % pod planom, 3.240 ton VAC žice, kar je za 2,0 % pod planom in 659 ton EPP žice, kar je za 26 % pod planom.

TOZD PROFILARNA

Profilarna je v devetih mesecih letošnjega leta zaostala za družbenim planom pri skupni proizvodnji za 2,8 % in pri gotovi proizvodnji za 2,7 %. Osnovni vzrok za to so bile težave z vložkom, kar je vplivalo na bolj pogosto menjavo oblikovalnega orodja. Delno je bilo to posledica manjše proizvodnje na valjavskega ograjda štel in delno neredne dobave TVT, naročene v železarni Sisak.

TOZD VRATNI PODBOJI

Vzrok nižje skupne in gotove proizvodnje kot je predvideval družbeni plan, je bilo pomanjkanje naročil. Stanje se je sicer v zadnjih mesecih nekoliko popravilo, vendar še ni dobro.

TOZD JEKLOVLEK

V prvih devetih mesecih je bilo občasno nekaj težav z vložkom, ker ni

smo pravočasno dobili paličastega jekla, naročenega v železarni Štore. Vendar je temeljni organizaciji Jeklovlek kljub temu uspelo doseči z družbenim planom predvideno skupno in gotovo proizvodnjo. Zelo dober proizvodni rezultat je bil dosežen v juniju, ko je bila tudi odprema rekordna.

TOZD ELEKTRODE

V tej temeljni organizaciji so presegli z družbenim planom predvideno skupno in gotovo proizvodnjo. K temu je pripomoglo tudi dodatno delo ob prostih sobotah. Nekoliko je zaostala proizvodnja suhe mase medtem, ko je bilo pri varilnem prašku doseženo samo 70,1 % plani-

rane skupne proizvodnje. Vzrok je v tem, ker talična peč zaradi transformatorja od 22. aprila do konca junija ni obratovala.

TOZD ŽELJARNA

Ta temeljna organizacija je dosegla planirano skupno in gotovo proizvodnjo. Bilo je nekaj težav zaradi mehanskih okvar na željaljarskih strojih. Vendar se je situacija kasneje zaradi izvedenih glavnih remontov na željaljarskih strojih znatno popravila. Del dosežene proizvodnje je bil narejen z dodatnim delom ob prostih sobotah v prvih mesecih letošnjega leta.

A. Karba

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 23. 10.	ENIKO VANDA	ZUPAN ALOJZ
TOREK – 24. 10.	ARNEŽ FRANC	VARL ALOJZ
SREDA – 25. 10.	TELALOVIĆ AHMED	SLAMNIK IVAN
ČETRTEK – 26. 10.	KOSELJ ANTON	SITAR ANTON
PETEK – 27. 10.	CEJ JOŽE	BAK DUŠAN
SOBOTA – 28. 10.	BRUMAT MARTIN	PINTAR MARJAN
NEDELJA – 29. 10.	KAVČIČ EDO	ZUPAN MIROSLAV

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni stavbi TOZD Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 23. do 28. oktobra, bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldan: III. in IV. obratna ambulanta – dr. med. Želimir Cesarec;
popoldan: I. obratna ambulanta – dr. med. Branimir Čeh in II. obratna ambulanta – dr. med. Vesna Furlan-Zidar.
V soboto, 28. oktobra, samo dopoldan I. in II. obratna ambulanta – dr. med. Branimir Čeh.

V zobni ambulanti:
dopoldan: II. zobna ambulanta – dr. stom. Alojz Smolej.
V torek, 24. oktobra in v četrtek, 26. oktobra, od 13. do 19. ure, dodatno za Železarno – II. zobna ambulanta – dr. stom. Alojz Smolej.
Popoldan: I. zobna ambulanta – v. den. Viktor Stražisar.
V torek, 24. oktobra in v četrtek, 26. oktobra, od 7. do 13. ure dodatno za Železarno – I. zobna ambulanta – v. den. Viktor Stražisar.
V soboto, 28. oktobra, samo dopoldan II. zobna ambulanta – dr. stom. Alojz Smolej.
Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

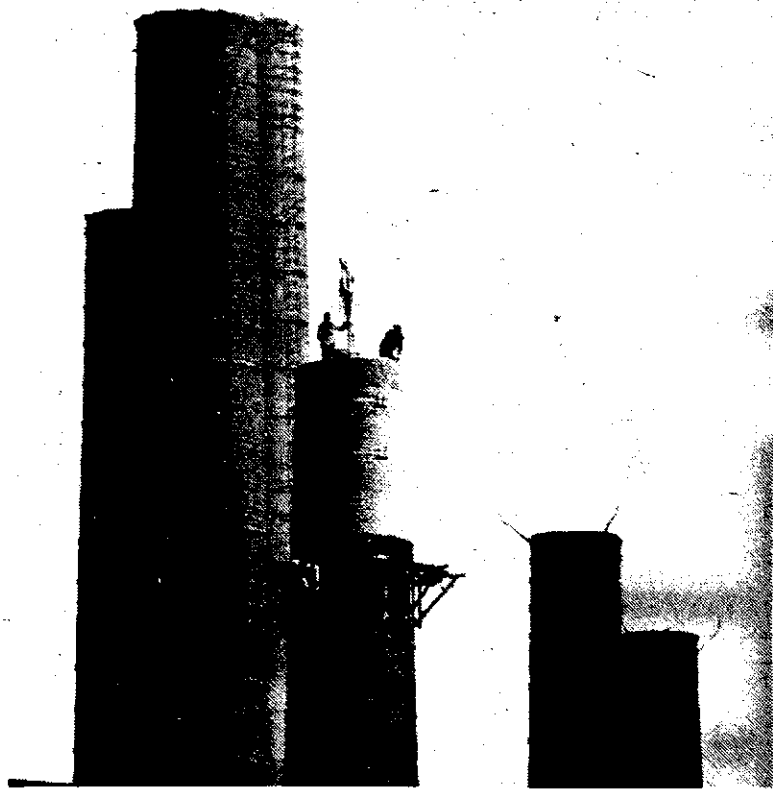
SKUPŠČINA ZIT OBČINE

SKUPŠČINA ZVEZE INŽENIRJEV IN TEHNIKOV OBČINE JESENICE BO DNE 24. oktobra ob 18. uri v spodnjih prostorih KAZINE na Jesenicah.

VABI IO ZIT JESENICE

DRMIT ORGANIZIRA IZLET PO POTEH AVNOJA

Vabimo vas na dvoipol dnevni izlet po poteh AVNOJA.
Odhod bo v petek, 27. oktobra, ob 12. uri iz Jesenice. Prenočevali bomo v Bihaču ali Jajcu in v Banja Luki. Med potjo si bomo ogledali Bihač, Drvar, Jajce, Kozaro, Prijedor in Jasenovac.
Povratek v nedeljo, 29. oktobra, v poznih večernih urah.
Cena izleta bo okrog 1300 din na osebo. Člani DRMIT plačajo 700 do 800 din, ostali polno ceno.
Prijava zbira tov. Podlipnik TOZD Hladna valjarna Jesenice, telefon 525, do 23. tm.

Obnova dimnika SM peči št. 3

SEJA DELAVSKEGA SVETA

14. SEJA ODBORA ZA SPLOŠNE ZADEVE PRI DS ŽELEZARNA

V sredo, 11. oktobra, je predsednik odbora za splošne zadeve Anton Dežman sklical 14. sejo odbora in predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov prejšnje seje, odobritev službenih potovanj v tujino, poročila o opravljenih službenih potovanjih in razno.

Člani odbora so bili seznanjeni s poročilom o izvršitvi sklepov prejšnje seje in ugotovili, da so bili sklepi v celoti izvršeni.

Službena potovanja v tujino je odbor odobril naslednjim sodelavcem: Emilu Ažmanu, Božidarju Bartluju in Stanku Čopu, ki bodo potovali na ogled nove železarnice v Geisweidu.

Francu Vičarju, Vinku Pogačniku in Janezu Komelu, ki bodo potovali v Italijo in Zahodno Nemčijo na ogled firm v severni Italiji in firm Krupp in Thyssen v Zahodni Nemčiji. Vičar Franc in Komel Janez pa bosta nato potovanje nadaljevala še na Švedsko, prav tako na ogled firm.

Na sestanku predstavnikov vseh servisov, ki jih ima General Electric po Evropi, bodo potovali Miroslav Noč, Anton Koselj in Franc Novak. Sestanek bo v Torinu, Italiji. Razen udeležbe na sestanku potujejo imenovani tudi zaradi ogleda tega servisa.

Bogdan Stocca in Janez Rozman bosta potovala prav tako v Italijo na ogled železarnice Terni. Osnovni namen potovanja je, razrešiti problematiko pri valjanju nerjavne pločevine.

Predsednik poslovnega odbora Peter Kunc pa se bo v Ženevi udeležil 46. zasedanja komiteja za jeklo v okviru ekonomske komisije za Evropo.

Predlog za ogled »5. internacionalne razstave za obdelavo in preoblikovanje pločevine« v Essnu, je odbor za določen čas odložil, ker naroča poslovnemu odboru, naj še enkrat prouči predlog in ugotovi, kdo naj bi si to razstavo dejansko ogledal.

V drugi polovici meseca oktobra bo 13 naših delavcev odšlo na šolanje za konti liv v Linz k firmi Voest-Alpine v Avstrijo. Šolanje bo trajalo štiri tedne, razen za tehnologa raziskovalnega oddelka, ki se bo šolal tri tedne. Člani odbora so to potovanje odobrili s pripombo, da grejo vsi stroški potovanja in šolanja v breme projekta konti liv.

Vodja splošnega sektorja Dušan Stare je člane odbora seznanil z oceno o uspešnosti opravljenih služ-

benih potovanj v tujino. Ocene so člani odbora sprejeli s pripombo, da je treba manjkajoče ocene uspešnosti službenih potovanj dostaviti na naslednjo sejo. Prisotne je seznanil z beležkami o obiskih tujih gostov v železarni.

Obravnavali so poročilo o službenih potovanjih v mesecu septembru 1978 in polletno poročilo o služ-

benih potovanjih v tujino. Pripomba niso imeli k nobenemu poročilu.

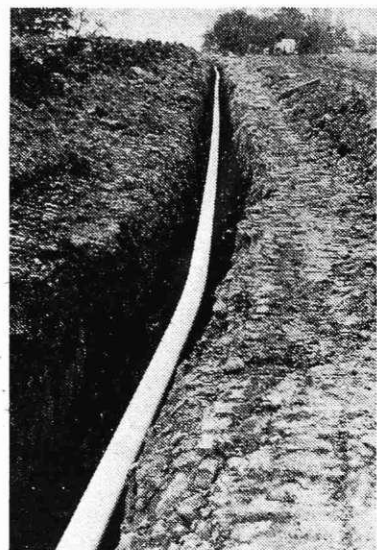
Kot običajno je tudi na današnji seji vodja splošnega sektorja seznanil člane odbora z informacijami o opravljenih ekskurzijah v Železarni in tehniškem muzeju ter izdaji knjig in umetniških map v času od preteklega do današnje seje.

Ker člani odbora niso imeli več vprašanj, je predsednik odbora zaključil sejo in se zahvalil za udeležbo.

Z. B.

13. SEJA ODBORA ZA KADRE IN DRUŽBENI STANDARD PRI DS ŽELEZARNA

V četrtek, 12. oktobra, je predsednica odbora za kadre in družbeni standard sklicala 13. sejo in predlagala naslednji dnevni red: pregled sklepov prejšnje seje, vloge iz naslova družbenega standarda in vloge iz naslova izobraževanja kadrov ter tekoča problematika.

Polaganje plinovoda od Koroške Bele proti Javorniku

Predsednica odbora Ana Kučina je člane seznanila s pregledom sklepov prejšnje seje in ugotovila, da so vsi sklepi izvršeni.

Vršilec dolžnosti vodja oddelka za družbeni standard Božo Pančur je prisotnim nato posredoval vloge iz naslova družbenega standarda. Med krajšimi razpravami so člani odbora sprejeli ustrezne sklepe za posamezne vloge, vzeli na znanje zahvale društev in organizacij in predlog

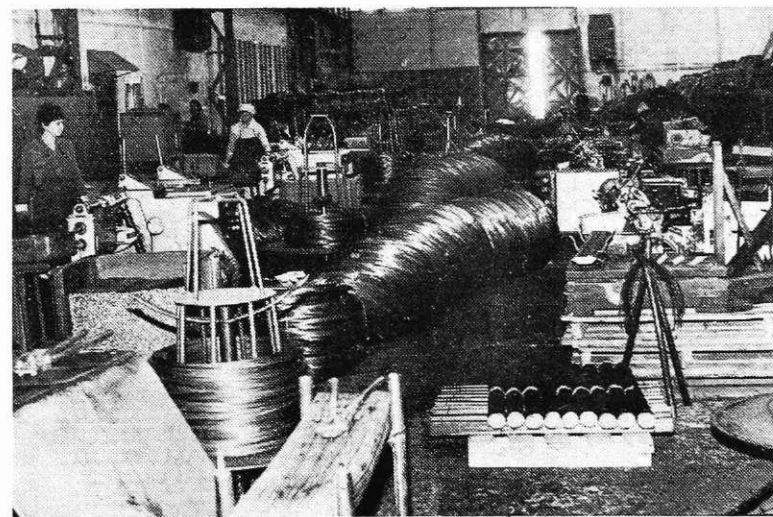
delavskega sveta TOZD Žebblarne, ki predlaga, naj bi vsakemu krvodajalcu po odvzemu krvi pripadalo osem ur dopusta. Odbor je bil mnenja, da naj se ta predlog reši s pravilnikom o delovnih razmerjih.

Člani odbora so nato obravnavali posamezne vloge iz naslova izobraževanja kadrov. O rešitvi posameznih vlog bodo posamezniki pravočasno pisno obveščeni.

Na koncu seje je predsednica odbora predlagala članom, naj predlagajo novega namestnika predsednika odbora, ker sedanji namestnik svojih nalog ne more opravljati zaradi zasedenosti. Člani odbora so predlagali za namestnika predsednika odbora za kadre in družbeni standard Staneta Begeša.

Ker pod točko razno člani niso imeli več vprašanj, je predsednica zaključila sejo in se prisotnim zahvalila za udeležbo.

Z. B.

V elektrodnem obratu

PREGLED SESTANKOV SDS

Minuli teden smo iz osmih temeljnih organizacij prejeli kar 51 zapisnikov s sestankov samoupravnih delovnih skupin. Čeprav od posameznih delovnih skupin še vedno prihajajo zapisniki, ki govorijo o obravnavanju samoupravnega sporazuma o posebnih finančnih službi Železarnice in sporazuma o svobodni menjavi dela med delavci temeljnih organizacij in delovno skupnostjo skupnih služb SOZD Slovenske železarnice, pa je trenutno najbolj aktualna tema, o kateri delovne skupine tudi najpogostejše razpravljajo, smernice plana temeljnih organizacij in železarnice Jesenice za leto 1979, ter vzporedno o različni obratni problematiki in izpolnjevanju plana v zadnjem četrtletju. Hkrati pa zapažamo, da ponekod delovne skupine zadnje čase obravnavajo tudi različne sklepe samoupravnih organov.

V temeljni organizaciji Plavž so se sestale SDS aglomeracija 1 in 2, plavž 2, 3 in 4 ter apnenca 1 in 2. Vse te skupine so obravnavale smernice plana za leto 1979, obe skupini z aglomeracije pa še prekatégorizacijo delovnih mest. Splošno mnenje je, da bodo načrtovane smernice uresničili z vestnim delom, če bo zagotovljen kvaliteten vložek in koks ob ustrezno vzdrževanih delovnih napravah. Posamezne skupine so opozorile tudi na nekatera ožja vprašanja. SDS aglomeracija 1 na primer, opozarja, da so imeli v starih garderobah kalorifer za sušenje las in da bi podobnega želeli imeti tudi v sedanjih garderobah. Pripombe so imeli tudi na gretje v delovnem okolju. Menijo, da inštalaterji kljub velikemu številu porabljenih vzdrževalnih ur, zaradi premajhne kontrole izvajanja del, niso usposobili vseh grelnih elementov. SDS plavž 2 pa vprašuje, zakaj se ne organizira izlet in zakaj je za izlet potreben tako visok lasten prispevek. Opozarjajo tudi, da je treba posadko peči bolj intenzivno izpolnjevati, če hočejo dosegati planske obveznosti, povečati pa bi kazalo tudi osebni dohodek, saj je fluktuacija velika. Skupino nadalje zanima tudi, če je bil sprejet samoupravni sporazum »o zajedničkim merama humanizacije rada i zaštite pri radu u proizvodnji sirovog govozdja u Jugoslaviji«. Delavci SDS plavž 3 so bili na sestanku opozorjeni na pomanjkanje discipline, predčasno odhajanje z dela in na preveliko porabo zaščitnih sredstev.

V TOZD bluming štelok so se sestale SDS obratovodstvo, bluming 1, 2, 3 in 4, adjustaža štelok Javornik (ta se je sestala kar štirikrat) in adjustaža bluming 3. Vse navedene skupine so obravnavale vprašanje izpolnjevanja proizvodnega programa svoje temeljne organizacije v četrtletju in program ukrepov, ki naj bi izboljšali sedanje stanje. Na sestankih je prevladovalo mnenje, da je za doseganje zastavljenih ciljev potrebna ne le velika prizadevanost temveč izboljšati tudi stanje določenih delovnih naprav in poskrbeti za ustrezno dobavo vložka ter slabov itd. V zvezi s temi vprašanji se je na posameznih skupinah postavljalo tudi vprašanje osebnih dohodkov. SDS bluming 2 je, na primer, menila, da ne bi smelo priti do nižjega dohodka, če so dvignjene postavke in da ni nikjer vidna razlika, ki nastane, če bi odšteli nočni in nedeljski dohodek. Samoupravni organi naj bi upoštevali pripombo, da ta TOZD proizvaja polfabrikat za večino oddelkov v Železarni, bolj pre-

gledali takšno stanje. Podobno pripombo je imela tudi SDS adjustaža štelok Javornik, ki meni, da so osebni dohodki v tej TOZD nasproti drugim TOZD nižji ne le v septembru, ampak skozi vse leto, ter predlaga ustreznim službam, da analizirajo takšno stanje ter ga uredijo. Ta skupina, ki se je zaradi različnih vprašanj sestala v kratkem času kar štirikrat, se je na zahtevo prebiralke sestala tudi na izrednem sestanku. V skupini se je namreč pojavil problem, ker ena od delavk noče delati na popoldanski in nočni dnini, zaradi česar so ostale prebiralke odločno postavile pogoj, da bodo tudi vse ostale prišle na dopolnjsko dnino, če se bo s tem nadaljevalo. Kaže pa omeniti še ugotovitev SDS adjustaža bluming 3, da je le njihova izmena v oddelku meseca avgusta dosegla planirano proizvodnjo, v mesecu septembru pa je bil zaradi zadostne količine polizdelka plan v oddelku celo nekoliko presežen. Hkrati s tem pa skupina opozarja, da je zadnji čas oddelek prenapolnjen z materialom, tako, da ga skorajda praktično ni več mogoče predstavljati. Delo v oddelku je še posebej nevarno za odnašalce, prekladalce in odpremnike, posebej pa ga otežkočajo še zastoji na žerjavih. Ta skupina tudi vprašuje, če obstoji možnost, da tistim delavcem, ki delajo po sistemu 4 + 1 ne bi trgli dopusta na proste dneve.

V TOZD Valjarna žice so se sestale SDS valjarna žice 1, 3 in 4. Vse tri skupine so obravnavale izpolnjevanje delovnih ciljev v četrtletju ter smernice plana za leto 1979. Skupine menijo, da je plan 110.000 ton dosegljiv, v kolikor bo dobava vložka ustrezna s strani vzdrževanja pa zagotovljeno normalno delo. Na plan Železarnice za leto 1979 pripomba ni bilo.

V temeljni organizaciji Valjarna debele pločevine so se sestale vse samoupravne delovne skupine, med njimi SDS proga 2400-2 ter proga 2400-3 celo po dvakrat. Slednji sta razen ostalih skupnih zadev obravnavali še problematiko oddelka. Sicer pa so vse skupine obravnavale plan za leto 1979 ter program ukrepov za uresničevanje plana v četrtletju, tiste pa, ki še niso obravnavale samoupravnega sporazuma o svobodni menjavi dela z delavci delovne skupnosti skupnih služb Slovenske železarnice so ob tej priložnosti opravile tudi to. V zvezi s planom temeljne organizacije so bile po skupinah izrečene različne pripombe. Tako, na primer, SDS vodstvo TOZD ugotavlja, da bo plan mogoče doseči le z vnaprejšnjim nadurnim delom in, da naj bi bil izplen postavljen v poprečju letošnjega leta. Podobnega mnenja je tudi SDS proga 2400-2, ki meni, da ga bo mogoče, tako kot letos, dosegati le z delom v prostih sobotah. SDS proga 2400-3 v zvezi s planom meni, da bo predvsem potrebno posvetiti več pozornosti delovnim napravam in rezervnim delom. V zvezi s planom zadnjega četrtletja pa ima pripombo na delo v prostih sobotah, češ, da še za ostale dni manjka vložka. SDS adjustaža 2400-1 v zvezi s planom 1979 opozarja, da je treba rešiti problem razkladanja smederevskih slabov. Na SDS adjustaža 2400-2 je bilo med drugim postavljeno vprašanje novih magnetov na žerjavu št. 5 ter centriranja valjčnice od proge proti adjustaži, da ne bi bilo plošč širine nad 1800 mm treba popravljanj z žerjavom vsakokrat, ko grejo na rezanje. Delavca na šrot škarjah potrebujejo primerne zaboje za odpadno železo. Na sestanku SDS adjustaža 2400-3 je bilo izrečenih več predlogov. Tako na primer, da naj bi bila na izplačilnem listku vpisana posebna rubrika iz katere bo razvidno izplačevanje osebnega dohodka, ki se oblikuje na osnovi ocene delovnega prispevka (torej ne skupno s procentom stimulacije na izvršeni plan). Dalje: da je jamo za zaboje za staro

železo pri škarjah za odpadke potrebno zaščititi z ograjo, da naj delovodje organizirajo delo tako, da bodo zaboji na krožnih in čelnih škarjah ob koncu dneva prazni ter, da naj se z VIATOR-JEM uredi vprašanje avtobusnih prevozov še zlasti ob delovnih sobotah na relaciji Radovljica-Jesenice. Skupina med drugim meni, da je disciplino potrebno izboljšati tudi pri vodstvenem kadru, ne pa obravnavati vedno le disciplino delavcev iz proizvodnje. SDS odprema se med drugim pritožuje nad dotrajanim pisalnim strojem ter sprašuje, kaj je z digitroni, ki jih je odobril odbor za gospodarstvo.

V TOZD Jeklovle so se sestale SDS hladna predelava 3, ter brusilnica 1 in 2. Vse tri skupine so obravnavale plan za leto 1979. Pripomba, razen na stanje v zvezi s posameznimi delovnimi napravami, na sestankih ni bilo. Na skupinah je bilo med drugim postavljeno tudi vprašanje dela v prostih sobotah ter bolezenske odsotnosti.

V TOZD Žebblarne so SDS vodstvo TOZD ter žebblarna 1, 2 in 3 obravnavale smernice plana za leto 1979. Skupine med drugim sicer ugotavljajo, da je načrtovana proizvodnja 11.500 ton realna in sprejemljiva, vendar pa predvideni asortiment žičnikov ni sprejemljiv, ker ni usklajen z možnostmi strojnih naprav. V tujino naj bi prihodnje leto po načrtu izvozili 7000 ton žičnikov, kajti na domačem trgu je težko prodati več kot 4000 ton žičnikov. Skupine o drugi problematiki, z izjemo žebblarne 2, niso razpravljale. Slednja pa je na sestanku postavila zahtevo po nabavi nove oglasne deske, ki naj bo postavljena na dostopnem mestu, ter da naj zdravstvena služba izda izvide z zdravstvenih pregledov in da naj se uredi oziroma popravi kopalnice in stranišča. Skupina razen tega pričakuje tudi odgovor v zvezi z vprašanjem beneficiranega staža, predlaga pa tudi, da se komunalno podjetje pogodbeno veže za vsakotredenski odvoz odpadnega žaganja.

V TOZD Vzdrževanje so se sestale SDS vzdrževanje plavž 1 in 3, vzdrževanje jeklarne 1 in 2 in vzdrževanje hladne valjarne Bela 1 in 2. Z izjemo SDS vzdrževanje hladne valjarne Bela 1 in 2, ki je obravnavala notranjo problematiko in medsebojne odnose, so vse ostale skupine razpravljale pretežno še o sporazumu o posebnih finančnih službi v železarni Jesenice ter o sporazumu o svobodni menjavi dela med delavci temeljnih organizacij in delovno skupnostjo skupnih služb. SDS plavž 1 je razen tega razpravljala še o problemu ogrevanja delavnice, SDS plavž 3 o problemu dežurnega električarja, SDS vzdrževanje jeklarne 1 in 2 pa o informaciji s seje odbora samoupravne delavske kontrole in v zvezi z njo sprejela tudi ustrezne sklepe.

V TOZD Transport so se štiri skupine in sicer SDS lokomotivna delavnica, delavnica motornih vozil, vozovna delavnica in vzdrževanje proge sestale kar dvakrat. Prvič so obravnavale zaključke s posvetovanja izvršnega odbora občinske zdravstvene skupnosti Jesenice o problemih socialno zdravstvene varstva in se zavzele za ustrezno ukrepanje proti namišljenim bolnikom ter podpre predlog o zaposlitvi kontrolorja bolnikov. Na tem sestanku so skupine zahtevale, da se dokončno uredi tudi vprašanje ogrevanja prostorov in tople vode za umivanje. Osrednja točka drugega sestanka pa so bile smernice plana temeljne organizacije in železarnice Jesenice. Oba plana so po daljši razpravi skupine soglasno potrdile.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje - Božidar Lakota

NA X. KONGRESU ZSMS V NOVI GORICI POTRJENA IDEJNA IN AKCIJSKA ENOTNOST MLADIH

Težko je v nekaj vrsticah strniti vse iz Nove Gorice, najmlajšega slovenskega mesta, o katerem se je v preteklih dneh največ govorilo. V dneh od 12. do 14. oktobra je bila Nova Gorica mladostna kot še nikoli doslej. Gostila je 736 delegatov in več kot 300 gostov jubilejnega X. kongresa Zveze socialistične mladine Slovenije.

Končno je napočil tisti veliki trenutek, ki so ga mladi iz vse Slovenije letos najbolj nestrpno pričakovali. Po štirih letih je zopet prišel čas, da položijo obračun svojega dela. Več mesecev so tekli priprave na kongres, v vseh sredinah, kjer so mladi organizirani. Te priprave so tokrat potekale drugače. Mladi so v razpravah o predlogih kongresnih dokumentov ugotavljali svoje dosežke v štiriletnem obdobju, najbolj pomembno pa je seveda to, da so pri tem odkrili neverjetno veliko slabost in napak, ki jih preje preprosto niso videli. Te so strnili v referate, ki so jih zatem odkrito in neposredno podali na kongresu. Nekatere besede so hile morda včasih celo preveč kritične, tako, da so zasenčile tudi vrsto izrednih uspehov, ki jih je v tem obdobju dosegla slovenska mladina.

O tem je obširno spregovoril na prvem plenarnem zasedanju predsednik republiške konference ZSMS Ljubo Jasnič, ko je govoril o nalogah zveze socialistične mladine v razvoju socialistične samoupravne demokracije. Dotaknil se je resnično vseh področij, kjer je danes prisotna mlada generacija. Njegovo poročilo je bilo splet uspešno opravljenih nalog in akcij v preteklem štiriletnem obdobju, hkrati pa analiza sedanje stanja v zvezi socialistične mladine z vsemi pobudami in napotki za prihodnje obdobje.

Mnogo spoznanj in napotkov so delegati dobili tudi iz pozdravnih besed predsednika RK SZDL Slovenije Mitja Ribičiča in predsednika ZSM Jugoslavije Azema Vlasija, ki sta mladim spregovorila na prvem plenarnem zasedanju, vrsto spodbudnih misli pa je mladim namenil tudi Edvard Kardelj v pozdravnem pismu.

Predvsem je poglobljeno spoznanje, da danes mlada generacija ni več odrinjena na stranski tir. Mladi, organizirani v ZSMS se enakovredno, skupaj z zvezo komunistov, socialistično zvezo in zvezo sindikatov vključujejo v vse tokove samoupravne socialistične družbe. Seveda pri tem pogosto naletijo na ovire, ki jim sami niso kos. Prav tukaj naj bi v prihodnje prišlo do še večjega in tesnejšega sodelovanja med vsemi socialističnimi silami v naši družbi.

Delegati so drugi dan kongresa delali v petih komisijah za katere so pripravili skoraj 300 razprav. Bile so neposredne, odkrite in akcijske naravnane. Iz njih je bilo čutiti

mično željo po odpravljanju vseh napak in pomanjklivosti, ki zavirajo normalen razvoj zveze socialistične mladine. Praktično ni bilo področja o katerem na kongresu ne bi spregovorili.

Zadnji dan kongresa je imel zopet slavnostno obeležje, tako kot prvi. Delegati so sprejeli poročila vseh petih komisij, poročilo RK ZSMS, najpomembnejša točka pa je bila sprejetje resolucije X. kongresa, v kateri so opredeljene naloge in akcije mlade slovenske generacije v nadaljnjem štiriletnem obdobju. Na plenarnem zasedanju so izvolili novo vodstvo republiške konference ZSMS in delegacijo za X. kongres jugoslovanske mladine. Za novega predsednika RK ZSMS so izvolili Borisa Bavdka iz Kranja.

Ob zaključku uspešnega dela kongresa so delegati poslali pozdravno pismo tovarišu Titu, katerega vsebino lahko strnemo v osrednjo misel: TITO, RADI TE IMAMO, TVOJA POT JE NAŠA POT.

O jubilejnem X. kongresu ZSMS, kongresu enotnosti in jasne smeri, bi se dalo še govoriti in pisati, vendar naj bo za danes dovolj. S kongresom, s sprejetimi sklepi in vsemi dokumenti se bomo še srečevali, vsak dan, na vsakem koraku. Čimprej jih bomo morali vtakati v prakso v življenje. Med mladimi ne sme biti no-

Člani OO ZSMS TPO Golica - TOZD Zarja, so v počastitev X. kongresa ZSMS okrasili vse izložbe trgovin v jeseniški občini. (Tekst in foto J. Rabič)

benega, ki v to ni prepričan.

Kot je dejal Ljubo Jasnič v zaključni besedi na kongresu, da so mladi danes, bolj kot kdajkoli prej pripravljeni za realizacijo kongresnih stališč. Kongres ni bil le manifestacija mlade generacije, temveč resnično delovno srečanje.

Janko Rabič

MLADI GLASBENIKI V »JUTRU«

Mladinska kulturna skupina JUTRO, ki jo sestavljajo mladi iz samskih domov in ki deluje v okviru DPD Svoboda Tone Cufar Jesenice prav gotovo našim bralcem ni nepoznana. Skupina deluje enkrat bolj, drugič manj uspešno, je pa veliko nastopala v občini in izven nje. Prav

Član kulturne skupine »Jutro« Vojčco Jovanov (Foto Sahib Bešić)

gotovo pa lahko med najuspešnejše v skupini štejemo glasbenike, ki redno vadijo, imeli pa so tudi že več nastopov. Med njimi sem poiskal mladega delavca iz TOZD Hladna valjarna Bela VOJČA JOVANOVA

in navezal z njim krajši razgovor, ker sem opazil, da si zelo prizadeva, da bi okrepil glasbeno grupo in sploh povečal dejavnost JUTRA. Takole mi je pripovedoval:

»Danes skoraj ni mladega človeka, ki ne bi kaj počel. Skoraj vsakdo ima kakšen hobi ali aktivnost, s katero preživlja svoj prosti čas. Jaz imam med vsemi najraje glasbo, ki sem jo začel gojiti že s sedmim letom, seveda najprej kot poslušalec glasbe, kasneje sem se učil klavir in na koncu pristal pri kitari. Že v rojstnem kraju sem formiral manjšo grupo za izvajanje rock glasbe. Imeli pa smo zelo majhne možnosti, primanjkovalo nam je časa, še bolj pa denarja za nabavo instrumentov in tako smo se kljub dobri volji in upornosti razšli.

Prišel sem na Jesenice, se zaposlil v železarni in se kaj kmalu povezal s kulturno skupino Jutro in začel delovati v glasbeni sekciji. V naši grupi smo trenutno trije, jaz igram ritem solo bas, Mesud Djamastagić igra ritem vokal bas in Šefik Kamenčić bobne. Radi bi dobili še pianista, da bi hitreje napredovali. Pri tem moram povedati, da smo si instrumente sami nabavili in smo zato izdali okrog 65.000 din, ozvočenje pa je last JUTRA. Ob različnih prilikah smo tudi že javno nastopali in želeli bi tega še več, ker le tako lahko napredujemo, sicer pa imamo vaje zelo redno.

Tako mi je pripovedoval Vojčco, ki se mu zahvaljujem za razgovor in želim tako mladim glasbenikom, kakor celotni skupini JUTRO dobro delo in veliko uspehov. Sahib Bešić

KRATKE NOVICE

Pretekli torek, 10. oktobra, je bila na Jesenicah ustanovna seja koordinacijskega odbora za družbene organizacije in društva. Že na devetem kongresu slovenske mladine v Moravcih so se mladi opredelili za kolektivno članstvo, ki pa žal še vedno ni zaživel tako, kot bi moralo. Zato so se v jeseniški občini še v predkongresnih dneh odločili storiti odločen korak na tem področju in zato so sklicali vse odgovorne na sejo, na kateri naj bi se pogovorili o nadaljnjem delu. Toda obisk je bil porazen in kaže, kakšen interes imajo družbene organizacije in društva ter ostali za skupno sodelovanje. Tako se od vabljenih predstavnikov samoupravnih interesnih skupnosti - raziskovalne, kulturne, izobraževalne in telesnokulturne, seje ni udeležil nihče, med predstavniki družbenopolitičnih organizacij so se opravičili le iz sindikata. Sestanka pa so se udeležili predstavniki: zveze kulturnih organizacij, zveze rezervnih vojaških starešin, občinske zveze društev prijateljev mladine, zveze organizacij za tehnično kulturo in glasbene mladine, poleg njih pa še predstavnik Vzgojno-izobraževalnega zavoda in osnovne organizacije zveze socialistične mladine iz krajevne skupnosti Plavž.

Tako se je izjalovil še en poskus o kolektivnem članstvu spregovoriti skupno in si izmenjati dosedanje izkušnje. To kaže, da se društva zapirajo v ozek krog, ob čem bi težko zagovarjali večkrat izrečeno mnenje, da mladi nimajo interesa.

Ker pa ne gre prezreti dejstva, da so v družbenih organizacijah in društvih prav mladi najbolj številni, bo potrebna širša družbena akcija, v katero se morajo vključiti tudi ostale družbenopolitične organizacije in to ne tako kot doslej.

V sredo, 11. oktobra, so se sestali na Jesenicah člani iniciativnega odbora za ustanovitev zveze za tehnično kulturo. Sešli so se predstavniki osnovnih šol in društev, ki so izrazili potrebo in željo po povezovanju v zvezi. Na sestanku so ugotovili, da na vprašalnik, ki so ga poslali ni odgovorila večina šol. Med osnovnimi šolami sta odgovor poslali le osnovna šola Žirovnica in osnovna šola Karavanških kurirjev NOB na Koroski Beli, med srednjimi šolami pa le železarsko izobraževalni center. Ob tem se lahko vprašamo, kako to dejavnost dograjevati naprej, če v temeljnih sredinah ne kažejo zanimanja zanjo? ali pa je morda po sredi kaj drugega? Zato je iniciativni odbor predlagal, naj o tem še enkrat spregovorijo na aktivu ravnateljev šol. Tako lahko upamo, da bo ta dejavnost v občini spet zaživila in vključila tiste mlade, ki se za tehnično kulturo zanimajo. Teh pa ni tako malo.

Ob tem velja opozoriti še na avto moto društva, ki ne kažejo preveč zanimanja za vključevanje v zvezo organizacij za tehnično kulturo.

Pripravljenost je vedno
boljša kakor
golo pričakovanje...

Tito

STALNE ZALOGE HRANE V IZJEMNIH POGOJIH

BELJAKOVINE

1 g beljakovin nam da 4,1 kalorije. Ločimo beljakovine živalskega izvora (meso, ribe, jajca, sir, mleko) in beljakovine rastlinskega izvora (kruh, testenine, krompir, stročnice, zelenjava). Rastlinske beljakovine so za zgradnjo telesa manj pomembne, živalske beljakovine pa vsebujejo vse bistvene ali življenjsko važne dušične spojine, ki so potrebne za tvorbo človeških beljakovin.

MAŠČOBE

Maščobe so od vseh hraniv najbogatejše s kalorijami. 1 g maščob nam da 9,3 kalorije. Maščobe so lahko živalskega izvora (v smetani, surovem maslu, slanini, mastnem siru, mastnih ribah) in rastlinskega izvora (v jedilnem olju, rastlinski margarin, orehih, mandelnih itd.). Nahajajo se praktično v vseh živilih, čeprav v mnogih živilih niso zaznavne. Govorimo o »skritih« maščobah, v nasprotju z »vidnimi« maščobami, kot so surovo maslo, margarina, slanina, olje, maslo.

OGLJIKOVI HIDRATI

Ogljikovi hidrati so lahko prebavljivi in se od vseh hraniv v telesu najhitreje pretvorijo v energijo. Ogljikovi hidrati, ki so v črnem kruhu, žitnih izdelkih (ovseni kosmiči, zdrob itd.), krompirju, stročnicah in sadju, so dragocenejši od tistih, ki jih najdemo v belem kruhu, sladkorju, medu, marmeladi, bonbonih, čokoladi in v drugih sladkarijah.

RUDNINSKE SNOVI

KALCIJ je v glavnem v mleku in mlečnih izdelkih (sir, skuta itd.) in v nekaterih vrstah zelenjave (ohrovt, por) in v sadju. Potreben je za zgradnjo kosti in zobovja.

Uvodna beseda Ljuba Jasniča na prvem plenarnem zasedanju X. kongresa ZSMS v Novi Gorici (Foto J. Rabič)

Delegati jeseniške občine na X. kongresu ZSMS (Foto J. Rabič)

V dneh X. kongresa ZSMS v Novi Gorici je OO ZSMS Plavž pripravila zelo bogat program prireditve, ki je obsegal kresovanje, štafetni tek in kros na žvagnovem travniku. Na sliki prizor iz kresovanja. (Foto J. Jekler)

OO ZSMS ŽIČ POROČA...

»Vsi veste, da se danes, 12. oktobra, ob 16. uri prične v Novi Gorici X. kongres ZSMS. Dovolite mi, da izkoristim to priliko in spregovorim o tem dogodku nekaj besed.« je začel svoj govor predsednik OO ZSMS ŽIČ.

Mladinska organizacija je pomembna subjektivna sila naše samoupravne družbe, ki združuje mladino od 15. do 27. leta starosti. V njej mladinci idejnopolično dozorevajo v popolnejšo in zrelejšo osebnost.

V jeseniški občini živi trenutno okoli 4500 mladincev, ki se vključujejo v 82 osnovnih organizacijah ZSMS. Samo v OO ZSMS ŽIČ je, na primer, vključenih 700 mladih. V času predkongresne dejavnosti smo na ŽIČ začeli krepko delati. Izvolili smo nov mladinski odbor - novo vodstvo osnovne organizacije in se spoprijeli s programom idejno političnega dela. Seveda je začetek težak, toda upamo, da homo ob podpori občinskega mladinskega komiteja, s katerim tesno sodelujemo, predvsem pa družbenopolitičnih organizacijah na ŽIČ, uspeli.

»In sedaj naj preberem telegram, ki ga bomo poslali delegatom X. kongresa ZSMS v Novi Gorici.« je nadaljeval.

»Mladinci OO ZSMS ŽIČ Jesenice, smo se zbrali, da bi počastili 10. kongres ZSMS. Ob tej priliki smo se seznanili s pomenom in delom kongresa in si za zaključek ogledali film o obisku tovariša Tita v SZ, na Kitajskem in v Koreji.

Vsi mladinci in učitelji ŽIČ želimo delegatom X. kongresa ZSMS veliko uspehov pri delu in prijetno bivanje v Novi Gorici.

SM

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

ŽIČARNA

V torek, 26. septembra, je bila deveta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. V odsotnosti predsednika je sejo vodil Sašo Piber. V odbor za uveljavljanje zakona o združenem delu so bili predlagani: Stanko Železnikar, Vinko Pokljukar, Dušana Jezdič, Reza Rehberger, Boris Vrtačnik, Peter Radović, Svetozar Naždič, Slavko Ljubojčević, Ahmed Čelebić, Milorad Vuković, Milan Kristan in Janez Brojan. Za delegata v odboru za uveljavljanje zakona o združenem delu v Železarni je bil predlagan Slavko Železnikar.

Obpravnavali so dve prošnji za dodelitev denarne pomoči. Prošnjo Franca Čerina so ugodno rešili in prav tako tudi prošnjo Alija Halki-oviča in dodatno predlagali izvršnemu odboru konference osnovnih organizacij sindikata železarne, da mu dodeli enkratno denarno pomoč.

Obpravnavali so še ponovno pritožbo Alojza Pinterja, ki omeni njegovega delovnega prispevka. Devaskemu svetu TOZD Žičarna predlagajo, da pritožbo ponovno obravnavajo, ker iz sklepa, ki je bil sprejet na prejšnji seji, ni možno razbrati odločitve članov delavskega sveta. Člani izvršnega odbora se glede na njegov dober odnos do dela, pridružujejo mnenju delovodje in ocenjujevalcev, da se ocena dvigne oziroma poveča.

Ob sklepu seje so obravnavali predlog za nakup permanentnih vstopnic za ogled hokejskim tekem. Članom sindikata, ki nameravajo odkupiti permanentne vstopnice, bo sindikalna organizacija prispevala po 150 din.

JEKLARNA

V petek, 22. septembra, je bila 11. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Navzočih je bilo 15 članov izvršnega odbora ter Polde Lomovšek, kadrovnik in Meho Hasančević, predsednik OO ZSMS v TOZD Jeklarna. Dnevni red seje je bil obširen. Najprej so pregledali izpolnjevanje sklepov, ki so jih sprejeli na deseti redni seji. Predsednik OO sindikata je povedal, da je bil prvi sklep delno realiziran, ostali sklepi pa so bili izpolnjeni.

Predsednik OO sindikata Martin Sovič je izvršnemu odboru posredoval obrazložitev osnutkov dokumentov, ki so pripravljeni za deveti kongres zveze sindikatov Slovenije. Odbor pripominja k členu 20, da se plačanim funkcionarjem mandatna doba lahko podaljša na štiri leta, za ostale člane pa naj ostane mandat dveh let. Pri členu 27 naj se natančno opredeli začasna zaposlitev. Izvršni odbor se je strinjal z ostalimi pripombami k posameznim členom, ki jih posreduje izvršni odbor sindikata Železarne.

Obravnavali so tudi osnutke dokumentov za osmi kongres zveze sindikatov Jugoslavije. Tudi te os-

nutke je obrazložil predsednik Martin Sovič in povedal, da so narejeni na osnovi osnutkov republiških osnutkov. K osnutkom člani izvršnega odbora niso imeli pripomb.

V nadaljevanju seje so analizirali odsotnost z dela zaradi bolezni. Problematiko je obrazložil kadrovnik Polde Lomovšek. Tako kot po vsej Železarni se tudi v TOZD Jeklarna odsotnost z dela zaradi bolezni v porastu. Ker je v mesecu juliju odsotnost z dela zaradi bolezni dosegla zgornjo mejo, je oddelek za varstvo in socialno varstvo izdelal poimenski seznam delavcev, ki so bili odsotni z dela zaradi bolezni v tem mesecu. Tov. Lomovšek je še povedal, da ima vsaka TOZD določenega zdravnika, ki lahko odobri bolezensko odsotnost z dela. Za TOZD Jeklarna je določen dr. Cesarec, ki je bil vabljen tudi na razgovor, da bi se vsaj delno seznanil z delom delavcev, ki so zaposleni v TOZD Jeklarna. V TOZD Jeklarna je zaposlenih 45 delovnih invalidov.

Dolžnost delovodij je, da novoprejetim delavcem poučijo o pravilnem načinu dela jih seznanijo z nevarnostmi poškodb. Nadalje je bil izvršni odbor osnovne organizacije sindikata seznanjen s tem, da se na delovnih mestih poškodujejo predvsem mlajši sodelavci. Omenjeno je bilo tudi uživanje alkoholnih pijač. V zvezi s problematiko odsotnosti z dela zaradi bolezni bodo na sestanek vabili tudi zobozdravnike, glede na to, da je čakalna doba za zobozdravstvene usluge predolga.

V nadaljevanju seje so imenovali desetčlanski odbor za uresničevanje zakona o združenem delu v TOZD Jeklarna. V odbor so bili imenovani: Alojz Kalan, Iztok Polak, Jože Rožič, Andrej Zalokar, Martin Sovič, Mato Panič, Miloš Cvetković, Stanko Pfajfar, Pavel Celarec in Meho Hasančević.

Izvršni odbor je sprejel sklep, da izstavi disciplinski komisiji Železar-

ne ustrezno mnenje glede disciplinskega zahtevka za njihova sodelavca.

Ob sklepu se je je bila posredovana še informacija o izbiri treh kandidatov za sodnike porotnike. S predlaganimi kandidati so se člani izvršnega odbora strinjali.

Šestim sodelavcem so odobrili denarno pomoč.

ENERGETIKA

V ponedeljek, 2. oktobra, je bila deseta redna seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Pregledali so izpolnjevanje sklepov, sprejetih na deveti seji ter prvi izredni seji odbora. Sklepi so bili izpolnjeni.

Izvršni odbor se strinja s predlogom kandidatov za spremljanje zakona o združenem delu v naslednji sestavi: Jože Starc, predsednik, in člani: Francka Crnković, Vinko Rekar, Miloš Nikolič, Ivan Železnikar, Janez Frelj, Zlatko Novak, Avgust Ravhekar, Franc Mertelj, Vojtek Jakopič in Anton Kokalj. Ravno tako so soglašali s predlogom komisije za odlikovanja in priznanja v sestavi: Janez Frelj, predsednik, Ivan Gros, Stjepan Lojak, Zvone Škrjanc in Franc Jamar. Potrjen je bil tudi predlog treh kandidatov za sodnike porotnike.

Referent za šport tov. Bodlaj je izvršni odbor seznanil s predlogom nabave permanentnih vstopnic za ogled hokejskih tekem v sezoni 1978/79 v športni dvorani v Podmežakliji. Sindikalna organizacija bo vsem članom, zaposlenim v TOZD Energetika, ki bi radi nabavili vstopnice, le-te regresirala v višini 150 dinarjev. Sprejet je bil predlog referenta za šport o povrnitvi potnih stroškov članom sindikata - udeležencem športnih in medobratnih tekmovalnih izven območja Jesenic.

Tov. Kolarič, referent za oddihe predlaga, da naj bi bili s predlogom razdelitve prostih mest v počitniških

domovih Železarne v posameznih TOZD seznanjeni že v februarju, da bi tako lažje že na začetku leta planirali dopuste. Razmisliti je treba tudi o možnosti povečanja zmogljivosti domov v Biogradu na moru in v Crikvenici. Zmogljivosti naj bi povečali tudi s ponovno usposobitvijo počitniškega doma na Mežakliji, ki je že nekaj let neizkoriščen in propada. OO sindikata zahteva, da je treba urediti vse potrebno glede prepisa lastništva. Počitniški dom je treba adaptirati, da bo služil namenom, za katere je bil zgrajen.

IO OO sindikata je bil seznanjen s finančnim poročilom ter s poročilom referenta za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. V tem poročilu je bilo obravnavano delo odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito s posebnim poudarkom na dejavnosti TOZD Energetika. Referenti za izobraževanje, socialna vprašanja in mladino na seji niso poročali, zato so jim naročili, da poročila o opravljenem delu pripravijo do prihodnje seje IO OO sindikata. Ob sklepu seje so ugodili pritožbi sodelavca Ivana Ogrinca za povrnitev plačanega obveznega prispevka v višini 100 dinarjev za izlet v Benetke. Povrnitev prispevka so odobrili, ker je avtobus odpeljal prej, kot je bilo objavljeno v razpisu. V obravnavi je bilo še nekaj prošenj za dodelitev denarne pomoči.

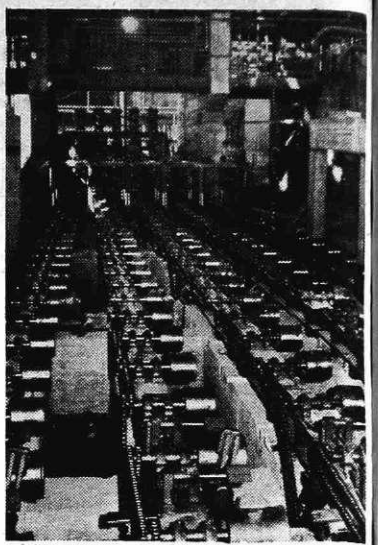
VALJARNA ŽICE INPROFILOV

V sredo, 11. oktobra, je bila 11. redna seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Izvršni odbor je razpravljal o akciji KOOZSJ za prevrednotenje oziroma spremembo vrednosti kategorij. Ugotovili so, da v predlogu ni sprememb vrednotenja delovnih mest kalkulant valjarne profilov in tajnica TOZD Valjarne žice in profilov.

Osnovna organizacija sindikata naroča odboru za delovna razmerja pri DS TOZD Valjarne žice in profilov, da pripravi in dopolni predlog sprememb na gotovih delovnih mestih in ga predloži v potrditev na prihodnji seji delavskega sveta.

Predsednik osnovne organizacije sindikata je člane izvršnega odbora seznanil s predlogom delavskega sveta o zvišanju 3. in 4. grupe v proizvodnji. Člane je obvestil, da je o tem razpravljal že izvršni odbor sindikata Železarne. Le-ta pripravila gradivo, v katerem je predviden tak način dotiranja, da bo minimalen dohodek zaposlenega delavca v Železarni 3.500 dinarjev. To bo še posredovano vsem osnovnim organizacijam sindikata TOZD v Železarni.

Prebrali so tudi devetmesečno poročilo o delu temeljne organizacije in ciljih za doseg družbenega plana valjarne žice v četrtem kvartalu. Odbor podpira vse akcije za doseg navedenih delovnih ciljev v četrtem kvartalu kakor tudi ukrepe, ki naj jih izpolni strojno vzdrževanje ter opozarja delavce v TOZD, da delovne cilje dosledno izpolnjujejo. Delovne cilje in ukrepe za izboljšanje

Konti liv - montaža hladilnih gred

proizvodnje v četrtem kvartalu morajo obvezno obravnavati vse SDS.

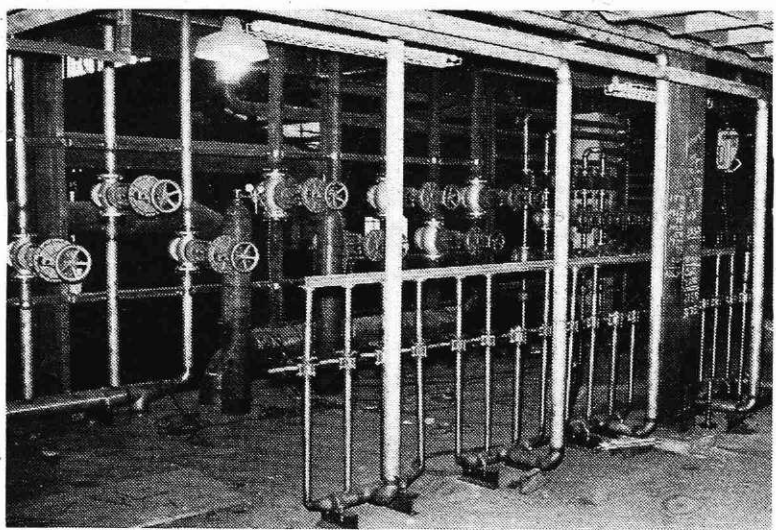
V letošnjem letu je bilo upokojenih 15 sodelavcev. Glede na predvideno ukinitve valjarne profilov je predlagano, da bi na tovariški večer povabili vse upokojene. Pripravi bi bo treba seznam za vsa leta nazaj z namenom, da bi ugotovili, če je akcijo možno izpeljati v tako širokem obsegu.

Predviden je tridnevni izlet v Beograd - Titograd in na črnogorsko primorje. Predsednik OO sindikata je povedal, da bodo prijavljeni člani za izlet v prostem času valjali betonsko železo in dohodek namenili za izlet. Skoraj vsi prijavljeni udeleženci mesečno varčujejo za izlete, del sredstev pa bo prispevala tudi sindikalna organizacija. Predsednik tudi pove, da bo možno plačilo izleta v treh obrokih.

V peti točki dnevnega reda so ponovno obravnavali vprašanje kantine v valjarni žice, ker od 30. 6., ko je delavski svet sprejel sklep o tem, da je treba poiskati možnosti za ponovno obratovanje kantine, še ni bilo ničesar urejenega.

V razpravi so omenjali vprašanje valjarskega kadra, ki ga primanjkuje. Temu se ne čudijo iz naslednjih razlogov: valjavec operater profila 250 ali 350 ima 11. kategorijo z osebnim dohodkom okrog 6.000 din. Tu so vračunane tri nedelje s pribitkom in osem dni oziroma 64 ur nočnega dodatka (40 %). Če vse to odštejemo, se valjavcu osebni dohodek zmanjša v toliko, da ga lahko primerjamo z marsikatero čistilko v zunanjih delovnih organizacijah.

Ob sklepu seje so ugotovili, da so bile pred leti precejšnje razlike pri osebnih dohodkih med lahko industrijo in metalurgijo, kar pa je danes že izenačeno ali pa v lahki industriji celo presegajo osebne dohodke v metalurgiji. Člani izvršnega odbora menijo, da v kolikor bi bilo delo v metalurgiji bolje ovrednoteno, kadrov ne bi primanjkovalo.

Konti liv - in stalacija za hladilno vodo

TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON

ELEKTRONSKI RAČUNALNIKI IN PROIZVODNJA V ŽELEZARNAH

Izkušnje v svetovni železarski industriji so pokazale, da je uporaba računalniških sistemov v železarnah ne le koristna, temveč tudi nujna. Na srečanju železarskih strokovnjakov v ZDA, ki se ukvarjajo z računalništvom, so si predstavniki železarskih družb izmenjali izkušnje o uporabi elektronskih računalnikov v železarnah. Uporaba računalnikov namreč omogoča boljše delovne rezultate, znižuje proizvodne stroške in razbremenjuje delavce. Navedli bomo nekaj najbolj značilnih področij, v katerih je uporaba elektronskih računalnikov v železarstvu posebno zanimiva.

V železarnah v ZDA s pomočjo računalnikov na prikazovalniku kontrolirajo potek valjanja v valjarnah in tako opazijo vse nepravilnosti pri debelini valjanca. Po drugi strani pa z elektronskimi računalniki lahko odkrijejo tudi druge napake, za katere dolgo časa niso poznali vzroka. Če je na primer, potrebno za določeno kvaliteto pločevine valjati valjanec v 13 vtikih in delavec v valjarni to valjanje izvede le v 11 vtikih, je možno to odkriti s pomočjo elektronskega računalnika.

Tudi uporaba barvnih katodnih cevi je zelo funkcionalna. Podatki se vnašajo z digitalnim računalnikom, rezultati pa so prikazani kot barvni diagram. Določena barva predstavlja določeno kvaliteto, ki jo je potrebno doseči. S takšnim barvnim prikazovalnikom lahko kontroliramo tudi višino pritiska, oziroma temperature in podobno.

V ameriški železarski družbi U. S. Steel Corp. uporabljajo računalnike tudi v laboratorijih. Z njimi kontrolirajo predvsem kvalitete preizkusov, pa tudi za kontrolo kvalitete premoga za koksiranje uporabljajo barvni prikazovalnik. Simulirajo tudi različne klimatske pogoje za testiranje kvalitete materialov in njihove uporabe.

V belgijskem mestu Ghent je železarna SIDMAR, ki letno lahko proizvede tri milij. ton surovega jekla in ima 4000 zaposlenih. V tej železarni so razvili informacijski sistem, ki zajema predvsem različne podatke s finančne plati. Pri tem imajo sistem razdeljen na različna področja tako, da so vsi podatki kar najracionalneje uporabljeni.

Z načrtovanjem tega informacijskega sistema so začeli leta 1967. Že do leta 1970 so ga izpopolnili tako, da so vse podatke lahko obdelali v realnem času. Obenem s tem so formirali banko podatkov, ki danes zajema že 90 % vseh potrebnih informacij. V vsej železarni imajo sedaj instaliranih 110 terminalov. S pomočjo računalnika lahko nadzorujejo proizvodnjo vseh 24 ur. In sicer nadzorujejo potek proizvodnje od vlivanja surovega jekla v ingote pa do končnega izdelka. Taka kontrola proizvodnje je pomembna pri bodočem planiranju, kakor tudi pri prodaji železarskih izdelkov. Pri samem delovanju celotnega računalniškega sistema je pomembno to, da so posle, ki jih na računalniku obdelujejo, označili z različnimi črkami in jih tako grupirali v razrede, ki imajo različne prioritete.

V večini ameriških železarskih družb uporabljajo računalnike. Vendar je način in obseg njihove uporabe dokaj različen in na nek način specifičen za vsako železarsko družbo posebej.

V železarni družbe Ford Motor Co. bodo letos dokončali informacijski sistem, s pomočjo katerega bodo z računalniki lahko kontrolirali celotno proizvodnjo, vključno z vročimi in hladnimi valjarnami. V železarni zdaj lahko proizvedejo 3,5 do 4 milij. ton surovega jekla.

Predstavniki družbe je opisal kako deluje informacijski sistem v valjarni slabov. S pomočjo procesnih prikazovalnikov lahko določijo vse zakasnitve, ki nastanejo v valjarni, vendar brez direktnega vodenja proizvodnje s procesnimi računalniki. Glavna prednost je določanje vrstnega reda zakladanja v peči in valjanja slabov, izboljšanje izplena in doseganje večje produktivnosti. Tako kot je naraščal informacijski sistem, tako narašča tudi podatkovna baza. In ravno podatkovna baza je osnova še za nadaljnje naraščanje informacijskega sistema. V tej železarni zaenkrat še ni vključena v informacijski sistem valjarne slabov. Zato podatke o ogrevanju slabov pred valjanjem vnašajo ročno. Ko pa so slabi ogreti, je nadaljnja proizvodnja nadzorovana avtomatsko z računalnikom. Nadzorovanje proizvodnje lahko poteka tudi ročno, če med proizvodnim procesom nastopijo kakšne nepredvidene težave.

Podoben sistem zaščite so uvedli tudi v zahodnonemški železarski družbi Peine-Salzgitter A. G. Njene železarne imajo letno proizvodno zmogljivost 10 milij. ton surovega jekla. Celotni računalniški sistem so razdelili na tri nivoje. Osnovni nivo tvori računalnik IBM 7s. Če pa nastopijo težave, lahko ostalima računalnikoma ponovno rekonstruirajo program s pomočjo centralne banke podatkov.

Predstavniki ameriške železarske družbe Inland Steel, katero smatrajo za družbo, ki največ uporablja računalnike, je povedal, da z avtomatskim nadzorovanjem in vodenjem

proizvodnje lahko prihranijo precej delovnih ur. Pri tem ima pomembno vlogo banka podatkov. V njej so shranjeni vsi podatki, ki so potrebni za normalen potek proizvodnje.

V japonski železarski družbi Nippon Kokan Co. informacijski sistem voden z računalnikom, ne zajema le prodajo končnih izdelkov, proizvodne stroške, temveč z njim tudi načrtujejo proizvodnjo in nadzorujejo njen potek. Vse to sestavlja enoten sistem. Tak informacijski sistem predstavlja po mnenju strokovnjakov te železarske družbe povezavo med proizvodnimi obrati in ostalimi oddelki kot so, na primer, prodajni, nabavni in drugi. Sam proizvodni program so razdelili v tem informacijskem sistemu na dve podskupini: na različne vrste pločevine in na različne vrste cevi. Obstaja tudi možnost popraviljanja celotnega sistema glede na različne vrste končnih proizvodov. Nadalje bodo ta informacijski sistem izboljšali tako, da bodo podatke o naročilih vnašali direktno v sistem. S tem bo naročnik lahko sam določil ali naj se dobava izvrši v prvi ali drugi polovici določenega meseca. Kontrola dobav je lahko izvedena tedensko, dvakrat mesečno ali vsaka dva meseca.

V Avstraliji imajo v železarni Port Kembla, ki pripada železarski družbi Australian Iron et Steel Proprietary, LTD. in katere letna proizvodna zmogljivost je 5,4 milij. ton surovega jekla, informacijski sistem, s pomočjo katerega nadzorujejo proizvodnjo končnih proizvodov v valjarnah. To so različne vrste pločevin, ki jih proizvajajo tako v vročih kakor tudi v hladnih valjarnah. Sam sistem obsega tudi pocinkanje pločevin. Celotna proizvodnja končnih izdelkov znaša letno 3,4 milij. ton. Ko bo celotni informacijski sistem dokončno formiran, bo poleg že obstoječega nadzorovanja proizvodnje v valjarnah, zajemal tudi vse spremembe v naročilih in dobavah. Za vodenje tega sistema uporabljajo dva računalnika CDC 3300.

Tudi v železarnah največje francoske železarske družbe USINOR, katere letna proizvodna zmogljivost je 14 milij. ton surovega jekla, nadzorujejo proizvodnjo s pomočjo računalnikov. Tudi pri načrtovanju nadaljnje proizvodnje uporabljajo računalnike. Strokovnjaki te železarske družbe so prepričani, da je uporaba elektronskih računalnikov v različne namene, tako v proizvodnji, kakor tudi v komercialni, prinesla mnogo prihrankov. Samo za računalniški sistem, ki obratuje v hladni valjarni Mardyde so prepričani, da se bodo investicijski stroški povrnili že po enem letu obratovanja.

Iz vsega lahko vidimo, da so računalniki že postali pomemben del opreme vsake železarne in da bo njihova uporaba v prihodnosti še bolj pomembna.

POSLOVANJE SLOVENSKE ŽELEZARNE V PRVEM POLLETJU IN OSMIH MESECIH

Na današnji seji delavskega sveta SOZD Slovenske železarnice je na dnevnem redu tudi poročilo o poslovanju SOZD SŽ v prvem polletju in osmih mesecih letošnjega leta. Poročilo, ki ga je pripravil predsednik poslovnega sveta SOZD SŽ Gregor Klančnik, v celoti objavljamo.

Že smo se dobro prevesili v drugo polovico srednjeročnega plana od leta 1976 do leta 1980, zato je razumljivo, da se zlasti združeno delo ozira na prehojeno plansko pot. Stopnja rasti fizične in vrednostne proizvodnje, dosežena v dveh in pol letih na žalost ni taka, da bi nas zadovoljila; zaostaja za predpostavkami družbenih planov in sprejetih obveznosti. Zaostanek je tak, da smo zopet pred nevarnostjo, da celotno jugoslovansko in slovensko gospodarstvo ne bo moglo v drugi polovici petletnega obdobja zaostanek nadoknaditi in uresničiti ciljev srednjeročnega plana. Glavna slabost so težave v premiku kakovostnih sestavin gospodarstva ter ekonomiki poslovanja. Visoka inflacija, rast osebnih dohodkov preko dosežkov produktivnosti in visok zunanje-trgovinski primanjkljaj, so naše značilnosti, ki se jih nobena jugoslovanska vlada ne more otresti.

Tudi v sedanjem petletnem obdobju se nadaljujejo neugodna gibanja, ko se z dviganjem notranjih cen na neekonomski način rešuje dohodek organizacije združenega dela, pri tem pa stalno znižuje konkurenčna sposobnost na zunanji tržišči. Poskusi, da bi z regulacijo notranje porabe povečali pritisk združenega dela na izvoz, se nikoli niso dosledno izvedli. Po krajši stagnaciji prodaje, zlasti blaga za široko porabo, kreditno monetarna politika običajno odpre ventile konjunktura, ki se zatem razvije do razsežnosti, da nabava postane težava. Tako plimo in osek, ki je znak slabosti gospodarskega sistema, doživljamo tudi v sedanjem srednjeročnem obdobju. Pravkar smo pričeli pregrete konjunktura, ko kupci, na primer, cele noči čakajo na vrsto za vpis pri nakupu avtomobilov.

Leta 1976, to je prvo leto sedanjega srednjeročnega plana, je nastal zastoj notranje porabe, in s tem stagnacija proizvodnje. Slovenska industrijska proizvodnja je v tem letu porasla le za 2,3 % namesto planiranih 6,8 %. Pri poviševanju

produktivnosti nam je v tem letu v celoti spodletelo. Inflacija pa je šla svojo pot. Življenjski stroški so se v tem letu povečali za 13,1 %. Zadrževana prodaja doma pa je imela velik učinek na pritisk jugoslovanskega blaga preko meja: velik uspeh pri povečanju izvoza za 15 %, ni bil naključje. To je občutno vplivalo na zunanjetrgovinski primanjkljaj, saj je Slovenija 72 % uvoza krila z izvozom. Ti dosežki pa so šli hitro v lepo preteklost.

Ugotovljeno je bilo, da naš samoupravni sistem lahko uspeva le ob visoki stopnji rasti družbenega proizvoda, zato je notranja poraba dobila novo spodbudo, ki je v letu 1977 vplivala na novo povečanje proizvodnje, tako da je poprečna dvestopna stopnja rasti družbenega proizvoda znašala 4,4 %, vendar za planirano 6,1 %, še vedno daleč zaostala. Življenjski stroški so daleč preko plana porasli tudi v tem letu in v dvestopnem poprečju dosegli 13,9 %. Povečana poraba doma je logično vplivala na izvoz in zunanjetrgovinski primanjkljaj je zopet dosegel grozljivo številko preko 70 milijard dinarjev.

SLOVENSKE ŽELEZARNE V PRVEM POLLETJU

Tudi SOZD Slovenske železarnice so leto 1976 preživele v stagnaciji proizvodnje in poslovanja. Drugo leto petletnega plana je proizvodnja zopet začela naraščati, stopnja rasti pa se nadaljuje tudi v letošnjem letu. Kljub rasti pa v primerjavi z dosežkom leta 1975 v fizičnem obsegu poslovanja prvi dve leti nismo veliko napredovali. Jekla smo leta 1977 izdelali 2 % manj, blagovne proizvodnje pa le 2,6 % več kot zadnje leto preteklega srednjeročnega obdobja. Znatno je porasla le realizacija, in sicer za 15 %, kar pa na žalost ni samo odraz povečane vrednosti proizvodnje.

V prvem polletju letošnjega leta so Slovenske železarnice dosegle naslednje rezultate:

Indeks I. pol. 1978/77

— surovo železo	96.928 ton	105
— surovo jeklo	401.309 ton	101
— blagovna proizvodnja	394.607 ton	106
— realizacija	5.177 milijonov din	127
— dohodek	1.786 milijonov din	147
— čisti dohodek	1.158 milijonov din	146
— izplačani OD bruto	822,5 milij. din	120
— bruto akumulacija	602 milij. din	148
— izvoz	19,64 milij. din	109
— število zaposlenih	17.562 milij. din	103
— poprečni OD na mesec	5.323 din	118

Iz teh podatkov se lahko sklepa, da je fizična proizvodnja, izražena z gotovim blagom za tržišče, porasla za 6 %, izražena z realizacijo pa za 27 %. Porast izvoza je skromen, saj za planom zaostaja za 28 %. Vsi kazalci, ki pričajo finančni uspeh poslovanja od dohodka do bruto akumulacije celotne SOZD, so izredno ugodni. To dokazuje, da so porabljena sredstva rastle relativno počasneje od celotnega prihodka. Drugačen je ekonomski položaj za posamezne združene delovne organizacije. V letošnjem letu je rezultat poslovanja ugodnejši za železarnice. V primerjavi s istim obdobjem leta 1977 so bili doseženi naslednji indeksi:

železarnice	predelovalci
— blagovna proizv.	106 99
— realizacija	128 120
— izvoz	117 77
— čisti dohodek	153 113
— izplačani OD	120 118
— poprečni OD	118 119
— bruto akumulacija	157 94
— zaposleni	103 100

Razlike so tudi med posameznimi delovnimi organizacijami. V jeklu je najbolj napredovala železarna Ravne in sicer za 2 %, v blagovni proizvodnji železarna Jesenice za 16 %, v čistem dohodku železarna Ravne za 63 %, v izplačanih bruto osebnih dohodkih prav tako železarna Ravne za 31 %, v bruto akumulaciji pa železarna Jesenice za 76 %.

V bruto akumulaciji so napredovale vse tri železarnice, med predelovalci pa so ta pomembna sredstva za materialno krepitev organizacij združenega dela padla: v Verigi za 20 % in Tovilu za 1 %, in v Plamenu so se povečala za 5 % in v Žižni za 15 %. Ze iz teh kazalcev, še jasneje pa to pokažejo drugi, se vidi, da se v prvem polletju letošnjega leta ekonomski položaj najbolj poslabšal v Verigi Lesce.

... IN V OSMIH MESECIH LETA

Smo že pred sklenitvijo tretjega četrtletja. Pred nami je ostalo le še zadnje tromesečje, ko običajno vse delovne organizacije z akcijo povečujejo proizvodnjo in poskušajo nadoknaditi zamujeno. Zato so zanimivi podatki poslovanja po zaključnih letnih mesecih.

V obdobju januar—avgust so rezultati naslednji:

Indeks 1978/77

— surovo železo	136.099 ton	110
— surovo jeklo	525.304 ton	101
— blagovna proizvodnja	527.398 ton	108
— realizacija	6.873 milijonov din	127
— izvoz	24,8 milij. dolarjev	98
— zaposlenih	17.640	102

V primerjavi z gospodarskim načrtom so bile v letošnjih osmih mesecih Slovenske železarnice uspešne z njegovo prekoračitvijo v surovem železu za 2 % in realizaciji za 4 %, najbolj kritično pa je pri izvozu, ki ga je bilo realiziranega le 67 %.

Relativno dobro izvrševanje načrta blagovne proizvodnje in zlasti zavidljiva številka prodaje doma še ne pomeni, da so delovne organizacije tako uspešne tudi pri izvrševanju dogovorjenih oziroma pogodbenih obveznosti. Urgence prihajajo

dnevno in to iz delovnih organizacij SOZD SŽ, delovnih organizacij skupnosti izdelave ter predelave jekla in od drugih. Prav bi bilo, da bi z rednejšimi dobavami zboljšali odnose vsaj v lastni hiši, zaradi kritike, ki je najbolj neprijetna, pa končno uredili tudi obveze, ki nas vežejo na članice skupnosti za jeklo. Vsa naša prizadevanja v tej smeri so bila le delno uspešna. Poslovno obnašanje je največ odvisno od posameznikov, zato tudi logične zahteve samoupravljalcev dostikrat nimajo učinka. Poslovni svet je o tem osrednjem problemu že veliko razpravljal in zahteval, da v samoupravnih sporazumih sprejeta določila morajo biti spoštovana. To v prvi vrsti velja za medsebojne odnose.

Delovne organizacije Slovenskih železarn letos torej poslujejo v glavnem zadovoljivo. Če izvajamo novo hladno valjarno na Beli in tovarno traktorjev v Storah, ki sta še v zagonskem obdobju in ki bosta sanirani z lastnimi močmi, delovne organizacije SŽ niso med izgubašice. Po ocenah poslovanja Gospodarske zbornice SRS za leto 1977 pa nobena tudi ni med »odličnjaki«, kar pomeni, da tudi pri nas še obstajajo obsežne notranje rezerve.

Za odpravljanje slabosti, zboljševanje dela in ekonomiziranje proizvodnje je pomembno notranje zadovoljstvo in spodbudna delitev osebnih prejemkov. V prvem polletju je slovensko gospodarstvo izplačalo 20,42 milijard dinarjev osebnih dohodkov ali 25,8 % več kot v istem obdobju lani. To povečanje v primerjavi s 14 % povišanimi življenjskimi stroški kaže, da se proces preračunov družbenega proizvoda nadaljuje in da je treba pričakovati nove premike v višini življenjskih stroškov v naslednjem obdobju.

Temu gibanju se pa ne more upreti le ena organizacija združenega dela. Očitno je, da Slovenske železarnice v poviševanju poprečnih osebnih dohodkov v republiki zopet celo zaostajajo, zato je v naslednjem obdobju treba najprej dohiteti ostale.

Smo v času izdelovanja osnutkov gospodarskih načrtov za leto 1979. Visoka konjunktura nam dovoljuje, da načrtujemo dobro izkoriščanje razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti skoraj v vseh TOZD in delovnih organizacijah. Skupen sklep naj bi zato bil:

— Z intenziviranjem proizvodnje naj se v zadnjem četrtletju nadoknadijo zaostanki in realizirajo sklenjene pogodbe ter dogovori za dobave, ki jim rok poteka 31. 12. 1978.

— Osnutke gospodarskih načrtov delovnih organizacij SŽ za leto 1979 je treba v načelu snovati tako, da bo predvideno optimalno izkoriščanje proizvodnih potencialov.

Blaga rast fizičnega obsega in tudi strukturalnega spreminjanja proizvodnje v delovnih organizacijah SŽ v prvi polovici sedanjega srednjeročnega obdobja, je posledica zaostajanja v modernizaciji in razširjanju proizvodnih zmogljivosti. Upoštevanje je treba, da smo sistem družbenega planiranja dobili z zakasnitvijo in da še sedaj ne razpolagamo z vsemi dogovori in samoupravnimi sporazumi, ki naj spodbujajo in urejajo predvideno rast industrijske proizvodnje ter s tem tudi napredovanje proizvodnje in predelave jekla. Ta objektivni vzrok je vplival tudi na pripravo investicijskih del v Slovenskih železarnah in ki so se mu pridružili še subjektivni problemi znotraj delovnih organizacij, tudi tretje leto sedanjega petletnega obdobja niso še uspešno zaživele investicijske naložbe.

Za leto 1978 je gospodarski načrt predvidel za 2,1 milijarde din naložbe, ki pa smo jih po porabljenih sredstvih v prvem polletju dosegli le 18 %, ocena za vse leto pa predvideva 56 %. Razlog takemu stanju je predvsem zaostajanje v pripravi tehničnega gradiva, projektnih študij, idejnih in glavnih projektov ter dolgotrajnega postopka za pridobivanje potrebnih soglasij zlasti za uvoz opreme iz konvertibilnega območja. V teku so naslednja večja investicijska dela:

— ŽELEZARNA JESENICE: montiranje naprave za kontinuirno vlivanje gredic, dograditev valjarne žice in urejevanje železarnice za koruščenje zemeljskega plina;

— ŽELEZARNA RAVNE: povečevanje kovačnice;

— ŽELEZARNA STORE: povečevanje elektro jeklarne s postavitvijo nove obločne peči in urejevanje žarilnice;

— VERIGA LESCE: izgradnja obrata orodjarne in preselitev proizvodnje TIO.

Vrsta za letošnje leto predvidenih investicij pa še ni pripravljena za pričetek del, zato je treba pričakovati, da bo leto 1979 investicijsko intenzivnejše leto. S pospešitvijo izdelave projektov in druge dokumentacije je treba poskrbeti, da bo načrt investicijskih del za naslednje leto tak, ki bo omogočil približevanje ciljem predvidenega obsega proizvodnje in poslovanja v zadnjem letu sedanjega srednjeročnega obdobja.

PRI OCENJEVANJU GOSPODARIENJA V OBČINI KRITIČNI DO SEBE

(Nadaljevanje s 1. strani)

polletju doseglo za 20 % več celotnega prihodka kot v enakem obdobju lani, vendar naj ob tem dodamo, da primerjava ni realna, ker so tudi pogoji spremenjeni.

Po pokritju stroškov je gospodarstvu ostalo 1.095.607.000 din dohodka, ki je porasel za 34 %, razporejeni dohodek pa presega doseženega za 58 milijonov din in pomeni izgubo zaradi nedoseženega dohodka v šestih organizacijah združenega dela. Izgube so za 41 % manjše kot v lanskem istem obdobju, še vedno pa največji delež odpade na TOZD Hladna valjarna Bela in sicer 84 %.

Razporejeni čisti dohodek je ob polletju porasel za 29 %, od tega del za osebno in skupno potrošnjo 21 %, del za razširitev in izboljšanje materialne osnove dela za 87 % in sredstva za rezerve 10 %.

Družbeni proizvod je ob polletju nominalno porasel za 32 %, sredstva za skupno porabo 27 % in sredstva za splošno porabo — to je občinski proračun 28 %. To kaže na počasnejšo rast oblik porabe od družbenega proizvoda, kar je v skladu z načrtovano usmeritvijo.

Izvoz je v osmih mesecih letos, v primerjavi z enakim obdobjem lani, porasel za 10 %, uvoz pa se je povečal za 17,5 %, pa tudi turistični promet kaže po osmih mesecih ugodno sliko.

Investicijska dejavnost, ki je ena najbolj perečih problemov, se tudi po osmih mesecih ni okrepila in po ocenah bomo v občini na tem področju ob koncu leta pomembno zaostali za planiranimi investicijami v letošnjem letu.

Izplačani neto osebni dohodki so se v letošnjih osmih mesecih povečali v družbenem sektorju za 19 %, od tega v gospodarstvu za 20 in v negospodarstvu za 18 %.

Stopnja zaposlenosti, ki je v letih 1976 in 1977 zaostajala za planirano letno stopnjo iz srednjeročnega plana, se tudi letos ni povečala v predvidenem obsegu in na polovici srednjeročnega obdobja na tem področju v občini pomembno zaostajamo. V osmih mesecih se je zaposlenost v družbenem sektorju povečala za 0,2 %, od tega precej več v negospodarstvu kot v gospodarstvu (gospodarstvo 0,1 %, negospodarstvo 1 %).

Iz pregleda rezultatov poslovanja gospodarstva občine Jesenice in razprave na konferenci ZK Jesenice v osmih mesecih letos je razvidno:

Da se pozitivni tokovi gibanja gospodarstva (rast družbenega proizvoda, fizičnega obsega proizvodnje, osebne porabe in povečanega izvoza) v občini krepijo, medtem ko se negativni kazalci, ki so se pojavili že v lanskem letu in so prisotni tudi letos (nizka stopnja investiranja, nizka stopnja zaposlovanja, nizka akumulativnost v nekaterih DO, izgube ob polletnih rezultatih, neusklajeno razmerje med izvozom in uvozom) še nadaljujejo.

Glede na navedene negativne kazalce, občinska konferenca ZK Jesenice sprejema naslednje sklepe:

Komunisti v OO ZK v delovnih organizacijah s področja gostinstva in turizma, obrti in manjših delovnih organizacij s pomočjo industrije naj analizirajo vzroke zaradi katerih ne izpolnjujejo planiranih investicij srednjeročnega in letnega plana.

Zato je potrebno analizirati:

— lastno reproduktivno sposobnost,

— možnost združevanja dela in sredstev na dohodkovnih osnovah (smatramo, da je to eden odločilnih faktorjev investicijske aktivnosti),

— slabo investicijsko aktivnost kot posledico razdrobljenosti gospodarstva ali pa formalno izvršenih integracij,

— slabo pripravljeno ali sploh neprilavljeno investicijsko dokumentacijo in programe,

— prostorske in kadrovske možnosti,

— ustreznost ali pa neustreznost bančnih planov razvoja in s tem v

zvezi politike kreditiranja in podobno.

Drugo pomembno dejstvo, ki se ga moramo zavedati pri sprejemanju investicijskih odločitev, je nujnost usklajevanja lastnih investicijskih in razvojnih programov s širšo zasnovano razvojno politiko.

Zato so investicijske odločitve predmet samoupravnega planiranja, ki se izvaja s pomočjo družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja o temeljnih planov.

Tretje pomembno dejstvo je, da naše investicijske odločitve morajo zlasti reševati pereč problem premajhne zaposlenosti žena.

Osnovne organizacije zveze komunistov v delovnih organizacijah (Kompas, Golica, Industrija obrt, Lek, Elektro Žirovnica in Avtokomerce), ki so ob polletnih rezultatih izkazovale delež odgovornih poslovalnih in samoupravnih organov, da se tako stanje do konca leta popravi. Prav tako naj proučijo vzroke nizkega dosežanja čistega dohodka vse OO ZK v TOZD in DO pri katerih je značilen čist dohodek na delavca ob polletnih rezultatih pod 50.000 din.

Vse OZD, ki so dosegle več kot 100.000 din čistega dohodka na zaposlenega pa bi morale upoštevati ali je v čistem dohodku tudi del dohodka, ki je rezultat izjemnih ugodnosti in katerega bi OZD morale razporediti le v sredstva za razširitev materialne osnove dela.

Komunisti v OO ZK moramo pri analizi in obravnavi rezultatov poslovanja zahtevati, da OZD na najbolj preprost in enostaven način ugotove in seznanijo delavce z doseženo stopnjo dohodkovnih odnosov. Tukaj gre predvsem zato, da se ugotovi koliko je bilo ustvarjeno celotnega prihodka oziroma koliko je bilo pridobljen dohodek na podlagi klasičnih prodajnih odnosov, koliko na podlagi udeležbe v skupnem prihodu, koliko na podlagi udeležbe v skupnem dohodku, koliko na podlagi svobodne menjave dela in koliko na podlagi kompenzacij, premij, regresov, dotacij itd.

Pomembno je zlasti ugotoviti kakšen je bil dosežen delež pri skupnem prihodu oz. delež pri skupnem dohodku ter na način ugotoviti ali se je OZD dejansko vključila v družbeni mehanizem obvladovanja tržne stihije oziroma v obvladovanje klasičnih kreditnih odnosov.

Tam kjer se pojavlja izguba morajo osnovne organizacije zveze komunistov kritično oceniti stanje. Čeprav se je izguba v gospodarstvu občine zmanjšala od 98 milijonov din v prvem polletju lani, na 58 milijonov din v prvem polletju letos, torej za 41 %, je ta izguba zaskrbljujoča, ker kaže na nedoslednosti pri uresničevanju sanacijskih programov, oziroma na njihov formalizem. Predvsem je zaskrbljujoča izguba v temeljnih organizacijah združenega dela: Hladna valjarna Bela in Kompas hoteli Kranjska gora na kateri odpade okrog 90 % celotne izgube in ki sta svoj čas predstavljali vzorne naložbe.

Ocenjujemo, da je pri teh temeljnih organizacijah nujno potrebno ponovno dosledno in ostro razmejiti objektivne od subjektivnih vzrokov in jih primerjati z investicijskimi programi na podlagi katerih so investicije realizirane.

Prav tako ocenjujemo, da je izguba v DO Gradinec Kranj, TOZD Družbeni standard Jesenice posledica neurejenih odnosov znotraj delovne organizacije. Ob tem se sprašujemo ali je res nujno reorganizirati TOZD v delovno skupnost ne pa da se uredi dohodkovni odnosi?

Ker se zaposlovanje v negospodarstvu giblje še vedno hitreje od zaposlovanja v gospodarstvu, naj odsek za plan in analize pri SOB Jesenice pripravi analizo zaposlovanja v negospodarstvu in izpostavi vse tiste, ki neupravičeno zaposlujejo nove delavce. O tej analizi naj razpravljajo in tam kjer je potrebno tudi ukrepajo komunisti v OO ZK in na drugih odgovornih mestih.

V elektroodnem obratu

PRIHODNI TEDEN SEJE VSEH TREH ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE

(Nadaljevanje s 1. strani)

stališča in ugotovitve, da bi se stanje izboljšalo.

V gradivu je navedeno, da se v občini po podatkih iz popisa prebivalstva leta 1971 s kmetijstvom ukvarja deset odstotkov prebivalcev, izključno s kmetijstvom pa le 2,26 % ali 624 občanov. Po hitrem preusmerjanju kmečkega prebivalstva v druge panoge v preteklih letih, se v zadnjih letih ta trend umirja, kajti kmetovalci so v glavnem stari nad 50 let in ni pričakovati še nadaljnega preusmerjanja. Največ kmečkega prebivalstva je v krajevni skupnosti Rateče, in sicer 15 %, medtem ko v krajevnih skupnostih Plavž, Sava in Podmežaklja tega prebivalstva praktično ni več, zelo hitro upadanje kmečkega prebivalstva pa se kaže v KS Kranjska gora, na kar predvsem vpliva razvoj turizma.

Na območju občine, ki meri 37.473 hektarov, je 52,5 % gozdov, 21,7 % kmetijskih zemljišč in 25,8 % nerodovitnega sveta. 9.853 ha zasebnih gozdov predstavlja 52 % vseh gozdnih površin. Kmetijskih površin (njive, vrtovi, travniki, sadovnjaki in pašniki) je 8.022 ha, od tega 80 % v zasebni lasti, medtem ko obdelovalna zemljišča v zasebni lasti predstavljajo 96 % vseh obdelovalnih površin. V okviru gorenjske regije predstavljajo kmetijske površine 12 % in skupne površine 18 % celotnega gorenjskega prostora. Posebnost kmetijstva v jeseniški občini je tudi v tem, da je poleg svoje majhnosti še razdrobljeno, saj imajo kmetije svoje površine v desetih ali več parcelah z neznatnimi tržnimi viški.

Podatek, da je na celotni površini občine le 1,7 % njiv, 19,1 % pa travnikov in pašnikov, kaže, da so v občini dani najboljši pogoji za razvoj živinoreje, kot osnove za proizvodnjo mleka in mesa. V to gospodarsko panogo se kmetje tudi vedno bolj preusmerjajo. Število goved in ovac stalno narašča in je trenutno v občini 2.523 glav goveje živine in 2.139 ovac. Do leta 1976 je število konj zaradi uvajanja mehanizacije rahlo padalo, v zadnjih dveh letih pa se stanje izboljšuje, k čemur pripomore tudi skupščina občine s sofinanciranjem vzdrževanja plemenskega žrebca v Zirovnici. Seveda je družbeni interes, da se to stanje še izboljšuje, kajti konji lahko odigrajo pomembno vlogo v splošnem ljudskem odporu, še posebno v obmejnih predelih kot je naš.

Januarja so ob popisu v občini našli 524 prašičev, seveda je treba upoštevati, da je ta čas število najnižje. Pospeševalna služba si prizadeva, da bi se ta panoga živinorejstva, predvsem na območjih, kjer pogoji za to vsaj delno obstajajo (Zirovnica) bolj razvila.

Pogoji za razvoj poljedelstva v občini niso najboljši, saj je na celotni površini občine le 644 ha njiv in vrtov. Kljub temu pokrivalo vse potrebe po krompirju v občini, pospeševalna služba pa si prizadeva, da bi s kvalitetnejšim semenskim krompirjem in v večjo porabo mineralnih gnojil dosegli še večji pridelek. Večji ali manjši manjko nastaja pri povrtinah, ki jih naš človek redno kupi.

- sofinanciranje kmet. pospeš. službe
- regresiranje obresti za kredite
- program izobraževanja kmetov
- prispevek za rejo plemenske živine
- sofinanciranje veterinarske službe

Razen tega je bilo letos kot pomoč, oziroma za povračilo škode, ki jo je povzročilo neurje s točo v krajevnih skupnostih Dovje — Mojstrana in Javornik — Koroška Bela, odobrenih 150.000 din.

Izvršni svet skupščine občine delegatom predlaga v razpravo in sprejem nekaj poudarjenih ugotovitev iz obsežne analize.

Problematiko kmetijstva bodo obravnavali vsi trije zbori.

PREDLOG ODLOKA O PRISPEVKU ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA V OBČINI

Predlog odloka na osnovi statuta občine in zakona o blagovnem prometu predpisuje, da so organizacije združenega dela, ki opravljajo promet s kmetijskimi pridelki in veliki potrošniki, ki odkupujejo pridelke na območju občine Jesenice brez ustreznih kooperacijskih pogodb s proizvajalci, dolžni prispevati sredstva za pospeševanje kmetijstva v občini. Osnova za plačevanje prispevka je odkupna cena pridelka, ki jo kupec plača proizvajalcu, in sicer naj bi prispevek znašal za teleta 20 %, za govede in prašiče 15 % ter kmetijske pridelke 20 %. Na ta način bi se v občini letno zbralo približno 270.000 din, ki se bodo strogo na-

je, zato bodo potrebni še napor, da se doseže boljša založenost trga.

V občini je skupno 177 ha sadovnjakov. Največ je jabolk in hrušk, nekaj pa je tudi ribeza (Blejska Dobrava). Sadovnjaki so v večini primerov že stari, le nekaj je obnovljenih, vendar le-ti še niso v polni rodnosti, zato večjih tržnih viškov sadja zanekrat ni moč pričakovati.

Analiza v nadaljevanju obravnava vlogo kmetijske zemljiške skupnosti, ki si zlasti prizadeva za pravilno rabo kmetijskih zemljišč in izdelavo prostorskih planov, spodbuja različne oblike proizvodnega povezovanja in sodelovanja med kmeti in kmetijskimi organizacijami združenega dela, razen tega pa gospodari s skladom kmetijskih zemljišč in sodeluje pri določanju ter dodeljevanju skupnih pašnikov.

Podrobno je v analizi predstavljena organiziranost kmetov v kmetijske zadruge, temeljne zadržne organizacije in v temeljne organizacije kooperantov. Iz tega poglavja bi poudarili le o odkupu tržnih viškov v občini v letih 1974 in 1977:

	1974	1977
— govedo	321.850 kg	234.494 kg
— teleta	32.700 kg	5.885 kg
— mleko	480.000 l	1.044.055 l

Kmetijstvu je bilo danih v letu 1977 2.190.605 din in leta 1978 2 milijona 443.535 din kreditov, ki so bili porabljeni za nakup kmetijske mehanizacije, za gradnjo silosov in adaptacijo hlevov.

Analiza v nadaljevanju obravnava organiziranost kmetov v gozdnem gospodarstvu Bled. V jeseniški občini je namreč 9.853 hektarov zasebnih gozdov, ki so v lasti okrog 1.500 gozdnih posestnikov. Letno bi bilo možno posekati v občini okrog 19.000 kub. metrov iglavcev, vendar je posekanih le okrog 3.000 kub. metrov in predvsem zaradi slabe odprtosti gozdov s cestami, saj gostota cest v zasebnih gozdovih v občini znaša le okrog sedem metrov na hektar, za primerno odprtost pa se smatrajo gozdovi vsaj z 20 m cest na hektar.

V tem poglavju je tudi govora o kmečkem turizmu, za kar imamo v občini ugodne pogoje v Srednjem vrhu, Jeseniškem in Javorniskem vrhu in Ratečah in za katerega pospeševanje je z družbenim dogovorom zadolženo Gozdno gospodarstvo Bled, ki pa na tem področju praktično ni storilo ničesar.

V gradivu je predstavljena tudi dejavnost živinorejsko veterinarskega zavoda Gorenjske — Kranj, ki se v jeseniški občini odraža na področju pospeševalne službe, selekcijske službe, reprodukcijske službe in zdravstveno varstvene zaščite.

Z družbenim dogovorom o uresničevanju dolgoročnega razvoja kmetijstva od leta 1974 — 1980 se je zavezala tudi skupščina občine Jesenice, da z ukrepi ekonomske politike in z zagotavljanjem sredstev za nekatere dejavnosti pospešuje razvoj kmetijstva. Zato je v zadnjih dveh letih namenila v te namene naslednja sredstva:

(din)	1977	1978
—	170.100	201.260
—	130.341	114.915
—	15.000	20.000
—	10.000	10.000
—	70.000	70.000

mensko uporabljali za razne pospeševalne akcije v kmetijstvu, predvsem za premiranje plemenskih telic v območjih, kjer ni organiziranega odkupa živine ter za pospeševanje ovčereje.

Predlog odloka bosta na ločenih sejah obravnavala zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti.

RAZPRAVA O GRADIVU ZA SEJO ZBORA OBČIN SKUPŠČINE SR SLOVENIJE

Zbor občin skupščine SR Slovenije bo na seji 30. oktobra obravnaval naslednja vprašanja: osnutek zakona o združevanju kmetov; informacijo o delovanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti v primerih elementarnih nesreč; predlog odloka o pripravi in sprejetju družbenega plana SR Slovenije za obdobje od leta 1981 do 1985; osnutek odloka o sprejetju družbenega plana Jugoslavije od leta 1981 — 1985 in o določitvi roka za predložitev osnutka oziroma predloga družbenega plana Jugoslavije skupščini SFR Jugoslavije; poročilo o izvajanju akcijskega programa za izvajanje dogovorov o temeljnih družbenega plana Jugoslavije za razvoj agroindustrijskega kompleksa v obdobju 1976 — 1987; osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kmetijskih zemljiščih; osnutek zakona o intervencijah v kmetijstvu in porabi hrane; predlog

za izdajo zakona o sistemu obrambe pred točo; osnutek zakona o preživetnem varstvu kmetov; osnutek stališč, sklepov in priporočil za oblikovanje in izvajanje politike na področju družbene prehrane v SR Sloveniji; predlog za izdajo zakona o spremembi zakona o prispevku odjemalcev električne energije na nizki napetosti za financiranje energetskih objektov z osnutkom zakona; predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks z osnutkom zakona; predlog zakona o revalorizaciji in amortizaciji stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lastnini; predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o prenosu denarnih sredstev SR Slovenije v depozit pri Narodni banki Slovenije.

Gradivo je bilo objavljeno v Poročevalcu skupščine SR Slovenije in skupščine SFR Jugoslavije št. 19, dne 10. oktobra in v posebni izdaji »Osnutki novih kmetijskih zakonov«. Gradivo so prejele vse delegacije.

Gradivo bodo obravnavali delegati vseh treh zborov.

PREDLOG ODLOKA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O KOMUNALNIH TAKSAH V OBČINI

Doslej so bile z občinskim odlokom o komunalnih taksah določene tarife turistične takse, in sicer:

— na območju krajevnih skupnosti Kranjska gora 4,00 din za odrasle osebe in 2,00 din za otroke od sedmega do 15. leta,

— na območju drugih krajevnih skupnosti pa 3,00 din za odrasle osebe in 1,50 din za otroke od sedmega do 15. leta.

Krajevna skupnost Kranjska gora pa na predlog turističnega društva Kranjska gora predlaga povišanje turističnih taks, kar utemeljujejo z večjim obsegom vlaganja zaradi prireditve v Kranjski gori, ki so širšega družbenega pomena, kakor tudi vlaganj v urejanje in propagiranje kraja, ki je največji zimsko športni center v Jugoslaviji.

V predlogu o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah v občini pa so delegatom v razpravo in potrditev predlagane naslednje turistične takse:

	din realizacija 1977	ocena 1980
— območje krajevnih skupnosti Kranjska gora	1.357.923,40	2.036.889,10
— območje KS Dovje — Mojstrana in Rateče	54.482,50	90.767,80
— območje ostalih krajevnih skupnosti	68.650,50	91.531,71

KONČANO JE TEKMOVANJE KOVINARJEV SLOVENIJE

Že v mesecu juniju letošnjega leta je bilo v Litostroju v Ljubljani organizirano tekmovanje kovinarjev — strugarjev, rezkalcev in varilcev. Zaradi obsežnosti tekmovanja in prve priprave tekmovanja brusilcev, je bilo le-to preneseno na kasnejši termin.

Organizacija tekmovanja je bila zaupana delovni organizaciji TAM Maribor. Ta delovna organizacija ima precejšnje izkušnje pri obdelavi kovin z brušenjem, razen tega pa ima tudi zelo močno organizirano kontrolo kvalitete, ki je predpogoj za organizacijo tovrstnega tekmovanja.

Železarna Jesenice se je udeležila tekmovanja z dvema tekmovalcema in sicer Janezom Pokljunkarjem in Aleksandrom Svetinom. Vodja ekipe in član ocenjevalne komisije pa je bil Jože Ravnik.

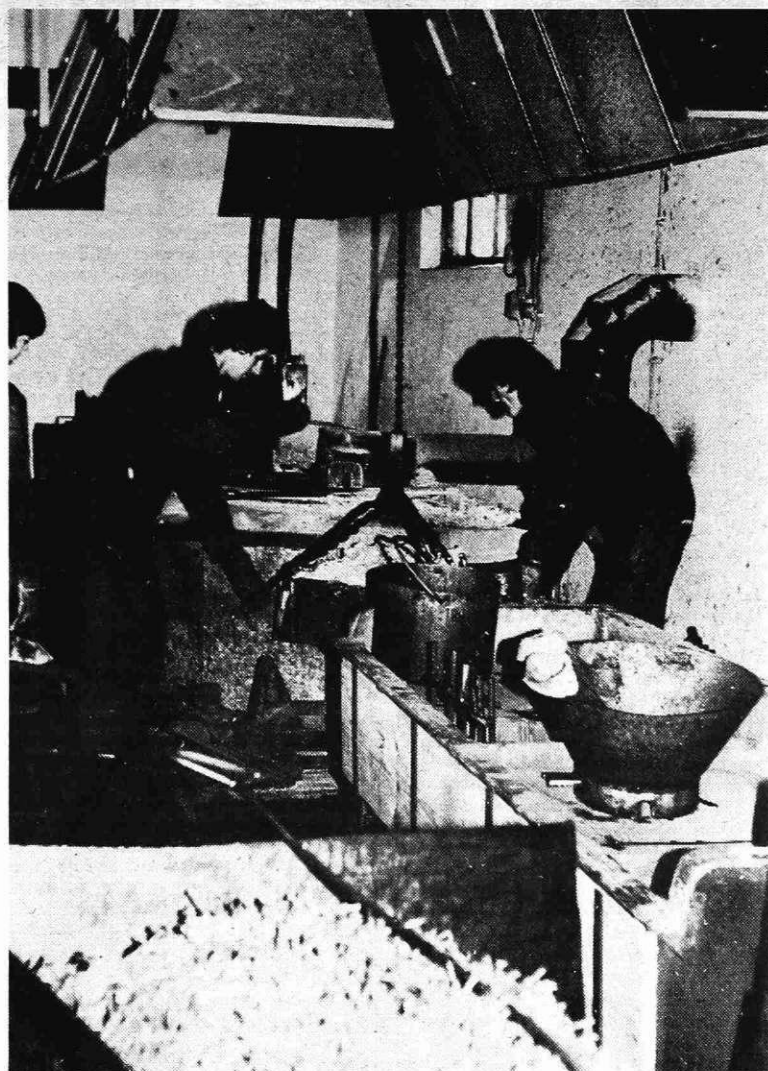
Zbor vseh tekmovalcev in strokovnih sodelavcev je bil v petek 29. septembra ob 9. uri v hotelu Orel. Od tam smo odšli v DO TAM, kjer so nas sprejeli člani organizacijskega komiteja ter strokovni sodelavci in organizatorji tekmovanja.

Po uvodnem ceremonijalu se je pričelo teoretično tekmovanje za tekmovalce, člani komisij pa so imeli posvet o poteku tekmovanja. Tekmovanje je sledil ogled DO TAM, s posebnim poudarkom na ogledu orodjarne in brusilnih strojev v njej, kjer je bilo naslednji dan tekmovanje po predhodnem žrebu strojev in izmen.

V popoldanskem delu smo bili sprejeti pri predsedniku občinskega sveta zveze sindikatov kovinarjev in njegovih sodelavcih.

Praktični del tekmovanja smo pričeli v soboto, 30. septembra. Že v prvi izmeni je tekmoval Janez Pokljunkar, drugi tekmovalci Aleksander Svetina pa je tekmoval v tretji izmeni. Tekmovanje je potekalo v prijateljskem vzdušju. Domačini so tekmovalcem nudili strokovno in moralno pomoč, tako da ni bilo nikakršnih nesoglasij v zvezi z izdelavo kakor tudi oceno tekmovalnega izdelka.

Zaključek tekmovanja in razglasitev rezultatov je bil v hotelu Orel v Mariboru. Ob navzočnosti predsednika republiškega sveta zveze sindikatov kovinarjev Srečka Mlinariča,

V pocinkovalnici žičnikov

— na območju krajevnih skupnosti Kranjska gora 6,00 din za odrasle in 3,00 din za otroke od sedmega do 15. leta (kakor je predlagala krajevna skupnost).

— na območju krajevnih skupnosti Dovje — Mojstrana in Rateče 5,00 din za odrasle in 2,50 din za otroke od 7. do 15. leta,

— na območju drugih krajevnih skupnosti v občini pa 4,00 din za odrasle in 2,00 din za otroke od sedmega do 15. leta starosti.

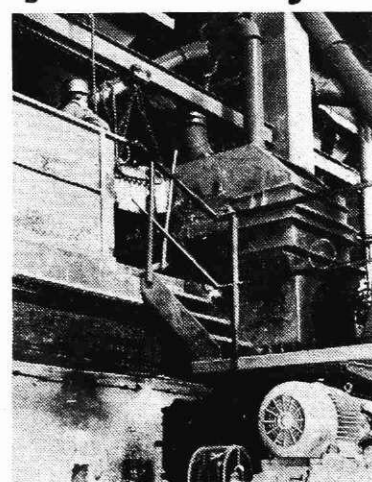
Dohodki od turistične takse bi po povišani tarifi v letu 1980 ob enakem številu nočitev znašali:

	din realizacija 1977	ocena 1980
— območje krajevnih skupnosti Kranjska gora	1.357.923,40	2.036.889,10
— območje KS Dovje — Mojstrana in Rateče	54.482,50	90.767,80
— območje ostalih krajevnih skupnosti	68.650,50	91.531,71

Po veljavnem predpisu pripadajo dohodki od turistične takse krajevnim skupnostim, razen na območju mesta Jesenice, kjer so turistične takse dohodek turističnega društva Jesenice.

Spremembe bodo, če jih bodo potrdili delegati, začele veljati s 1. januarjem 1980, ker se po zakonu o komunalnih taksah začne tarifa za turistično takso uporabljati s 1.1. naslednjega leta, če je bila sprememba uveljavljena do konca marca tekočega leta. V primeru, da bo ta sprememba uveljavljena do konca marca 1979, se veljavnost nove tarife turistične takse začne uporabljati 1. januarja 1980.

Predlog bosta obravnavala zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti.

Valjni mlin za mletje koksa v aglomeraciji

STEKLE PRIPRAVE ZA OBNOVO DOMA NA MEŽAKLJI

Med zaposlenimi delavci v jeseniški železarni je vsako leto veliko zanimanje za letovanje v poletnih mesecih v dveh počitniških domovih Železarne in sicer v Crikvenici in Biogradu na morju. V dveh počitniških domovih Železarne in v počitniškem domu železarne Ravne v okviru izmenjave, je letos letovalo na morju 872 članov kolektiva. Številka delavci, posebno pa še med upokojenci Železarne narašča zanimanje za preživljanje letnega dopusta v planinah oziroma gorskem svetu.

Ravno na osnovi izraženih želja so pri konferenci osnovnih organizacij sindikata Železarne začeli resno razmišljati o možnosti letnega oddiha delavcev tudi v planinah. Zato je sindikat Železarne že sprožil akcijo,

da se začne z obnovo doma na Mežaklji, ki iz leta v leto vztrajno propada. V okviru sindikata že deluje posebna komisija, ki bo sedaj pričela možnosti za obnovo tega doma. Ob tem velja poudariti, da so za obnovo doma zelo zainteresirani tudi drugi kolektivi v okviru sestavljen organizacije združenega dela Slovenske železarne in sicer predvsem Veriga Lesce in Plamen Kropa. Dom, ki propada, je sedaj v upravljanju ljubljanske Univerze, sedaj pa so že vzpostavljeni prvi stiki o možnostih odkupa doma na Mežaklji. V nadaljnji perspektivi je zamisljeno, naj bi ta dom postal rekreacijski center železarjev, seveda pa je do te zamisli še daleč. Če ne bo večjih ovir glede odkupa doma in finančnih problemov, naj bi z obnovo doma na Mežaklji začeli prihodnjo pomlad.

J. R.

OČIŠČENJE OKOLJA V ŽELEZARSTVU ZDRUŽENO Z INVESTICIJO ZA PREDELAVO JEKLARSKIH ODPADKOV

Zaradi aktualnosti bomo v nadaljevanju nekoliko skrajšano objavljali seminarso nalogo našega sodelavca Jožeta KOŠIRJA, ki jo je pod mentorstvom dr. Avgustina Laha napisal v okviru njegovega študija na šoli za poslovne kadre. Iz naloge smo izločili le kratak opis razvoja železarstva na Gorenjskem, ker je našim bralcem znano.

Slovenija je s svojimi 20.000 kvadratnimi kilometri površine ekološko izredno razgibana pokrajina. Na tej relativno majhni površini se stikajo geografsko in klimatsko različna področja: alpsko, dinarsko, submediteransko in subpanonsko. Posledica tega je raznolikost glede vegetacije in zaradi nje tudi favne. Posebna kvaliteta okolja, kjer živimo, je razgibanost reliefa, kar povečuje zunanjo pestrost pokrajine, ki je preprežena z gorskimi verigami, dolinami in številnimi potoki in rekami. Takšna oblikovitost je že od vsega začetka onemogočala obsežno krčenje gozdov in širjenje velikih naselij v škodo prvotne narave. Zato je pol Slovenije ostalo gozdnote in gozdovino moramo pripisati, da so se ohranila plodna tla in razmeroma dolgo tudi sveži zrak in čiste vode v dobrih delih Slovenije.

Milijon hektarov gozdov nam poleg drugih lepot, ki jih za zdaj še premoremo, daje vzdevek vrt Evrope. S tem svojim gozdnim kapitalom smo postali nekakšen evropski gozdarski laboratorij, kar lahko razberemo iz knjige Gozdovi v Sloveniji.

Od milijon hektarov gozdov je ogroženih, poškodovanih ali uničenih 2 %, kar je navidezno majhna površina, ki pa znaša 20.000 hektarjev. Poškodovanje in uničenje je v zadnjih letih napredovalo s približno hitrostjo 1.000 hektarjev na leto in to v glavnem na petih gozdnih predelih: v Zasavju, Celju, Spodnji in Zgornji Mežiški dolini in Jesenicah.

Na Jesenicah je onesnažen zrak (prah, saje, SO₂) ogrožil površino 2.000 hektarjev gozdov, vendar je stanje aktualno le na kakšnih 20 hektarjih.

Vendar ne trpi samo gozd. Strup uničuje tudi sadno drevje, ogroženo je cvetje, nečista in bolna so jezera, morje...

Posebno pa je zaskrbljujoče onesnaženje naših potokov in rek. Od 1.000 kilometrov rek, kolikor jih teče po ozemlju naše republike, jih je približno 700 kilometrov onesnaženih. Velika industrija, ki je zrasla ob bregovih rek in v pospešeni urbanizaciji — brez ustreznih čistilnih naprav — sta prispevala k temu, da izgubljamo velik del najlepših in najčistejših rek.

Med njimi je na prvem mestu Sava Dolinka, ki do Jesenic priteče še kar čista, tu pa sprejme prvo količino metalurških odpadkov.

Končno so tu še težave z odpadki vseh vrst, ki se kopičijo na neurejenih odlagališčih. Velik del odpadkov nastane v industriji, pa ne vemo kam z njimi, čeprav kar kričijo po ponovni uporabi.

Železarna Jesenice je s svojo metalurško tehnologijo usodno vpisana v register krivcev za onesnaženost človekovega okolja v jesiški dolini, predvsem zaradi dima, plinov, odpadka, smeti in metalurških odpadkov.

Delovni kolektiv železarne Jesenice se je zgodaj začel zavedati odgovornosti za zaščito zemljišča, voda in zraka in se vključil v širšo akcijo za varstvo dobrin splošnega pomena in vrednot človekovega okolja. Z velikimi finančnimi vlaganji in z vključevanjem najsodobnejše tehnologije je in bo stopnjo onesnaženosti postopno zmanjševal do skrajnih možnih meja.

ANALIZA STANJA ZAŠČITE ZRAKA, VODA IN ZEMLJIŠČA PRED ONESNAŽENJEM V ŽELEZARNI JESENICE

Na Danskem so zgradili novo sodobno jeklarno v turističnem okolju. Za zaščito zraka in voda so uporabili najsodobnejše čistilne naprave in ugotovili, da zato jeklo ni dražje — ker se efekti vračajo.

IZVRŠENI UKREPI IN UKREPI V POSTOPKU V ŽELEZARNI

Za izboljšanje ekoloških razmer je v srednjeročnem obdobju namenjenih 100 milijonov din.

Pred desetimi leti smo imeli še 250 tisoč enot onesnaženja, leta 1974 pa samo še 73 tisoč. Načrt je, doseči 30 tisoč enot, to pa je meja, ki jo je še možno doseči s sedanjo tehnologijo.

Ukinili smo plinske generatorje, ki so obratovali 80 let. S tem smo prenehali »proizvajati« fenole, ki jih voda ne topi.

Proces aglomeriranja se je moderniziral z izgradnjo novega obrata z dviglozidno sinter strojtem ter ukinitev zastarelih pražilnih peči, ki so bile velik izvor prahu in dimnih plinov. Vgrajen je elektrostatični čistilec-filter firme Lurgi s kapaciteto 150.000 kub. m plina na uro s stopnjo čiščenja 99,4 %.

Izdvojen prah se reciklira v

proces sintranja, dimni plini (CO₂, SO₂, NO) pa se sproščajo skupaj z vodno paro v atmosfero skozi 80 metrov visok dimnik.

Na presipnih mestih v aglomeraciji so vgrajeni penasti čistilci, ki bolj ali manj zmanjšujejo izvore prahu.

Izpiralne vode iz aglomeracije se stekajo v sedimentne čistilce tipa Dorr. Dva usedalnika z gravitacijskim zgoščevalnikom imata kapaciteto 12 kub. m vode v minuti pri 92 % čiščenju. Zaradi preobremenitve (17 kub. m v min.) je doseženo dejansko čiščenje 60 %.

Stanje se je izboljšalo z dobavo dozirne naprave firme Bran-Lübe.

Gošča iz Dorr usedalnikov se sedimentira v improviziranih bazenih. Osušena gošča z vsebnostjo 37 % železa se poskusno reciklira v proces aglomeracije.

Končna obdelava gošče in transporta je še v fazi projektiranja.

Plavžni plin se čisti v stolpnih čistilcih s skupno kapaciteto 140.000 kub. m na uro in stopnjo čiščenja 95–97 %. Za zbiranje prahu služijo prašne vreče in baterijski cikloni. Pri presipanju prahu dosežemo zmanjšanje prašenja z vlaženjem z vodo. Očiščen plavžni prah se dovaja potrošnikom.

Odpravevanje elektropeči (50 in 60 tonske) v jeklarni z Venturijevimi skruberji ni učinkovito, zato je v fazi nabave nova odpravevalna naprava s suhim postopkom odpravevanja, ki ne bo povzročila onesnaženja voda. Emisije prahu se bodo tedaj zmanjšale za 40 %.

V srednjeročnem obdobju je predvidena ukinitev siemensmartinovega postopka taljenja jekla in je izgradnja novih elektropeči že v fazi projektiranja, seveda z vsemi zahtevnimi čistilnimi napravami.

Novembra 1978 bo začelo obratovati kontinuirno vplivanje gredic. Voda bo čiščena v zaprtem sistemu.

V vroči valjarni se stekajo vode nasičene z okujino iz valjarniških ogradij v usedalne jame. Groba okujina se sedimentira in se uporablja za vložek v talilnicah.

Projekt za čiščenje vode z nasičeno okujino s fino dispergirano okujino ter odpadnimi mazilnimi olji je še v študiji.

Razen značilnih emisij prahu so najbolj problematične odplake iz lužilnic jekla.

V srednjeročnem obdobju predvidamo ukinitev starih obratov lužilnic trakov in žice in planiramo centralno luženje s solno kislino ter obdelavo površin s peskanjem.

V obstoječih lužilnicah lužimo z žvepleno, delno pa s solno kislino, kromova jekla pa s fluorovodikovo in solitrno kislino. Kislinke odplake se po nevtralizaciji z apnenim mlekom (CA(OH)₂) sedimentirajo v sedimentiranih jamah. Za rekiranje izrabljene žveplene kisline obratuje regeneracijska naprava firme Ruthner, ki pa je dotrajana in često v okvari.

Tu nastopa problem uporabe (oz. deponije) stranskega produkta — zelene galice (FeSO₄).

V novozgrajeni hladni valjarni Bela obratuje objekta regeneracije in nevtralizacije kislin.

V objektu regeneracije (firma Ruthner) se regenerira in reciklira solna kislina, nastali prah železovega oksida se uporablja v industriji barv. V objektu nevtralizacije se z avtomatskim doziranjem apnenega mleka (CA(OH)₂) nevtralizirata fluorovodikova (HF) in solitrna (HNO₃) kislina. Sedimentirani mulji se izvaja in suši na vakuumskem filtru ter reciklira v aglomeracijo (ali deponira v odval). Prečiščena voda odteka v Savo.

V obratu vratnih podbojev zelo zadovoljivo deluje čistilna naprava za lakirniške odplake izdelana v domačem Engineering biroju Kranj, ki obsega cepitev odpadnih emulzij (barv) in odstranitev olj z nevtralizacijo in sedimentacijo.

Odpadna olja se v vsej Železarni načelno zbirajo in jih po mehanškem čiščenju mešamo z mazutom in uporabljamo kot gorivo. Do sedaj je doseženo 45 % recikliranje odpadnih olj. Težje rešljiv je problem čiščenja odpadnih emulzij raznih kvalitete, ki jih je 1.000 kub. m letno. Možno postopki so v raziskavi.

Novozgrajena toplarna in obstoječe parne centrale so projektirane za ogrevanje Železarne in mesta Jesenic. S centralnim ogrevanjem mesta se bo zmanjšala emisija žveplovega dioksida (SO₂) iz privatnih kurilšč, iz 1.700 ton SO₂ letno na 300 ton.

Emisija SO₂ plina iz agregatov Železarne znaša 2.400 ton letno. Z izgradnjo plinifikacije in s tem uki-

nitvijo kurjenja večine agregatov z mazutom, se bo stanje bistveno izboljšalo in sicer na 400 ton.

Investicija plinifikacije je v teku.

V zadnjih petih letih je bilo dano v obratovanje troje bioloških čistilnih naprav za sanitarno-fekalne odplake. Obratovanje je avtomatsko. Učinkovitost nadzorujejo strokovne institucije. Stopnja čiščenja je 90 %, prečiščena voda odteka skupaj z meteorinimi v Savo. Železarna je vključena z občino Jesenice v skupni projekt čiščenja še nezajetih fekalnih odplak v centralno mestno čistilno napravo, ki bo v prvi fazi zgrajena za 25.000 E-ekvivalentov onesnaženja. Investicija je v teku.

V zvezi s tem projektom TOZD Energetika kanalizacije fekalnih voda od ostalih voda zaradi čim višjega recikliranja tehnoloških in hladilnih voda.

V medobratnem transportu ukinjamo parno vleko.

Leta 1977 smo pristopili k ureditvi gospodarstva žindre. Odprli smo nov obrat za predelavo talilniških odpadkov in uredili nasip halde. Investicija je stala 36 milijonov din in že vrača efekte z reci-

kliranjem jeklenih odpadkov v talilnico in uporabo predelane žindre za gradbeni material. Istočasno je rešen prostor za odval talilniških odpadkov.

Investicija za predelavo talilniških odpadkov je povezana z očiščenjem okolja na enem delu železarne Jesenice in je predmet te seminarske naloge.

RAZISKOVALNE NALOGE

Razen že omenjenih raziskav in projektov nalog (obdelava in transport gošče iz Dorr usedalnikov, čistilne naprave v bodoči elektrojeklarni, čiščenje vode nasičene z okujino, centralno luženje trakov in žice s solno kislino, čiščenje odpadnih emulzij) so naročene naslednje raziskovalne naloge:

Čiščenje oz. odstranjevanje in uničevanje fenolov iz fenolnih odplak (Metalurški inštitut Ljubljana).

Meritve delovnih pogojev v Železarni (ZZV Maribor).

Koriščenje pirnitnih ogorkov (surovin, žganih, reduciranih in metaliziranih) v železarnah Slovenije (Metalurški inštitut Ljubljana).

Ugotavljanje škodljivih emisij v metalurški industriji Slovenije I. in II. del (Metalurški inštitut Ljubljana).

Izločanje suspendiranih snovi iz mulja dorrovih zgoščevalnikov in njihova uporabnost (Metalurški inštitut Ljubljana).

OSNUTEK ZAKONA O SKUPNIH OSNOVAH SVOBODNE MENJAVE DELA

V 18. številki Poročevalca skupščine SR Slovenije in skupščine SFR Jugoslavije za delegacije in delegate je objavljen osnutek zakona o skupnih osnovah svobodne menjave dela, ki ga daje v razpravo izvršni svet skupščine SR Slovenije. S tem zakonom naj bi se urejal eden poglobitvenih problemov v sistemu dohodkovnih odnosov svobodnega združenega dela, to je odnosi med materialno proizvodnjo in družbenimi dejavnostmi pa tudi delovnimi skupnostmi, ki opravljajo administrativno-strokovna, pomožna in druga dela skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela ter drugimi.

Čeprav smo v zadnjih štirih letih, to je po sprejemu nove ustave, precej dilem že premagali, pa vendarle se tu in tam pojavljajo še teoretična omahovanja o tem ali so družbene dejavnosti — solstvo, kultura, znanost, zdravstvo idr. — sestavni del družbene porabe ali pa so sestavni del proizvodnje, čeprav je zakon o združenem delu natančno opredelil: »V ustvarjenem dohodku temeljnih organizacij s področja materialne proizvodnje se izražajo tudi rezultati dela delavcev na področju izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva in drugih družbenih dejavnosti; na podlagi teh rezultatov pridobivajo delavci v teh dejavnostih iz celotnega ustvarjenega dohodka s svobodno menjavo dela glede na prispevek, ki ga s svojim delom dajejo k ustvarjanju nove vrednosti v materialni proizvodnji, k povečanju produktivnosti vsega družbenega dela in k razvoju družbe v celoti, v skladu s samoupravno dogovorjenimi razvojnimi potrebami teh dejavnosti dohodek in imajo na tej podlagi enak družbenoekonomski položaj kot delavci v organizacijah združenega dela materialne proizvodnje.«

Verjetno ni potrebno posebej poudarjati, da družbene dejavnosti neposredno ne ustvarjajo vrednosti v materialnem smislu, toda vsem mora biti jasno, da nekatere od njih — vzgoja in izobraževanje, znanost in kultura bistveno, v nekaterih primerih pa celo odločilno prispevajo, v nadaljnjem razvoju pa bodo morale vse močnejše prispevati, k razvoju socialistične družbe, večje produktivnosti dela, razvoju ustvarjalnih sil ljudi in vsestranskemu razvoju osebnosti, humanizaciji socialističnih samoupravnih odnosov in splošnemu napredku družbe.

»Navsezadnje je že Marx predvidel,« pravi Edvard Kardelj, »da se bo čedalje bolj zmanjševal delež fizičnega dela v proizvodnji, odločilni proizvodni faktorji pa bodo postali znanost, znanje in podobni faktorji. Ti faktorji bodo zagotavljali razvoj tehnologije, v kateri bo fizično delo praktično nehalo vplivati na človekov družbeni in življenjski položaj. Sodobna zgodovina popolnoma potrjuje ta Marxova predvidevanja, na katerih je on tudi sicer gradil svojo teorijo komunistične družbe.«

Te misli konkretno potrjujejo tudi povojni razvoj v naši železarni, ko se je na mnogih področjih tehnologija popolnoma spremenila in v celoti ali pretežno ukinila težko fizično delo k čemur so nedvomno odločilno prispevali znanost, znanje, kultura v širokem smislu besede in podobno. Tak tehnološki razvoj pa je zahteval in zahteva tudi vsestransko bolj usposobljene kadre, boljše zdravstveno varstvo, večjo delovno kulturo in podobno. Vse to pa se seveda odraža v ustvarjenem dohodku temeljnih organizacij s področja materialne proizvodnje. Zategadelj si delavci v družbenih dejavnostih na osnovi ugotovljenih in s samoupravnim sporazumom dogovorjenih osebnih in skupnih potreb in interesov z

delavci v materialni proizvodnji na osnovi svobodne menjave dela pridobivajo dohodek in s tem enak družbenoekonomski položaj.

Osnutek zakona torej posega na področje urejanja skupnih osnov družbenoekonomskih odnosov med udeleženci svobodne menjave dela in pridobivanja dohodka s svobodno menjavo dela. Seveda pa določa tudi načela za urejanje medsebojnih razmerij in načela za samoupravno organiziranje v svobodni menjavi dela. Osnutek zakona izhajajoč iz ustave in zakona o združenem delu bolj natančno in konkretno opredeljuje skupne osnove svobodne menjave dela. Pri tem moramo poudariti, da se na mnogih področjih, ki jih obravnava osnutek zakona že uresničuje svobodna menjava dela in zato v bistvu pomeni le nadaljnjo krepitev osnov družbenoekonomskih odnosov med udeleženci svobodne menjave dela in pridobivanja dohodka s svobodno menjavo dela.

Na osnovi ustave in zakona o združenem delu, osnutek zakona o skupnih osnovah svobodne menjave dela navaja, da si s svobodno menjavo dela pridobivajo dohodek:

— delavci v temeljnih organizacijah, ki opravljajo dejavnost na področju izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstvenega varstva ali socialnega varstva ali kakšne druge družbene dejavnosti;

— delavci v temeljnih organizacijah, ki za delovno organizacijo ali drugo organizacijo združenega dela opravljajo določena strokovna dela skupnega pomena;

— delavci v delovni skupnosti, ki v delovni organizaciji ali drugi organizaciji združenega dela opravljajo administrativno-strokovna, pomožna ali tem podobna dela skupnega pomena za več temeljnih organizacij v njeni sestavi in delavci v delovni skupnosti, ki opravljajo takšna dela v kmetijski ali kakih drugi zadrugi, banki ali zavarovalni skupnosti;

— delavci v delovni skupnosti, ki opravljajo dela za samoupravno interesno skupnost ali za drugo samoupravno organizacijo ali skupnost oziroma za njihovo združenje, za družbenopolitično organizacijo ali drugo družbeno organizacijo ali društvo.

S svobodno menjavo dela si pridobivajo dohodek tudi delavci v temeljnih organizacijah na področju komunalnih dejavnosti, energetike, vodnega gospodarstva, prometa in zvez in drugih dejavnosti materialne proizvodnje, v katerih delovanje tržnih zakonitosti ni edina podlaga za usklajevanje dela in potreb in za vrednotenje delovnih uspehov, seveda če trajno opravljanje teh dejavnosti nujno za zadovoljevanje potreb določenih uporabnikov.

Tudi delavci v delovni skupnosti, ki opravljajo dela za organe družbenopolitične skupnosti, pridobivajo dohodek primerno načelom svobodne menjave dela.

V splošnih določbah osnutek zakona med drugim opredeljuje tudi osnovni odnosi med udeleženci v svobodni menjavi dela pri sprejemanju planov. Pri tem velja poudariti, da

— Možnosti uporabe prahu iz procesov izdelave in predelave jekla (Metalurški inštitut Ljubljana).

— Studij tehnoloških parametrov za kontrolirani obseg odgorevanja in izgub v metalurških agregatih (Metalurški inštitut Ljubljana).

— Kompleksne raziskave sedimentov v akumulacijskem bazenu na Savi in HE Moste, s posebnimi ozirom na varstvo okolja, I. in II. del (Metalurški inštitut Ljubljana).

— Uporabnost Fe-sulfata iz lužilnic (Inštitut Jože Stefan).

— Uporaba jeklarske žindre.

ORGANIZACIJA NADZORA NAD IZVORI ONESNAŽEVANJA

Pregled nad izvori onesnaževanja vodi posebna interna komisija za varstvo okolja v sodelovanju s strokovnimi službami v Železarni in zunanjimi zavodi in inšpekcijami.

Komisija predlaga sanacijske ukrepe in izdaja soglasja za novogradnje. Pri vsem tem sodeluje novoustanovljeni odsek za ekologijo in varstvo okolja, ki ugotavlja ekološko stanje na osnovi periodičnih meritev onesnaženosti voda in zraka in meritev pogojev na delovnih mestih.

Oddelek tehnične kontrole — kemijski in tehnološki laboratorij — pa vrši mesečno kemijske analize iztokov voda v Savo in analize vzorcev, enitiranih snovi v ozračje. (Se nadaljuje)

osnutek zakona navaja, da je samoupravni sporazum o temeljih planov med uporabniki in izvajalci osnova za temeljni akt, s katerim določajo skupne interese in cilje ter urejajo medsebojne odnose, pravice, obveznosti in odgovornosti.

Osnutek zakona v drugem poglavju obravnava odnose med uporabniki in izvajalci v svobodni menjavi dela, pri čemer so še posebno predeljeni pogoji in načini uresničevanja enakega družbenoekonomskega položaja udeležencev v svobodni menjavi dela. Nadalje medsebojno odvisnost, povezanost in odgovornost, vire, osnove in merila na osnovi česar se sredstva oblikujejo ter interventna vloga družbenopolitične skupnosti, kadar se udeleženci v svobodni menjavi dela ne sporazumejo, poleg drugih opredelitev. V poglavju o uresničevanju svobodne menjave dela pa so podrobneje opredeljeni načini uresničevanja svobodne menjave dela na raznih področjih združenega dela.

V četrtem poglavju zakon opredeljuje samoupravno organiziranje udeležencev v svobodni menjavi dela, pri čemer izhaja iz osnovnega načela, da delavci v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih uporabnikov in izvajalcev odločajo o sredstvih, s katerimi si zagotavljajo zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb in interesov. Posebna pozornost je v tem poglavju namenjena samoupravnim interesnim skupnostim, v katerih se neposredno, samoupravno in demokratično povezujejo izvajalci in uporabniki, da enakopravno in sporazumno rešujejo vse probleme medsebojne svobodne menjave dela, kakor tudi določene probleme skupnega planiranja in medsebojnega sodelovanja sploh.

V prehodnih in končnih določbah je predvideno, oziroma določeno, da bodo morali udeleženci svobodne menjave dela v družbenih dejavnostih, komunalnih dejavnostih, energetiki, vodnem gospodarstvu in zvezah ter v drugih dejavnostih materialne proizvodnje, v katerih pridobivajo izvajalci dohodek po načelih svobodne menjave dela, svoje samoupravne sporazume in druge samoupravne splošne akte uskladiti z določbami tega zakona do 31. decembra 1980, če ni za posamezne dejavnosti s posebnim zakonom določeno drugače. Delavci v delovnih skupnostih, ki jih obravnava zakon in uporabniki njihovih storitev, sem sodijo tudi delovne skupnosti in temeljne organizacije naše delovne organizacije, pa morajo svoje samoupravne akte uskladiti s tem zakonom najkasneje v roku enega leta od dneva uveljavitve tega zakona.

Pri obravnavi osnutka zakona o skupnih osnovah svobodne menjave dela moramo torej izhajati iz tega, da se vsebina zakona nanaša na nadaljnje urejanje dohodkovnih odnosov svobodnega združenega dela, to je odnosov med materialno proizvodnjo in družbenimi ter nekaterimi drugimi dejavnostmi in da sega na področje nadaljnega podružbljanja teh dejavnosti, oziroma krepitev položaja delavcev — neposrednih proizvajalcev, da prek svojih delegacij in delegatov sodelujejo pri oblikovanju politike in programov teh dejavnosti in da sodelujejo o delu dohodka, ki ga prek svobodne menjave dela namenjajo tem dejavnostim.

JOŽE VIDIC

4

PRVE ŽRTVE ČRNE ROKE NA JESENICAH

Slovenski črnorokci so od te organizacije prevzeli samo ime, vse drugo so se naučili od gestapa, posebno oblike tajnega in surovega obračunavanja z osvobodilno fronto.

Na sodnem procesu proti vojnim zločincem 1947. leta v Ljubljani je sodnik zastavljal obtoženemu bivšemu gauleiterju dr. Friedrichu Rainerju naslednje vprašanje: »Kdo je ustanovil pobijalsko teroristično organizacijo črna roka?»

Rainer je odgovoril: »Organizacija črna roka ni bila priznana in poznana. Slišal sem le, da je bila taka organizacija 1914. leta v Srbiji in da je ta organizacija ubila avstrijskega prestolonaslednika Ferdinanda. Za časa moje oblasti me o črni roki nikdar nihče ni obvestilo.»

Slovenski črnorokci so prekusili svoje učitelje, tako da so jih morali nazadnje sami krotiti. Od maja 1944. leta do konca vojne so črnorokci v jeseniški občini še vedno nastajali na okna letake z odtisom črne roke, številni aktivisti OF so se naprej dobivali grozilna pisma, toda prenehali so se zahrbtni umori.

Zalostno, toda resnično je, da so bili med črnorokci številni duhovniki, predvsem bojeviti kaplani (kaplan Peter Križaj na Urhu, kaplan Anton Sinkar iz Mirne peči, kaplan Franc Malovrh, duhovnik na Lisičjem pri Ljubljani itn.).

OD ČETNIŠTVA DO ČRNE ROKE

Glede na to, da bo v tej knjigi govora tudi o četništvu v Sloveniji, predvsem na Gorenjskem, o povezanosti četništva in črne roke, si oglejmo zgodovinski oris te organizacije.

Beseda četnik izvira še iz časov hajdukov in je pomenila, da je tisti, ki je v četi — četnik (torej v oboroženi formaciji in ne odpadnik ali ubežnik v gozdu oziroma samotar). Vendar se kot organizacija in gibanje pojavlja znatno kasneje. Četniška nacionalistična organizacija je bila kot gibanje za boj proti Turkom ustanovljena 1903. leta v Beogradu. Programski cilj organizacije je bil: osvoboditev tako imenovane »Stare Srbije« in Makedonije (Enciklopedija leksikografskog zavoda, knj. 1, str. 699).

Ustanovitelji je bil beograjski zdravnik Milorad Godevac, podpirali pa so jo beograjski trgovci. V obdobju do prve svetovne vojne, ko so se prostovoljno borili proti Turkom in četam bolgarskih komitov, so si četniki pridobili splošno naklonjenost prebivalstva Srbije. Pozneje je glas o njihovem buju za osvoboditev zaslužjenih delov Srbije odjeknil tudi zunaj domovine.

V prvi svetovni vojni niso imele posebne vloge, ker jim je štab srbske vojske namenil vlogo (tretjepozitivcev) — torej zadnje rezerve (v prvi svetovni vojni so bili v četniških bataljonih predvsem tisti, ki niso bili poklicani v redno vojsko, starci, invalidi in mladina).

Po prvi svetovni vojni so se četniki oblikovali kot najbolj reakcionarna, politična, polvojaška in politajna organizacija. Prav zaradi takšne politične usmeritve je bivša jugoslovanska vlada četništvu namenila posebno vlogo. Tik pred drugo svetovno vojno so v okviru redne jugoslovanske vojske ustanovili posebne četniške bataljone in odrede. Da bi se razlikovali od drugih pripad-

nikov vojske so imeli drugačne kape in posebne oznake na njih. Opreмили so jih s posebnimi puškami in bajonetami. Četniki naj bi bili elita jugoslovanske vojske, nekakšen jugoslovanski SS. Najbrž so se tega domislili ministri, ko so si v Rimu in Berlinu ogledali vojaške parade in tankajšne esesovce.

Nemčija, Italija in njihovi sateliti so napadli Jugoslavijo 6. aprila 1941. leta. Kralj, ministri in generali so zbežali v tujino. Že 17. aprila 1941. leta sta bivši zunanji minister Cincar Marković in divizijski general Janković podpisala brezpogojno kapitulacijo. Pokleknila je vlada, ustalo je ljudstvo. Četniški vojvoda Kosta Pečanac je že sredi avgusta 1941. leta začel sodelovati z gestapom in je nato četnike povabil v boj proti srbskim partizanom. Večina razbitih ostankov vojske stare Jugoslavije se je priključila četnikom Draže Mihailovića. Dragoljub Mihailović Draža je bil rojen 27. aprila 1893. leta v Ivanjici pri Čaku v Srbiji. Bil je aktiven polkovnik jugoslovanske vojske in je bil pred vojno poveljnik polka v Celju.

Do prvega sestanka med poslanci Draže Mihailovića in predstavniki glavnega štaba partizanskih odredov Jugoslavije je prišlo že poleti 1941. leta v Beogradu.

Ko so o tem obvestili tovariša Tita, je le-ta sklenil, da se bo sestal z Dražo. Sestanek je bil septembra 1941 v vasi Struganik pri Valjevu. Tovariša Tita je spremljalo samo nekoliko partizanov. Draža je zagovarjal stališče, da še ni prišel čas za oborožen boj. Nemci so še preveč močni, pričakajmo, da se bodo izčrpali in tedaj bomo udarili po njih. O »strategijski politiki čakanja« so jugoslovanski politiki trobili tudi prek londonskega radia. Cilj je bil dokaj prozoren: ohraniti v Jugoslaviji prav takšno ureditev, kakršna je bila 1941. leta ter po porazu Nemčije vrniti državo kralju Petru in emigrantski vladi.

Na posvetovanju predstavnikov štabov in poveljnikov partizanskih odredov iz vseh krajev Jugoslavije septembra 1941. leta v Stolicah v Srbiji je med drugim tovariš Tito poročal tudi o sestanku z Mihailovićem. Sklenili so, naj se pogovori nadaljuje v prid skupnemu boju proti okupatorju.

Po posvetovanju je tovariš Tito pisмено povabil Dražo Mihailovića na pogovor v osvobodeno Užice. Draža, ki je imel že maslo na glavi zaradi zahrbtnih napadov četnikov na posamezne partizane in tajnih stikov z Nemci, si ni upal priti v partizansko prestolnico Užice. Upošteval je sklepe posvetovanja v Stolicah, je Tita sklenil, da bo obiskal četniški štab, ki je bil v vasi Brajiće na Ravni gori. Spremljali so ga član vrhovnega štaba Sreten Žujović, Mitar Bakic in skupina oboroženih spremljevalcev. Tja so se peljali v dveh avtomobilih.

Na pogovoru je Mihailović izjavil, da bi se bojeval proti Nemcem, toda le v primeru, če bi mu partizani dali orožje iz tovarne v Užicu. Tito mu je obljubil 500 pušk in 25.000 nabojev. Pri Draži Mihailoviću na Ravni gori je bil tedaj tudi angleški kapetan Hudson. Tito in njegovi spremljevalci so v Dražinem štabu večerjali in prenočili (Vladimir Dedijer, Josip Broz-Tito, Cankarjeva založba 1953, str. 423).

S polkovnikom Dražo Mihailovićem so imeli predstavniki našega

štaba nekoliko konferenc, ki so se vse končale s sklenitvijo začasnih sporazumov. Draža Mihailović je vse od začetka oktobra meseca odvijal usakršno vojno akcijo z uteležitvijo, da je za tako akcijo prezaglad. Kljub temu je naš štab sklenil s štabom Draže Mihailovića sporazum, po katerem se obe strani obvezujeta, da bosta lojalno podpirali druga drugo, četudi četniški oddelki še ne bodo stopili v akcijo. Partizani so v tem času osvobodili okupatorskih čet razsežno ozemlje od bosanske meje (a do bosanske meje proti Sarajevu) so ozemlje očistili bosanski partizani) do Čacka in skoraj do beograjskih predmestij. V skladu z doseženim sporazumom z Dražo Mihailovićem so naši partizanski štabi dovoljevali četniškim organizacijam, da razvijajo na osvobojenem ozemlju svojo dejavnost.

V zvezi z ojačeno akcijo okupatorja proti oboroženim osvobodilnim oddelkom srbskega naroda, v zvezi s kazenskimi ekspedicijami, ki so strahovito pustile po severni Srbiji, je naš štab predlagal štabu Draže Mihailovića, da se formira skupen operativni štab, obenem pa, da se formira civilna oblast, ki bo ukrenila na osvobojenem ozemlju vse potrebno za normalizacijo življenja. Naš predlog je seveda bil, da se ta civilna oblast vzpostavi na demokracičen način, s svobodnimi volitvami in da v organe te oblasti (narodnoosvobodilne odbore) pridejo poštene ljudje vseh političnih skupin. Draža Mihailović je oba predloga odbil s tem, da skupni operativni štab ni potreben, a glede civilne oblasti, da je treba vzpostaviti v funkciji stare — od raznih protiljudskih režimov postavljene — občinske uprave in žandarmerijske posadke.

Toda komaj teden dni po tem sporazumu so posamezni četniški oficirji in komande začeli odkrito sovražno nastopati proti partizanskim oddelkom. V Požegi so v vlakcu aretirali komandanta 1. sumadijskega partizanskega oddelka Blagojevića Milana, ki je bil oskrbljen z vsemi potrebnimi dokumenti; četniški oficirji v Požegi, ki soje pod komando Draže Mihailovića (Požego) so osvobodili partizani, toda odstopili so jo Draži Mihailoviću kot center njegovega štaba, so Blagojevića po strahotnem mučenju ubili. Naš štab je proti takemu zločinu vložil protest, toda iz tega zločina ni hotel napraviti poroda za bratomorno vojno. Toda drugi dan po tem zločinu je neka četniška banda zaustavila avtomobil s municijo, ki je bila namenjena za fronto pri Valjevu, ubila šoferja in spremljujočega partizana ter uničila avtomobil. Istočasno so v Kosjeriću oficirji Draže Mihailovića razorožili partizanske straže, aretirali vse osebe partizanske komande mesta, strahovito mučili (pekli na ognju) partizanske poverljivce, posilili dve učiteljici, ki sta delali v partizanski komandi, ter končno ubili devet ljudi, med njimi tudi nekega Slovenca, izgnanca iz severne Slovenije. Končno so v noči od 1. na 2. november pripravili vse za napad na Užice, na Ivanjico in nekatera druga mesta, ki so imela partizansko posadko. Ta napad so ponoči tega dne tudi dejansko izvedli.

Jasno je, da je bil to napad izdaljalca in da so tako odgovorili na napad tudi naši partizanski oddelki. Četudi nepravilni na tako občo ofenzivo četnikov proti partizanom, so naši oddelki v dveh dneh popolnoma razbili bande Draže Mihailovića, ujeli na stotine četnikov, večina zapeljanih kmetov, ki so se sami vdajali. Te so zato takoj izpustili, da so šli lahko domov, ter pričeli čistiti teren. Dodajmo, da so Nemci takoj izkoristili izdajo Draže Mihailovića in so na petih mestih pričeli ofenzivo proti osvobojenemu ozemlju.

Potem je premišljal, zakaj je prišel Robin na položaj tretjega bataljona. Kot je vedel, nadzira zasede. Robin mu je zaklical in Samo je naglo pohitel za hišo, kjer so se štabovci pogovarjali z Robinom. Godilo mu je, da se Robin tako prijazno obrača k njemu.

»Se tebi, Samo, moram povedati. Tank, ki vam zdaj pije kri, se je izmuznil. Prvi je zavozil na mino in obstal. Za njim še trije. Ta, peti, pa se je zaobrnil in se okrog hriba, po poljskem kolovozu, sam prebil do postojanke. Našo zasedo s tremi strojnimi, je odprl. Lahko se zgodi, da tudi drugi tanki poskusijo ubrati njegovo pot. Posebej če vedo, da je temu uspelo priti do postojanke. Treba ga je hitro uničiti.«

»Komandant me je poslal, oni pa so rekli, da bodo sami. Le vodnik sem, ne morem odločiti o tem.« se je sprenevedal Samo.

Robin ni pokazal razumevanja za njegovo zbadanje. Ukori ga je z divjim pogledom. Potem je nekaj hipov ostro gledal štabovce. »Mi jamčite, da boste v desetih minutah zanesljivo uničili tank.« je vprašal Robin. »Zdaj gre za minute.«

»Če bi zbral borce za juriš,« je rekel Sloki in napeto gledal Robinu. »Z jurišem bi morda uspeli.«

Samo ni vedel, kdaj je začel odločno odkimavati z glavo. Ovedel se je, ko so vsi strmeli vanj.

»Imaš ti, Samo, kak drug načrt?« je vprašal Robin.

»Imam. Moral pa bi biti natanko usklajen. Le tako lahko uspe. Juriš v strelcih bi lahko uspešno izvedli le, če bi bil poprej uničen tank.«

Hrastov zapotegnjeni obraz, začudenje operativnega, Slokijeva nelagodnost, vse to je Samo zabavalo. Razkril se mu je dober načrt, ki pa ga lahko izpelje le on sam, če mu za hip prepustijo povelje-

TANK

11 VINKO
TRINKAUS

vanje. Toliko, da natanko razloži, kaj morajo napraviti, potem pa poskuša srečo z bombami. Padel bo, to je zanesljivo. Edino, da ne bi prej, preden bo uničil tank?

»Mislim, da juriš v strelcih, dokler je tank na cesti, ne poskodovan, ne prihaja v poštev. Preveč žrtv in uspeh je dvomljiv.« je trdilo, odločno povedal Robin. Obrnil se je k Samu. »Bi lahko razložil tvojo zamisel.«

»Razložim in v njej sodelujem, če boste ravnali natanko tako, kot bom predlagal. Drugače ne verjamem v uspeh.«

Nastopila je mučna tišina. Samo je slutil, kako bridke trenutke preborevajo štabovci. Posebej Hrast. Tudi Robinu ni moglo biti lahko, čeprav je bil še zmerom njegov prijatelj.

»Razložim,« je združen kričnil Robin. »Nam se mudi.«

»Vse strojnice, tudi strelce, ki so na tem odseku, je treba usmeriti, da bodo v dogovorjenem trenutku streljali na tank. Tudi mali minomet, naj v tem trenutku izstreli vse granate proti tanku. Vem, da ne bo napravil škode, a tankiste bo begal. Če nič drugega, slabše bodo videli in napačno ocenili položaj. Moji borci bodo pripravljali slepilni napad, toliko, da pritegnejo pozornost tankistov. Pripravite jurišnice z bombami. Če bo tank uničen, naj takoj, tisti hip jurišajo. Sam se bom priplazil do groblje s kamenjem. Ko dam znak, užgete z vsemi orožji, jaz pa bom skušal z bombami uničiti tank.«

»Sam,« se je začudil Sloki. »Ne bi raje s tvojimi fanti. Če po naključju padeš...«

»Prav malo možnosti imam, da bi preživel. Skoraj nikakršne. To vem. Ravno v tem je moj načrt. En sam borec ne bo vzbujal pozornosti.«

Otrpli, zamišljeni obrazi so kazali, kako tvegano in drzen je načrt. Vsi so napeto premišljali, niso se niti spogledovali. Kot bi hotel vsak zase pretehtati možnosti.

»Ima kdo kakšno pripombo, predlaga kaj drugega?« je zamišljen presunjen vprašal Robin.

»Če upa?« je uslo Slokiju.

»Dobro, na delo,« je živčno vzkliknil Robin. »Ti, Sloki, pripravi borce za juriš, jaz bom prevzel strojniciarje, ti Hrast bodi pri minometu, Samo se ho pogovoril s svojimi borci. V treh minutah mora biti vse pripravljeno. Na moj znak bomo začeli.«

Štabovci so se razpršili, Robin pa je prišel k Samotu. Stisnil mu je roko, ga boleče pogledal.

»Veliko nam pomeni, da uničimo tank, zavzamemo postojanko. Ampak ti, res moraš, se zavedaš tveganja?«

»Nekdo mora,« je zamišljen odvrnil Samo. »Menim, da imam jaz največ možnosti na uspeh. Hkrati me je najmanj škoda. Vsem drugim življenje več pomeni. Meni, kaj bi to. Težko, da bi še kdaj našel lepšo priložnost za smrt.«

Robin je široko razklenil roke, objel Sama in ga močno stiskal.

GRŠKO GLEDALIŠČE V ŽIVI SKALI

Z majhno zamudo se spet zberemo v avtobusu. Na programu je ogled najzanimivejših antičnih posebnosti Siracuse: grškega gledališča in grozljivega kamnoloma Dionizijevo uho.

Odpeljemo se izven mesta v zeleni hrib, kamor je speljana vijugasta a dovolj široka asfaltirana cesta, da se brez težav lahko srečata dva avtobusa. Cezaro ves čas zanosno pripoveduje o veliki preteklosti kraja, našteva letnice in vesele spomine, ki jih ima na turiste katere je vodil po teh zgodovinskih tleh. Tu v Siracusi je vse podrejeno turistom, nas prepričuje.

Skalnato gričevje gosto zaraščeno s sredozemskimi drevjem — oljkami, limonovci, pomarančevci, oleandri in velikimi kaktusi, sodi v zaščiteni območje. Je nekakšen nacionalni park, ki je pod upravo mestne občine. Na pobočjih, prepredenih s sprehajalnimi stezami in klopki je vedno dovolj turistov, ki si hodijo peš ogledovati antične objekte. V sezonskih mesecih je to območje prava turistična Meka. Vsakdo mora obvezno videti antična čudesa, ki so skrita v bregovih nad Siracuso. Izvensezonska vstopnica za ogled velja borih 300 lir, vendar se ni bati, da bi imela občina zaradi nizke vstopnine izgube. Desetine uniformiranih čuvajev, razmeroma vlnudnih prodajalcev vstopnic, razglednic, suvenirjev ter postreškov v ličnih okrepčevalnicah, najbrž ne bi imelo delovnega mesta, če se ne bi stekali v občinsko blagajno vsako leto težki milijoni od turističnih množic.

Pogovarjamo se in primerjamo tukajšnje turistične razmere z našimi. Razlike so na dlani. Navzlic mrtvi sezoni znajo zaslužiti ugotavljamo. Čeprav smo doslej mislili, da so Siciljanci »zaostala« ljudstvo, ki se ne da primerjati z rojaki iz

severne Italije, smo morali priznati, da bi se od njih lahko marsikaj naučili. Zlasti naši turistični delavci, ki se vse preveč zgledujejo po evropskih šablonah.

Na velikem parkirišču samedva le dva turistična avtobusa in pet, šest osebnih avtomobilov. Skupina simpatičnih in zadržanih Japoncev s filmskimi kamerami snema zeleno obrežje in morje. Visoki Skandinavci, najbrž študentje in študentke, v zguljenih kavbojkih in debelih volnenih jopicah, v parkih hitijo skozi goščavo za svojim vodnikom. Patriarhalne italijanske družine — oče, mati in otroci malicajo okoli po travi, ali pa se pričajo kar med potjo nazaj na parkirišče.

V dolgi koloni se skozi vhod v žični ograji podamo na široko odprto pobočje. Pred nami se v vsej veličini odpre mogočen, v kamen vklesan antični teater.

Polkrožna stopničasta tribuna iz zgoraj povsem belega, že močno izlzanega kamna, lahko sprejme nad 7.000 gledalcev. S kateregakoli sedeža je enako dober razgled v dno, kjer je bil nekdo vrtljiv okrogli oder. Tu so še prostori za igralce in orkester kot v vseh antičnih grških gledališčih. Na vrhu, visoko v bregu in v središčnem delu v prvih vrstah kamnite tribune se lepo vidijo ostanki lož, kjer so imeli sedeže najuglednejši meščani in dostojanstveniki.

Celoten objekt, ki ga ni mogel uničiti ne zob časa, ne osvajalska barbarska ljudstva, je arhitektonsko izredno mogočen in skladen. Po izredni akustičnosti in obliki nič ne zaostaja za drugimi antičnimi gledališči v Grčiji. Vsaka glasna beseda izgovorjena v dnu teatra se enako razločno sliši tja do zadnjih najvišjih vrst polkrožne tribune. Vrli Cezaro je to tudi praktično pokazal. Razporedil nas je okoli po tribuni, sam pa je kot grški igralec spodaj na odru nekaj zdeklamiral in seveda zaslužil spontani aplavz.

Nadaljevanje

SIČILIJA — OTOK BOGASTVA IN BEDE

10

V neposredni bližini trga smo si z zanimanjem ogledali ostanke zidov in stebrov antičnih zgradb iz 650. leta pred našim štetjem. Precej kamnitih blokov so v stoletjih domačini odvekli in porabili za gradnjo svojih hiš. Sicer pa je v mestu še več sledov stare grške arhitekture.

V skupini se nato podamo v pristanišče velikega podkva-stega zaliva, v katerem še vedno kljubuje času mogočna trdnjava, ki jo je prav tako kot v Cataniji zgradil Friderik II. Ob zanimkih priobalnih hišah z izobešenim perilom kot v starem Neaplju, je prijetno sprehajališče, na prostrani razgledni ploščadi pa bazen z otočkom zelenega papirusa. Od tod se nudi širok pregled na vse strani zaliva in v daljini brezdomno glavino Jonskega morja. Motivi, ki se ponujajo s tega mesta so zagotovo najlepši. Množica turistov pridno pritiska na sprožilce foto-grfskih aparatov in filmskih kamer. Slikarji posedajajo na svojih trinožcih in slikajo. Svoje izdelke izobešene na vrvcih ob ograji sprehajališča ponujajo mimoidočim že po tri tisoč lir, kar niti ni pretirano drago.

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Izvršni svet OS Radovljica je na 21. seji 9. oktobra ocenjeval osnutke dopolnil k samoupravnim sporazumom o temeljnih planov družbenih dejavnosti za leto 1979 in 1980, ki so jih na seji razlagali predstavniki občinskih SIS. Potem, ko je osnutke z nekaterimi pripombami potrdil, je izvršni svet sprejel sklep, da jih bo posredoval v razpravo in potrditev tudi vsem trem zborom skupščine občine na prihodnjih sejah konec oktobra. Na seji so obravnavali tudi več predlogov komisije za premoženjsko pravne zadeve glede na sprejem osnutka odloka o določitvi zemljišč za stanovanjsko gradnjo na blejskih Jaršah, dodelitve zemljišč proslencem na območju Kavčeve plane v Lescah in na Posavcu. Na dnevnem redu je bila tudi obravnava programa dela komisije IS za računalništvo in poročila o realizaciji prihodkov in odhodkov občinskega proračuna za razdobje januar – september 1978, potrditev statuta vzgojno varstvenega zavoda Radovljica, potrditev predloga Vatrostalna Zenica – TOZD Jesenice za odkup gorenjske opekarne Dvorska vas ter potrditev novih cen oskrbnin v domu dr. Janka Benedika v Radovljici.

Koordinacijski odbor za urejanje odnosov med samoupravnimi družbo in verskimi skupnostmi pri OK SZDL Radovljica in verska komisija pri SOB Radovljica sta na skupni seji prejšnji teden obravnavala poročilo o izvajanju zakona o pravem položaju verskih skupnosti v SR Sloveniji s posebnim ozirom na razmere v radovljiški občini. Na seji so se dogovorili tudi o oblikovanju predlogov za republiška priznanja in določitev posebnih priznavalnih zaslužnim duhovnikom v občini.

Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov Radovljica je na zadnji seji po temeljiti obravnavi sprejelo sklep, da se predlog novih rešitev za uresničevanje sistema solidarnosti v družbenih dejavnostih zlasti pa na področju izobraževanja, otroškega varstva in socialnega skrbstva za leto 1979 in 1980 posreduje v javno razpravo vsem TOZD in OZD, še pred sprejetjem vseh dopolnil k samoupravnemu sporazumu. Na seji so se dogovorili o pripravah za republiški posvet o sistemu delitve OD, ki se ga bodo udeležili trije predstavniki radovljiških sindikatov. Beseda pa je tekla tudi o kadrovanju slušateljev za 17. redni politični tečaj sindikalne šole, ki bo na Bledu od decembra do februarja ter o pripravah na konferenco medobčinskega sveta ZSS za Gorenjsko 16. oktobra.

Vsi trije zbori skupščine občine Radovljica so na zadnjih ločenih sejah v začetku oktobra sprejeli sklep, da se zaradi odhoda na novo službeno mesto razreši Anton Ažman dolžnosti člana izvršnega sveta in predstojnika oddelka za gospodarstvo in finance pri OS Radovljica. Delovne naloge s področja oddelka za gospodarstvo in finance bo do imenovanja novega predstojnika opravljal predsednik izvršnega sveta Franc Podjed.

Na 2. seji občinskega sveta ZSS Radovljica, 10. oktobra, so delegati obravnavali dokumente in pripombe z javnih razprav za 10. kongres ZSS in 9. kongres ZSJ. Ugotovili so, da je večina OO sindikatov v predkongresnem obdobju zadovoljivo opravila svoje naloge in da so člani sindikata imeli vrsto tehničnih pripomb na gradivo, ki jih bodo delegati posredovali na obeh kongresih. Na seji so spregovorili tudi o ugotovitvah, ki jih je posredovala komisija IS o uveljavljanju zakona o združenem delu v OZD ter o nalogah sindikata v nadaljnjem procesu uveljavljanja zakonskih določil v združenem delu. Potrdili so tudi stališča predsedstva OS ZSS glede rešitev sistema solidarnosti v družbenih dejavnostih v SRS ter o pripravah na bližnjo konferenco medobčinskega sveta ZSS za Gorenjsko.

V skladu z akcijskim programom izvajanja priprav za oblikovanje dokumentov SIS družbenih dejavnosti v radovljiški občini za 1979. leto bodo do 26. oktobra sklicane skupščine vseh SIS. Delegati obeh zborov skupščin bodo na svojih zasedanjih ocenjevali poslovne rezultate in porabo dogovorjenih sredstev za obdobje januar – september, osnutke aneksov k samoupravnim sporazumom o temeljnih planov družbenih dejavnosti

za leto 1979 in 1980, ki jih bodo kot predloge posredovali v javno razpravo združenemu delu in v KS do 20. novembra. Razen tega bodo na skupščinah sprejeli tudi izhodišča za oblikovanje delovnih programov in finančnih načrtov SIS za leto 1979 in se opredelili za prevzem novih oz. naknadnih nalog.

Na seji iniciativnega odbora za ustanovitev turistične poslovne skupnosti, ki je bila prejšnji teden v hotelu Park na Bledu so za predsednika izvolili Miroslava Birka iz združenih hotelov Toplice Bled in podrobno razčlenili programske zasnove skupnosti, ki naj bi pričela redno poslovati v začetku 1979. leta. Obravnavali so tudi dokončni osnutki samoupravnega sporazuma o pristopu k skupnosti, ki bo posredovana vsem podpisnikom in drugim zainteresiranim dejavnikom v javno razpravo.

Na osnovi osnutkov dopolnil k samoupravnim sporazumom o srednjeročnih programih družbenih dejavnosti v radovljiški občini, ki so v razpravi v vseh delegacijah za SIS v združenem delu in krajevnih skupnostih je razvidno, da se je za SIS otroškega varstva, izobraževanja, kulture, telesne kulture in socialnega skrbstva od 1976 do 1978, torej v prvih treh letih tega planskega obdobja zbralo skupaj 313.694.000 din združenih sredstev iz bruto OD zaposlenih. Do konca 1980 je bilo po sporazumu dogovorjeno zbiranje v višini 560.823.000 din, s predloženimi dopolnili pa naj bi se ta vsota zvišala za okoli 12 milijonov upeštevajoč cene iz 1978. leta. Približno tolikšen porast nad dogovorjenimi sredstvi iz bruto OD in dohodka OZD je predviden za združena sredstva namenjena za zdravstveno skupnost in skupnost za zaposlovanje v občini.

Med bivanjem v Sloveniji je bil na obisku v radovljiški občini prejšnji teden član vodstva KP Avstralije John Aldord, ki se je kot gost CK ZKJ udeležil mednarodnega marksističnega posvetovanja v Cavcatu. Gost si je v spremstvu sekretarke OK ZK Vlaste Vidic in podpredsednika skupščine občine Gvida Melinka ogledal proizvodne obrate Verige Lesce in se pogovarjal o družbenoekonomskega razvoju in samoupravljanju v radovljiški občini.

Od 1. januarja do 30. septembra so po podatkih oddelka za gospodarstvo in finance SO Radovljica znašali vsi prihodki občinskega proračuna 46.266.610 din, to je za dobrih 49 % nad lanskoletnim devetmesečnim prihodkom, ali 77,5 letnega plana za 1978. leto. V tem obdobju je bilo razporejeno za splošno porabo in druge obveznosti proračuna 42.042.775 din, kar je sicer za 37,6 % več kot lani v tem času, vendar le 69 % od planiranih odhodkov celoletnega plana za 1978. leto.

Že od začetka novega šolskega leta OO ZSMS in pionirski odred pri osnovni šoli A. T. Linhart Radovljica pospešeno organizirata prostovoljne delovne akcije na ureditvi športnega igrišča in prometnega poligona na prostorih neposredno ob šolski zgradbi. Po sklepu OO ZSMS vsako soboto okoli 30 učencev opravlja zemeljska dela na pripravi zemljišča za asfaltiranje, ki naj bi bilo opravljeno že do konca leta. Hkrati pa v okviru telesnokulturne dejavnosti in v prostem času delajo tudi pionirji, ki so doslej že opravili nad 600 ur, vrednost teh del znaša po izračunih že nad 30.000 din.

V vojašnici heroja Andreja Žvana-Borisa na Bohinjski Beli je bila 6. oktobra slovesnost na kateri so svečano odkrili spomenik borcem 31. SNO Triglavske divizije, avtorja Toneta Svetine. Zbranim vojakom, ki nadaljujejo izročila Prešernove brigade in 31. divizije, preživelim borcem ter predstavnikom vseh gorenjskih občin sta govorila sedanjí komandant general Drago Rakočević in nekdanji komandant Prešernove brigade Ivan Franko Iztok. Poveljnik planinskih enot Moma Marjanac pa je ob tej priložnosti podelil posebna priznanja nekdanjim Prešernovcem Iztoku, Svarunu in Svetini. Po proslavi so si udeleženci ogledali vajo vojakov v planinskih veščinah.

V počastitev 10. kongresa ZSMS in 8. kongresa ZSS je osnovna organizacija ZSMS Vezanine Bled v sodelovanju z ZKO Radovljica v sredo, 11. oktobra dopoldne pripravila kulturno politično manifestacijo za delavce tega kolektiva. O pomenu kongresov je spregovoril predsednik OO ZSMS in član predsedstva OK ZSMS Radovljica Trbovič, v kulturnem programu pa so nastopili godba na pihala Gorje, folklorna skupina Veriga Lesce in komorni zbor A. T. Linhart Radovljica. S prireditve so poslali pozdravna pisma udeležencem obeh slovenskih kongresov.

Predsednik izvršnega sveta OS Radovljica je prejšnji teden sklical posvet predsednikov vseh 20 krajevnih skupnosti na

katerem so obravnavali potek izvajanja srednjeročnega plana občine s posebnim poudarkom na uresničevanju planskih nalog v KS. Spregovorili so tudi o možnostih za pridobivanje bančnih posojil pri investicijskih naložbah v KS predvsem za objekte družbenega standarda. Komunalne naložbe v KS je z 1978. letom prevzela samoupravna komunalna skupnost.

V TOZD Sidrne verige leške tovarne Veriga so se avgusta letos lotili izdelave ene najbolj zahtevne proizvodnje ogromne verige za romunske ladjedelnice. Gre za verigo najvišje standardne kakovosti, ki je izdelana iz najtršega materiala katere vsak člen je težak nič manj kot 91 kg in dolg 41 cm. V vsaki verigi je kar 67 takšnih členov, kar pomeni, da je dolga 27,5 m in teža 6.097 kg. Naročilo kupca znaša 54 takšnih verig, kar terja izjemne napore vseh delavcev, ki pa z vso požrtvovalnostjo to uspešno opravljajo. S tem so leški verigarji presegli ne samo zmogljivosti in sposobnosti podobnih tujih tovarn temveč tudi dokazali, da so pripravljeni prevzeti tudi najbolj zahtevna tovrstna naročila tujih kupcev.

V soboto, 7. oktobra dopoldne so odprli za javni obisk in ogled proizvodne obrate tovarne Elan v Begunjah. Nad 600 obiskovalcev, med katerimi so bili sorodniki delavcev Elana, mladi interesenti za zaposlitev, športniki in drugi iz radovljiške in sosednjih občin, so domači strokovnjaki seznanili s celokupnim proizvodnim procesom in dosežki tega kolektiva, ki se po proizvodnji smučí in športnega orodja uvršča med vodilne na svetu. Javni ogled tovarne so v Elanu organizirali že četrto leto zaporedoma.

Konec septembra so v Brnici na Koroškem v Avstriji zaključili z glavnimi gradbenimi deli na novi tovarni Elana Begunje, v kateri bodo v bodoče izdelovali okoli 100.000 parov najsodobnejših plastičnih smučí. Že ta mesec bodo začeli v novem tovarniškem objektu postavljati stroje v proizvodni hali, dela pa bodo nadaljevali tudi na gradnji in opremljanju, skladiščnih in servisnih prostorov. Po načrtu naj bi Elanova tovarna začela z redno proizvodnjo že v začetku prihodnjega leta, v njej pa bodo našli zaslužek tudi številni koroški Slovenci.

V vrsti številnih mednarodnih in jugoslovanskih kongresov, simpozijev ter drugih srečanj, ki jih že od septembra prirejajo na Bledu, je bilo pretekli teden v hotelu Golf tudi zasedanje stalne komisije SEV za strojogradnjo. Razen članov iz vzhodnoevropskih držav in Kube se je tega zasedanja udeležila tudi delegacija jugoslovanskih strokovnjakov.

Občinska organizacija rdečega križa je v počastitev 25-letnice prostovoljnega krvodajalstva v Sloveniji priredila v sodelovanju z ZKO Radovljica v soboto, 14. oktobra, v festivalni dvorani na Bledu osrednjo občinsko proslavo. Slavnostni govornik je bil dr. Borut Rus z Bleda, v kulturnem programu pa so sodelovali moški zbor KUD Stane Žagar iz Kroke, recitatorji ZKO Radovljica in folklorna skupina RKUD Vilko Jurec iz Varteksa Varaždin. Na proslavi so podelili republiška priznanja občinskim DPO, večjem številu delovnih organizacij in najzaslužnejšim organizatorjem ter krvodajalcem v občini.

V počastitev dneva pionirjev je v osnovni šoli v Lescah foto-kino klub Radovljica v sodelovanju z vodstvom šole in občinskimi svetom zveze organizacij za tehnično kulturo od 29. septembra do 6. oktobra organiziral razstavo Pionirski foto 78. Svoje izdelke so predstavili foto-kroški osnovnih šol iz Bohinjske Bistrice, Gorji, Lesc, Lipnice in Radovljice. Med 30 avtorji, ki so razstavljali 73 slik, so bili najuspešnejši učenci iz Lesc in Bohinjske Bistrice, ki so prejeli nagrade za svoje zbirke, posebno priznanje pa je dobil tudi foto-krošek osnovne šole F. S. Finžgar Lesce.

Člani amaterske likovne skupine LIKOR pri ZKO Radovljica so v sodelovanju v DPD Svoboda Rudi Jedretič Ribno pripravili v ribenskem zadruženem domu razstavo svojih del, ki je bila na ogled od 7. do 12. oktobra. Ob otvoritvi je domača recitatorska skupina pripravila krajši kulturni program.

Ribiška družina Radovljica slavi letos 25-letnico ustanovitve. Svečanost ob tem jubileju so pripravili v soboto, 14. oktobra v dvorani kulturnega doma v Podnartu. Ob tej priložnosti so razvili društveni prapor in podelili najzaslužnejšim članom družine in nekaterim organizacijam posebna priznanja.

KOMUNISTI O PROSTORSKEM PREOBLIKOVANJU KS

Na pobudo sveta ZK in krajevne konference SZDL so se v ponedeljek, 9. oktobra, zbrali v delavskem domu Julke in Albina Pibernik člani ZK in tudi drugi krajanji, z namenom, da bi se pogovorili o predlogu prostorskega preoblikovanja krajevne skupnosti.

Aktiva komunistov so se udeležili tudi sekretar komiteja občinske konference ZKS Jesenice Franc Kobentar, predsednik občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice Teodor Kreuzer, predsednik občinske konference SZDL Zdravko Črv ter Slavko Humerca, sekretar občinske konference SZDL. Le-ta je imel tudi daljšo uvodno besedo. Iz uvodne besede Slavka Humerca povzemamo, da so se na Javorniku o tej problematiki pogovarjali že v mesecu juniju. Ker takrat niso bili sklepni, med drugim tudi zaradi izbire samega datuma, je bilo družbenopolitičnim organizacijam naročeno, naj se opredelijo za določena stališča v zvezi s prostorskim preoblikovanjem.

Slavko Humerca je tudi odgovoril na vprašanje kdo daje pobudo za prostorsko preoblikovanje in menil, da je treba predvsem poskrbeti zato, da bodo lahko krajanji sami svojo voljo uresničevali v krajevni skupnosti na najbolj demokratičen način.

Leto 1964 je mejnik v razvoju krajevne samouprave. Že takrat smo se začeli dogovarjati v stanovanjski skupnosti, pozneje pa v krajevnih skupnostih. Takrat smo imeli tudi drugačne oblike dela, ki smo jih uveljavljali z namenom, da bi v okviru možnosti pomagali občanom. Z raz-

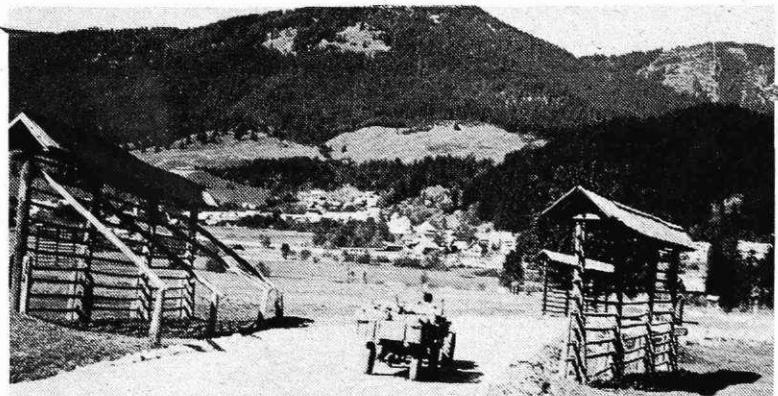
vojem družbe in samoupravljanja pa imamo na voljo nove rešitve. Z novo ustavo smo se dogovorili, da je krajevna skupnost temeljna samoupravna skupnost, v kateri se občani samoupravno dogovarjajo in urejajo svoje življenje. Prek delegatskega sistema je dana možnost delavcem v združenem delu, da se povežejo v krajevnih skupnostih in imajo tako vse možnosti, da odločajo o vprašanjih, ki so za njih življenjskega pomena.

Razprava, ki je sledila uvodni besedi, je bila zelo živahna. Sodelovalo je 15 razpravljalcev. Najprej so kritično ocenili odnos nekaterih članov ZK, saj je bilo vabljenih prek 300 članov ZK, posveta pa se je udeležilo le okrog 70 članov. V razpravi sta sodelovala tudi Franc Kobentar in Zdravko Črv, poleg teh pa tudi komunisti, ki aktivno sodelujejo v različnih delegacijah in organih krajevne samouprave. Zagovarjali so stališče, da je treba dosledno spoštovati in uveljavljati sprejete resolucije osmega kongresa ZKS in 11. kongresa ZKJ, kjer so poudarjene naloge in vloge krajevnih skupnosti. Poudarjeno je bilo, da pa so za uveljavljanje sprejetih resolucij različna pota. Večina razpravljalcev je bila mnenja, da so tudi v sedanjí krajevni skupnosti dane možnosti zato, da krajevno samoupravo v še večji meri

približamo krajanom, da bi lahko samoupravno odločali in da bodo obveščeni o vseh dogajanjih v krajevni skupnosti. V ta namen bodo kadrovske okrepili že ustanovljene področne odbore SZDL v zaselkih: Javornik-Borovlje, Javornik – Tomšičeva, Koroška Bela ter na Potokih in v Javorniškem rovtu. Skladno s tem bodo oblikovali tudi samoupravne organe v krajevni skupnosti, ki morajo biti izvoljeni do konca letošnjega leta. Med razpravo je bilo tudi rečeno, da bo treba v okviru nadaljnjega razvoja krajevne samouprave razmišljati o morebitni ustanovitvi dveh krajevnih skupnosti, v kolikor bi potrebe krajanov prerasle sedanjo krajevno skupnost.

Med razpravo so spregovorili tudi o nekaterih težavah v delegatskem sistemu in pričakujejo, da bodo že v bližnji prihodnosti dane možnosti za bolj učinkovito povezavo delavcev v združenem delu prek delegatskega sistema v krajevno skupnost. Tako bomo v večji meri omogočili tudi povratne informacije, ki jih je v sedanjem obdobju vse premalo.

Sprejeta stališča, ki so namenjena krepitvi samoupravnega in delegatskega sistema bodo posredovana samoupravnim organom v krajevni skupnosti in prav tako tudi družbenopolitičnim organizacijam s priporočilom, da svojo dejavnost prilagodijo sprejetim stališčem in s tem omogočijo, da bo delegatski sistem v krajevni skupnosti še bolj zaživel.

Pogled na Rateče s ceste v Planico. Da se bo v času svetovnega prvenstva v smučarskih poletih, ki bo od 14. do 18. marca prihodnje leto, promet nemoteno odvijal, so cesto od Rateč do skakalnic razširili in asfaltirali.

V soboto, 14. oktobra, so v Mostah odprli novo upravno zgradbo Elektro Žirovnica. Slavnostni govor je imel vodja kolektiva Janez Pšenica, na slovesnosti pa je igral pihalni orkester DPD Svoboda Lesce. (Tekst in foto B. Blenkuš)

9. kongres zveze sindikatov slovenije

PRIPRAVE NA KONGRESA ZVEZE SINDIKATOV V JESENIŠKI OBČINI

V torek, 10. oktobra, je bila razširjena seja občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice, na kateri so govorili o pripravah na 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije in 8. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije. Uvodni referat, ki ga v nadaljevanju v celoti objavljamo, je imel Teodor Kreuzer, sledila pa je živahna razprava po kateri so sprejeli tudi več sklepov. Predsednik Kreuzer je dejal:

Smo v času intenzivnih priprav na 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije in 8. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije. Pred nami je torej kongres, na katerem bomo kritično ocenili, kako in koliko smo uresničevali sklepe 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije ter sprejeli naloge in sklepe za delovanje sindikatov v prihodnjem obdobju. S tem delavci, organizirani v osnovnih organizacijah sindikata, vsak v svojih delovnih sredinah, konkretno sprejemamo in izvajamo tudi smernice bodočega delovanja sindikatov, ki sta jih začrtala 8. kongres Zveze sindikatov Slovenije in 11. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije.

V predkongresnem obdobju so vse osnovne organizacije sindikata, občinski odbori sindikatov in občinski svet temeljito ocenili uresničevanje vseh sedemdesetih zelo konkretnih sklepov 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije ter s tem svojo aktivnost in uspešnost v preteklem štiriletnem obdobju, ker so prav v tem obdobju nastale pomembne spremembe v preobrazbi naše samoupravne družbe in krepitvi socialistične demokracije, ki se v sindikatih odražajo zlasti v njegovi organiziranosti, metodah dela in akcijski usmerjenosti.

V obdobju med obema kongresoma Zveze sindikatov Slovenije, ki gre predvsem za uresničevanje ustave, zakona o združenem delu in sprejetju vrste drugih sistemskih zakonov in ukrepov, ki bistveno spreminjajo družbeno ekonomski položaj delavca v združenem delu, je sindikalna aktivnost zlasti politično delo, da je sindikat družbenopolitična razredna organizacija delavcev in bo kot tak usmerjal svojo aktivnost tudi v prihodnje. Pri tem pa ne bo zanemarljivo tudi organiziranja rekreacije in drugih oblik družbeno koristnega preživljanja prostega časa delavcev, skrbel za ozimnico ter organiziral izlete in drugo.

Po izvedenih konferencah v osnovnih organizacijah ZSS, rednih skupščinah občinskih odborov in redni letni skupščini občinskega sveta ZSS Jesenice, ko smo se organizirali po sprejetih statutarnih sklepih o novi organiziranosti sindikatov, opravili najširše evidentiranje možnih kandidatov za sindikalna vodstva v osnovnih organizacijah, občinskih odborih in občinskem svetu ter izvedli volitve v te organe in izvolili naše delegate za 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije in 8. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije, stojijo pred nami še naloge, da potrdimo evidentirane kandidate za medobčinske in republiške vodstvene organe Zveze sindikatov Slovenije. To nalogo bomo opravili danes na razširjeni seji občinskega sveta s predsedniki osnovnih organizacij sindikata in izvoljenimi delegati za kongres.

Ko smo zbrani v takem številu in sestavi je prav, da spoznamo, kako smo se v pripravah na kongres organizirali, koliko nas je in kaj predstavljamo:

Organizacijo zveze sindikatov v občini Jesenice sestavlja 112 osnovnih organizacij in pet sindikalnih konferenc OOS, ki vključujejo skupaj 14.131 članov ali 97,15 % vseh zaposlenih v občini Jesenice, ki jih je po podatkih z dne 1.8.1978 — 14.545. Ugotavljamo, da 414 zaposlenih delavcev še ni povezan s ZSS na Jesenicah, to so v glavnem delavci v manjših poslovalnicah oz. dislociranih enotah. Zato je na področju organiziranosti ena od nalog, da se doslej neorganizirane delavce povežemo najprej v sindikalne skupine, te pa v OOS v tistih sredinah v občini, kamor po svojem značaju dela sodijo. Ugotavljamo tudi, da v okviru nekaterih OOS delujejo sindikalne skupine iz samostojnih TOZD, ki imajo vse pogoje, da se organizirajo kot samostojne OOS, da bodo mogle opravljati vse tiste funkcije, ki jih imajo po ustavi in določilih zakona o združenem delu v kadrovski politiki TOZD, pripravljajo, sprejemajo in potrjujejo samoupravnih splošnih aktov TOZD, vrednotenju dela in delitvi osebnih dohodkov po rezultatih dela in delovnih prispevkih delavcev ter v sami politični odgovornosti za samoupravne in politične odnose in rezultatih poslovanja TOZD.

Sindikalno članstvo v tem času deluje v preko 500 organiziranih sindikalnih skupinah.

Po dejavnostih so OOS organizirane v 16 sindikatov (od skupno 18), v okviru občine Jesenice pa deluje šest občinskih odborov in sicer:

- Občinski odbor sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin, ki vključuje 30 OOS,
- Občinski odbor sindikata delavcev prometa in zvez, vključuje 9 OOS,
- Občinski odbor sindikata delavcev gradbeništva, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, vključuje 14 OOS,
- Občinski odbor sindikata delavcev trgovine, vključuje 11 OOS,
- Občinski odbor sindikata delavcev gostinstva in turizma, vključuje 8 OOS,
- Občinski odbor sindikata delavcev v vzgoji, izobraževanju, znanosti in kulturi, vključuje 13 OOS.

Po predlogu novega statuta Zveze sindikatov Slovenije je dana možnost, da se OOS, ki niso povezane v občinskih odborih zlasti pa tiste, ki delujejo na področjih, pomembnih za celotno gorenjsko regijo, povežejo v medobčinske odbore delavcev ZSS zaradi uresničevanja skupnih nalog in ciljev, pomembnih za delavce na teh področjih.

Občinski svet sestavlja 45 delegatov, nadzorni odbor pa ima pet članov.

DELEGATI JESENIŠKE OBČINE NA 9. KONGRESU ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

Na devetem kongresu Zveze sindikatov Slovenije, ki bo 25. in 26. oktobra v Mariboru bodo iz jeseniške občine sodelovali naslednji delegati:

Franc BENCINA, elektrotehnik, Savske elektrarne TOZD HE Moste, **Ljubo BURAZIN**, transportni tehnik, železniška postaja Jesenice, **Pavel CELARC**, metalurški delovodja, železarna Jesenice TOZD Jeklarna, **Cvetka HUBJER**, učiteljica, celodnevna osnovna šola Žirovnica, **Nadja KILAR**, delavka, Planika Kranj, **TOZD Breznica** in **Aleksander KOTNIK**, višji mehanograf IBM, občinski svet zveze sindikatov Jesenice.

Predsedstvo občinskega sveta kot operativni organ sveta sestavlja 13 članov.

V okviru občinskega sveta deluje tudi sedem odborov in komisij s pet do sedem članov, ki pokrivajo najpomembnejša področja delovanja zveze sindikatov: to so komisija za ljudski odpor in družbeno samozaveščenost, komisija za samoupravljanje, koordinacijski odbor za spremljanje in uresničevanje politike stanovanjske gradnje, komisija za šport in rekreacijo, komisija za kulturo, komisija za prošnje in pritožbe ter socialne zadeve ter komisija za izobraževanje in za organizacijsko kadrovske zadeve.

Na ostalih področjih družbenopolitičnega delovanja delujejo člani občinskega sveta ZSS kot člani ali delegati v koordinacijskih telesih pri občinski konferenci SZDL Jesenice.

Predstavitev organiziranosti sindikata v jeseniški občini podajamo namerno in s ciljem, da zlasti mi v vodstvih OOS, občinskih odborih ZSS in občinskem svetu ZSS, kot najbolj odgovorni, večinoma tudi kot člani ZKS spoznamo in uvidimo bistvene naloge sindikata in jih tudi dosledno ter ustvarjalno izpolnimo, da naši delavci, ki jih vodimo, ne bi vedeli za sindikat samo, ko plačujejo članarino in ne bi čutili sindikata samo, ko gredo enkrat letno z njim na izlet. Vedeti moramo, da je to, kakšen sindikat imamo, odvisno od nas samih, od vsakega delavca posebej in od nas vseh skupaj. Sindikalno delo ni in naj ne bo samo forumsko delo, izpolnjevanje direktiv od zgoraj, kakor pač kdo ve in zna, sindikat tudi ni in ne sme biti orodje ali sredstvo v rokah kogarkoli za doseg nekaterih posebnih interesov, ki nimajo z interesi delavcev

ničesar skupnega. Sindikalno delo je družbenopolitično delo med delavci, konkretno in stalno vsakodnevno med članstvom v sindikalnih skupinah, OOS in organi ZSS. Zato je sindikat lahko učinkovit in uživa ugled med delavci povsod tam, kjer dejansko izraža in zastopa njihove pristne interese. To so ponovno potrdile tudi javne razprave o osnutkih gradiv 9. kongresa ZSS v vseh tistih OOS, ki so se javne razprave lotili skozi ocenjevanje svoje lastne aktivnosti in ne le zaradi formalne potrditve predlaganih dokumentov.

Le sindikalno članstvo v OOS, ki je izpolnjevalo svoj sprejeti program na podlagi zaključkov 8. kongresa ZSS, je moglo in more dejansko ocenjevati poročilo o opravljenih nalogah skozi kritično oceno svojega dela v lastni OOS ter se aktivno vključiti v razprave o predlogih za zaključke 9. kongresa ZSS. Z Veseljem ugotavljamo, da v naši občini imamo take OOS, vendar jih je še premalo, pridružiti se jim morajo še ostale, vse!

Javne razprave o predlogih kongresnih dokumentov, skratka celotna predkongresna aktivnost v OOS na organizacijsko in vsebinsko utrdi OOS še v vseh tistih sredinah, kjer se zaradi takšnih ali drugačnih okoliščin sindikat še ni uveljavil v dovoljni meri, kjer sindikat še ni dovolj učinkovit. Sindikat je učinkovit in uživa ugled med delavci povsod tam, kjer izraža in zastopa njihove pristne interese.

Gradivo za bližnja kongresa zveze sindikatov, kot plod resnega, politično odgovornega in strokovno pretehtanega dela številnih sindikalnih delavcev in strokovnih sodelavcev, ni in še ne more biti popolno in niti ne more obsegati vseh konkretnih zadev, zagotovo pa je najboljša podlaga za javno razpravo in bo popolno zaživel šele, ko bo postalo last, če že ne vseh, pa vsaj večine delavcev. Gradivo za sindikalna kongresa bo dalo pravi pečat življenja in vrednosti šele sproti izvajanje vseh dogovorjenih smeri in stalno dopolnjevanje ter prilagajanje potrebam družbeno sprejeti smeri našega razvoja. Do kongresov in še potem, je za dejansko oživitve in ovrednotenje kongresnega gradiva možna samo ena pot — pot med delavce, razlagati, prisluhniti predlogom, prepričevati. Pri vsem tem pa moramo biti predvsem močni in lastnem prepričanju, da gradimo resnične, človeka vredne družbenoekonomske odnose — naš samoupravni socializem!

Z današnjo razširjeno sejo občinskega sveta nismo imeli namena kvantitativno in kvalitativno ocenjevati in analizirati javnih razprav o osnutkih kongresnih dokumentov ter primerjati in ugotavljati, koliko so pripombe in stališča sindikalnega članstva v naših OOS upoštevani v samih predlogih kongresnih dokumentov, ki so pred nami. Vsekakor so v predlogih upoštevane bistvene pripombe in predlogi za bodočo usmeritev in delovanje sindikatov zlasti v predlogu sklepov nalog ZSS v razvoju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

Predlagamo in pozivamo, da v preostalem času do kongresa opravimo obravnave predlogov kongresnih gradiv v vseh OOS, da to izdelovnem vzdušju in da oborožimo naše delegate za 9. kongres ZSS s podporo predlogu sklepov in podporo predlogu statuta ZSS ter s pooblastilom za izvolitev republiškega vodstva ZS Slovenije.

Svet ZSS Jesenice, vodstva osnovnih organizacij sindikata ter delegate za kongres obveščamo, da smo kot posebno nalogo v pripravah na kongres na Jesenicah in v gorenjski regiji uspešno opravili posvetovanje o nekaterih najbistvenejših vprašanjih in problemih zdravstvenega varstva tako v naši jeseniški občini, v gorenjski regiji in v veljavnostjo za vso SR Slovenijo, ko jo bodo med drugim naši delegati izpostavili tudi na kongresu ZSS.

PROBLEMATIKA KMETIJSTVA NA SEJI IZVRŠNEGA SVETA

Oddelek za gospodarstvo, plan in finance je pripravil podrobno analizo o organizaciji in problematiki kmetijstva v naši občini. Analizo bo oddelek posredoval vsem zborom skupščine občine, svoje mnenje, ugotovitve in sklepe pa je na 20. seji h gradivu podal tudi izvršni svet skupščine občine Jesenice.

Kratek povzetek analize naj priporoči k boljši informiranosti o stanju na področju kmetijstva, kateremu smo v planskih dokumentih sicer namenili precej pozornosti. V naši občini se s kmetijstvom ukvarja 10 % prebivalstva, medtem, ko je čistih kmetov le 2,26 %. Trend upadanja kmečkega prebivalstva se je v zadnjih letih umiril, tako, da realno ni pričakovati večjega zmanjševanja. Skupno obsega območje občine 37.473 ha površin, od tega pa 52,5 % gozdov, 21,7 % kmetijskih površin in 25,8 % nerodovitnega sveta. Nadaljnja delitev zemljišč pove, da je od vseh površin le 1,7 % njiv, 19,1 % pašnikov in pašnikov, kar pomeni, da so najboljše pogoji dani razvoju živinoreje. To je tudi eden osnovnih razlogov za preusmeritev kmetij v proizvodnjo mleka in mesa. Posledica tega je stalno naraščanje števila glav goveje živine in ovac, medtem, ko število konj in prašičev stagnira.

Kot že rečeno površina njiv ne zagotavlja ugodne perspektive, vendar kljub temu ostajajo določene rezerve, ki se tičejo pridelave povrtnin. Tudi 177 ha sadovnjakov, bi ustrezno urejenih — predvsem pomlajenih — lahko dalo več zaslužka, predvsem pa boljše ponudbo na našem trgu. Pri vsem tem ima pomembno vlogo kmetijsko zemljiška skupnost. Njena vloga je vidna, vendar pa še vedno ne povsem izkoriščena. Za potrditev vloge KZS je nekaj nalog, ki jih skupnost že opravlja: vpliva na realizacijo zemljiške politike, prizadeva si za pravilno rabo kmetijskih zemljišč, sodeluje pri izdelavi prostorskih planov, spodbuja različne oblike proizvodnega sodelovanja med kmeti in kmetijskimi OZD, preprečuje drobljenje kmetij, skrbi da se kompleks kmetijskih zemljišč ne zmanjšuje neplanirano, itd.

Kmetje v naši občini nimajo samostojne kmetijske zadruge, pač pa so združeni v KZK Kranj TOZD Kooperacija Radovljica. Kooperacijski odnos se odraža predvsem v naslednjih oblikah: pogodbeni odkup kmetijskih pridelkov, pogodbeno proizvodnja s kreditiranjem in skupno proizvodnjo. Za 278 kmetov iz naše občine, ki imajo kooperacijske pogodbe, je najbolj zanimiva prva oblika kooperacije. 9.853 ha gozdov poseduje 1500 kmetov — gozdnih posestnikov, združeni pa so skupaj s kmeti radovljiškega območja v temeljno organizacijo kooperantov pri GG Bled. Kmetom v obeh občinah so zagotovljeni enaki pogoji pri pridobivanju lesa, vendar imajo kmetje na našem območju zaradi manj ugodnih razmer določene bonitete. Delovanje te organizacijske oblike pa je usmerjeno tudi v pospeševanje kmetijstva, kar se odraža v najrazličnejših oblikah, nenazadnje tudi v dobro organizirani hranilno-kreditni službi. GG Bled oziroma temeljna organizacija kooperantov pa je zadolžena tudi za razvoj kmečkega turizma. Objektivi pogoji, ki v naši občini dopuščajo razvoj te dejavnosti, so zaenkrat žal še nerealizirani.

Pospeševalno službo, selekcijsko službo, reprodukcijsko službo in zdravstveno zaščito na področju kmetijstva izvaja živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske, Kranj. Vloga zavoda je nedvomno velika, glede na dosedanje izkušnje pa tudi opazna. Še vedno pa prihaja do določenih pomanjkljivosti, največja pa je ta, da še vedno ni izdelan selekcijski program glede na proiz-

vodno usmeritev — meso, mleko ali kombinirano — zato bi bilo potrebno določiti območja, kjer bo glede na teritorialne možnosti oziroma obveznosti, reprodukcija najbolj ekonomična.

S podpisom družbenega dogovarjanja o uresničevanju dolgoročnega razvoja kmetijstva je določene obveznosti prevzela tudi občinska skupščina. Predvsem je udeležena pri sofinanciranju kmetijske pospeševalne službe, pokrivanju zakonskih obveznosti za nadomestilo dela obresti za investicije v zasebnem kmetijstvu, pri regresiranju umetnih gnojil itd.

Izvršni svet je poročilo oziroma analizo ocenil kot skrbno pripravljeno pregled stanja in problemov na tem področju. Zbori skupščine občine bodo analizo obravnavali 24. oziroma 26. oktobra. Da ne bi ostalo vse samo pri ugotovitvah, pa izvršni svet predlaga skupščini v sprejem tudi nekatere sklepe, ki se nanašajo na povsem konkretne zadeve hkrati pa imajo enoten cilj, namreč ta, da se še naprej zagotavlja in spodbuja začrtana politika na področju kmetijstva in da kmetijstvo resnično dobi v naši družbeni reprodukciji takšno mesto, ki mu pripada.

Izvršni svet je obravnaval tudi osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih takсах. Odlok, o katerem bodo na prihodnji seji prav tako razpravljali zbori skupščine občine, prinaša spremembo pri turističnih takсах, katere naj bi se po predlogu izvršnega sveta povešale. Predlog izvršni svet utemeljuje s tem, da so se stroški za vlaganje v turistično opremljenost bistveno povešali. V kolikor bo odlok sprejet, bo pričel veljati šele 1. 1. 1980; to pa zato, ker tako določa zakon o komunalnih takсах.

Z razpravo o predlogu programa usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem, se je tudi izvršni svet vključil v javno razpravo, ki prav sedaj poteka v regiji. Sam program, ki ga je izdelala visoka šola za organizacijo dela v Kranju, je izdelan tako, da daje možnost po čim večji uskladitvi poklicne odločitve mladine s potrebami združenega dela in pomeni sistematičen pristop k preobrazbi srednjega šolstva na Gorenjskem. Izvršni svet bistvenih pripomb na predlog programa ni imel.

Društvo za telesno vzgojo Partizan Jesenice je izvršnemu svetu posredovalo prošnjo za finančno pomoč. V teku so namreč adaptacijska dela na tem pomembnem telesno-kulturnem objektu. Sedanje stanje namreč ne dopušča vadbe, zato je bil imenovan poseben gradbeni odbor z namenom, da skuša pridobiti ustrezna sredstva in dom ponovno usposobiti za vadbo. Investicija, ki bo veljala približno 3.000.000,— din še vedno ni pokrita. Odziv OZD je bil bolj pičel, saj so se prošnji gradbenega odbora odzvali le nekatere, najbolj seveda železarna Jesenice, ki je lani in letos v te namene zagotovila 1.400.000 din. Predvidoma bo tudi telesno-kulturna skupnost Jesenice prispevala 600.000 din, še vedno pa zmanjkuje okoli 550.000 din.

Izvršni svet je prošnjo proučil in ugotovil, da poteka družbeno pomembna akcija, saj usposobitev TVD Partizan tudi v bodoče zagotavlja vzgojo telesno-kulturnih delavcev, mladine, kakor tudi rekreacijo delovnemu človeku in občanu naše občine. Izvršni svet zato akcijo gradbenega odbora podpira in priporoča vsem organizacijam združenega dela, ki se prošnji niso odzvale, da ponovno proučijo možnosti in prispevajo k tej akciji. Glede na to, da izvršni svet lahko sredstva za tovrstne namene zagotovi samo iz proračuna, iz tekočih proračunskih rezerv, ta pa je omejena, je izvršni svet sklenil, da bo o prošnji ponovno razpravljal v decembru, ko bo vidna realizacija občinskega proračuna v letošnjem letu.

Ahec Božo

Vokalni oktet DPD Stoboda
France Prešeren
Žirovnica — Breznica
(Foto B. Blenkuš)

OBISK IZ GRUZIJE

Guestje iz Sovjetske zveze na obisku v naši šoli. Zanimanje za organizacijo celodnevne osnovne šole. Razlike med našo in sovjetsko osnovno šolo. Ob slovesu obojestransko zadovoljstvo.

V sredo, 11. oktobra, je obiskala celodnevno osnovno šolo v Žirovnici delegacija pedagoškega inštituta iz Tbilisija. Tbilisi je mesto v Gruziji v Sovjetski zvezi. Mesto je pobrateno z Ljubljano in tako je delegacija, ki sta jo sestavljali dve pedagoški delavki in prevajalka, prišla na našo šolo. Spremljali so jih predstavniki zavoda za šolstvo SRS. Pedagoški delavki sta zaposleni na pedagoškem inštitutu v Tbilisiju, kjer se zelo zanimajo in tudi delajo raziskave o celodnevni šoli. Tako je delegacija prišla na našo šolo z namenom, da si natančneje ogledajo ta sistem pri nas.

Goste je zanimalo delo in življenje v celodnevni šoli, predvsem samostojno učenje in obremenjenost naših učencev. Natančneje so si ogledali tudi naše učbenike in delovne vezke.

Nas pa je seveda zanimal njihov način šolanja. Šolski sistem, je v Gruziji precej drugačen od našega. Tam imajo desetletko, pri njih učenci začnejo s tako imenovanim »ničelnim« razredom. Temu razredu bi lahko vzporejali našo malo šolo, vendar pa naša mala šola obsega le 120 ur pouka. V Rusiji pa traja »ničelni« razred devet mesecev, torej celo šolsko leto. V ta razred se vpišejo otroci v starosti šestih let. Naučijo se pisanja, branja in računanja do dvajset, pri nas pa se tega nauče šele v prvem razredu. Učenci so pri njih tudi mnogo bolj obremenjeni. Imajo šest dni pouka in to po šest ur vsak dan. Velik poudarek dajejo interesnim dejavnostim. Te krožke ne vodijo učitelji, temveč

zunanji delavci: študentje, delavci, starši...

V Rusiji veliko skrbijo posvečajo učbenikom in delovnim vezikom. Tako omogočajo boljše napredovanje boljših in tudi slabših učencev. S problemi učbenikov in ostalih pripomočkov se ukvarjajo v pedagoških inštitutih.

Omenili so tudi, da so naše šole proti njihovim nekoliko bolj opremljene, lepe ter da imamo veliko sodobnih učil.

Strokovnjaki inštituta so si ogledali tudi pouk — posebno jih je zanimal pouk slovenskega jezika — jedilnico in Ježkovo šolsko hranilnico. Ta jih je še posebej presenetila in sploh niso mogli dojeti, zakaj učenci zbirajo sredstva v hranilnici. Razložili smo jim, da je tako zbiranje denarja velikega vzgojnega pomena, saj se tako ljudje že od mladega naučijo varčevati in se samoupravno dogovarjati, kako z denarjem, ki ga hranilnica ima. Delavke Ježkove šolske hranilnice so poklonile hranilnici in ostale predmete ki jih uporabljamo pri poslovanju.

Pri odhodu so se nam zahvalili za gostoljubje. Pionirski organizaciji so poklonili značke, mi pa smo jim poklonili knjigi o Francetu Prešernu in naše bralne značke. Delegacija je bila z vsem zadovoljna.

Ta obisk je tudi priznanje naši šoli, ker menimo, da je zavod za šolstvo izbral šolo, ki si prizadeva, da bi celodnevno šolo čim bolj obogatila z novimi vsebinami.

Mojca Perko
novinarski krožek

29. SEJA SVETA KS JAVORNIK — KOROŠKA BELA

V četrtek, 12. oktobra, je bila v sejni sobi krajevnih skupnosti na Javorniku 29. seja krajevnih skupnosti. Sklepi, sprejeti na prejšnji seji, so bili v celoti uresničeni, pozitivno so ocenili praznovanje krajevnega praznika in potrdili poravnavo stroškov praznovanja, ki pa so manjši od planiranih.

Predsednik komisije za gospodarska in komunalna vprašanja Niko Praprotnik ter predsednik sveta KS Marjan Tomaš sta navzoče seznanila z nadaljnjimi prizadevanji za urejanje in asfaltiranje makadamskih cest na območju krajevnih skupnosti. Pred kratkim so se že sestali krajani z Udarne ulice na Javorniku, kakor hitro pa bodo narejeni predračuni za Koroško in Partizansko cesto, bodo takšni razgovori tudi s krajani na Koroški Beli. Svet krajevnih skupnosti se je strinjal s predlogom, da naj bi začeli urejati tudi okolico stanovanjskih blokov na cesti Viktorja Svetina na Koroški Beli ter priključke na cesti Toneta Tomšiča.

Člani sveta KS so bili seznanjeni s sprejetimi stališči razgovora o prostorskem preoblikovanju krajevnih skupnosti. V zvezi s tem so na seji poudarili, da bo treba pravočasno urediti vse potrebno za izvedbo volitev novih samoupravnih organov v KS. Volitve morajo biti opravljene do konca letošnjega leta in sicer tako, da bo del delegatov izvo-

ljen na zboru občanov, drugi del delegatov pa na sejah delavskih svetov v TOZD, ki se povezujejo prek delgatskega sistema v krajevno skupnost Javornik-Koroška Bela.

Po daljši razpravi so sprejeli sklep o dodelitvi prostorov strelski družini Triglav v prvem nadstropju delavskega doma. Tako bo omogočeno strelski družini Triglav, ki je v zadnjem času zelo okrepila dejavnost, da bo lahko z delom nadaljevala in bo tako dana tudi možnost sodelovanja v strelski družini Triglav še večjemu številu krajanov.

Svet KS je sprejel zaključno poročilo o ureditvi in asfaltiranju ceste Janeza Šmida na Koroški Beli in se strinjal s predlogom samoupravne komunalne skupnosti občine Jesenice za poravnavo dodatnih stroškov, ki so nastali zaradi dodatnega in obsežnejšega dela na tej cesti.

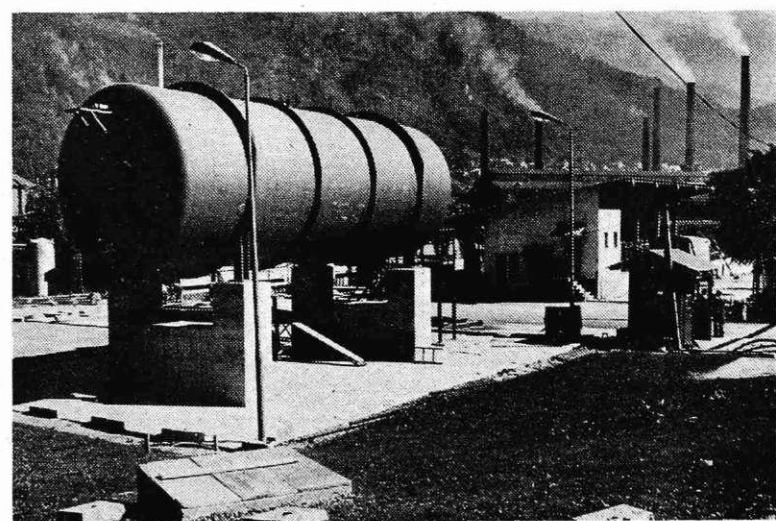
Pozitivno so ocenili večletno delo odbora za izgradnjo otroškega vrtca in uvedbo celodnevne šole pri svetu KS, ki ga je vodila predsednica Marina Pekolj-Zukanovič. Odbor je nalogo uspešno opravil in je bil na seji razrešen. Na eni prihodnjih sej sveta KS bodo imenovali odbor, ki bo spremljal samo problematiko prehoda na uvedbo celodnevne šole na Koroški Beli. Precej pozornosti so namenili problematiki OO ZSMS Javornik-Koroška Bela. Predlagano je bilo, naj bi na skupnem posvetu predstavnikov krajevnih skupnosti, OO ZSMS Javornik-Koroška Bela in TVD Partizan Javornik-Koroška Bela uredili vprašanje plesov, ki jih ob sobotnih večerih prireja OO ZSMS Javornik-Koroška Bela v prostorih mladinskega kluba v delavskem domu Julke in Albina Pibernik na Javorniku.

OBNOVA GODČEVE HIŠE, NOV KULTURNI DOM IN NOVA CESTA

Iz zgodovinskih zapisov maršala Tita so ugotovili, da je bila 1939. leta seja CK KPJ v Bohinjski Bistrici in sicer v hiši Zoisova 15, kjer je bil doma znani revolucionar, predvojni komunist, organizator vstaje v Bohinju leta 1941, prvoborec Tomaž Godec. Njega so gestapovci ujeli in ga, piše na spominski plošči na hiši, 20. 4. 1942 v Mauthausnu ustrelili. Sedaj to hišo obnavljajo, in bodo v njej uredili spominski muzej in usnarski muzej, ker so tu svojčas strojili kože in iz njih izdelovali usnje.

Razen tega pa so v Bohinjski Bistrici pričeli z gradnjo novega kulturnega doma, ki bo stal na prostoru zahodno od nekdanje osnovne šole. Predvidevajo, da ga bodo delavci GIP Gradis zgradili do maja prihodnjega leta, ko bo ob 40-letnici v njem spominska seja centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije.

Razen tega bodo ob Godčevi hiši popravili obrežni zid Bistrice in zgradili novo cesto od mostu čez Savo do kulturnega doma in naprej do parkirnih prostorov ob žičnicah na Koblo.

100.000 litrski tank za tekoči plin je montiran

IZLET NA VRSE

V šolskem letu imamo štiri športne dneve. Teh dni se šolarji še posebno veselimo. Preživimo jih v naravi — na izletih ali pa na športnih tekmovanjih.

Lepi jesenski dnevi so kot nalašč za izlete v naravo. »Športni dan bo! Šli bomo na izlet v hribe!« je prejšnji teden završalo po naših učilnicah. Le kdo se ne bi razveselil.

Bilo je lepo sončno jutro, ko smo se zbrali pred šolo. Po izdatni malici smo odšli na pot. Naš cilj so bile Vrse v Karavankah, ki ležijo visoko nad vasjo Dovje. To je senožet, kamor so se po decembrski vstaji 1941. leta umaknili uporniki.

Do Dovja smo hodili lepo v koloni. Lepo je bilo pogledati kolono razigranih nadebudnežev. Ko se je pot začela vzpenjati, smo se razdelili v skupine. Do Sedučnika je šlo kar hitro. Za kmetijo pa je postajala pot vse bolj strma. Živahni razgovori so zamrli. Gledali smo v strmino in premagovali utrujenost. Marsikdo je pomislil na partizane, ki so to pot premagovali po globokem snegu. Pospešili smo korak. Osmošolci smo hoteli biti prvi na cilju. Z nami je bil tudi tovariš ravnatelj. Vse je kazalo, da se nam bo želja uresničila. Pred nami ni bilo nikogar in tudi za nami je bilo vse tiho. Veselili pa smo se prezgodaj. Kar naenkrat se je naša pot izgubila med smrečjem. Bilo nam je jasno, da smo se izgubili. Kaj sedaj? »Orientirajmo se!« je nekdo učeno pripomnil. To pa ni bilo težko. Na uho so nam prišli veseli vzkliki naših sošolcev. Šli smo za njimi in prišli na cilj.

Vrse! Na lepo pokošeni senožeti je bilo zelo živahno. Ugotovili smo, da smo prišli namesto prvi: zadnji.

Ob seniku so sedeli utrujeni tovariši, po planjavi pa so se lovili in prekučevali naši vrstniki. Kakšno veselje! Kakšna radost! Vrse so oživele. Bile so prijazne in tople. Prav nič niso bile podobne tistim, ki so pred 37. leti nudile zavetje našim ljudem.

Na Vrseh je dihala mladost, odmeval je glasen smeh veselih otrok. Bilo je drugače kot takrat, ko je bila vojna.

Mirjam Mavc, 8. razred,
OŠ 16. december Mojstrana

IZLET INVALIDOV V RABAC

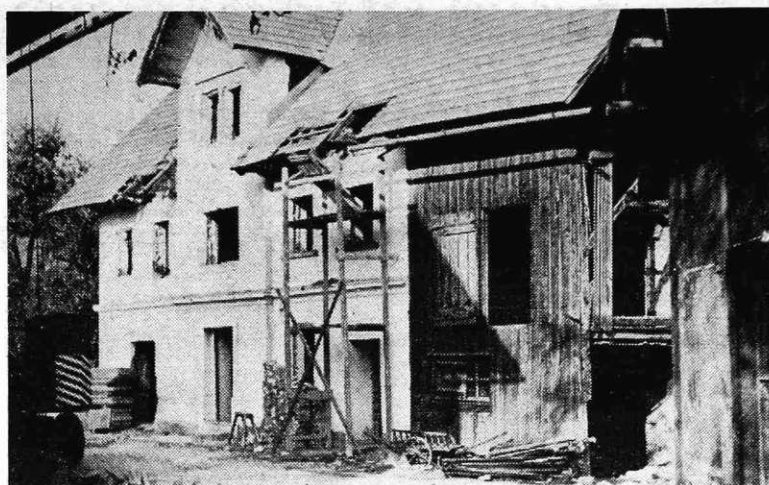
Društvo invalidov Jesenice je organiziralo dvodnevni izlet v Istro. Tako so se v soboto, 7. oktobra, v lepem, sončnem jutru odpeljali z enim avtobusom na izlet. Pot jih je vodila skozi Ljubljano do Postojne, kjer so imeli postanek, ki so ga izkoristili za ogled mesta in za okrepčilo. Drug postanek je bil v Pulju, kjer so si ogledali areno, muzej in samo mesto, ter Zlatne stjene. Po ogledu teh zanimivosti so si v ribji restavraciji privoščili tudi okrepčilo.

Po daljšem počitku in ogledu lepe okolice so se podali do končnega cilja prvega dne — v hotelsko naselje Rabac. Poleg vsega najudobnejšega, ni manjkalo tudi glasbene zabave, kar vse je ugodno vplivalo na razpoloženje.

Naslednji dan (nedeljo) so izkoristili za ogled mesta pa tudi za kopanje v pokritem bazenu z morsko vodo v hotelu Medusa. Po izdatnem kosilu so se zbrali za povratek v domači kraj. Med potjo so se ustavili še v Opatiji za ogled tega turističnega kraja.

Vreme je bilo izletnikom naklonjeno, saj jih je spremljalo lepo sončno in toplo vreme, kar je ob dobri organizaciji izleta, še pripomoglo k prijetnemu vzdušju in zadovoljstvu. V avtobusu so odmevale vesele pesmi in tako se je povratek prehitro zaključil. S skupno večerjo smo izlet zaključili z željo: »Kmalu zopet na tako lepi izlet!«

PM

Godčeva hiša v Bohinjski Bistrici obnavljajo (Foto B. Blenkuš)

Udeleženci izleta društva invalidov Jesenice v puljski areni

Pionirji gasilci iz Podkorena (Foto B. Blenkuš)

To je dokaz neresnega odvažanja smeti pred stolpnica Tavrčarjeve in Ceste revolucije 1. a in 1. b v sobotah in nedeljah. Ta dva dneva so v glavnem gospodinjke doma, ker imajo takrat čas za generarno pospravljanje in se zato nabere toliko smeti. Naj spomnimo še to, da ima ena stolpnica 104. stanovanja imajo pa le en kontejner. Zato bi bilo prav, da komunalna služba nameni še enega in kontejnerje odpelje vsaj dvakrat tedensko, da ne bo več takih razglednic.

IZLET DPD SVOBODA ŽIROVNICA

Po nekajletnem premoru je DPD Svoboda France Prešeren Žirovnica-Breznica spet organizirala izlet za svoje člane. Izleta se je udeležilo 40 članov društva iz vseh sekcij. Zastopane so bile dramska in recitatorska sekcija, moški oktet, del ženskega okteta in dekliški zbor ter člani upravnega odbora društva.

V čudovitem vzdušju, ki nas je spremljalo ves dan, saj so zanj poskrbeli člani moškega okteta s svojim petjem, smo po krajšem vmesnem postanku najprej prispeli v Maribor, kjer smo si z velikim zanimanjem ogledali tamkajšnji akvarij. Iz Maribora nas je pot vodila naprej v Radence, kjer smo imeli najprej kosilo, potem pa kopanje v motelu Radin. Pred odhodom iz Radencev smo si ogledali še vinsko klet. Iz Radencev nas je pot vodila spet nazaj proti domu, seveda nas je tako kot že ves dan, tudi proti domu spremljala pesem.

Z izleta smo se vrnili dobre volje, saj je med drugim prispeval tudi k

boljšemu poznavanju članov društva med seboj. Dal pa nam je tudi nov polet za prihodnje delo, saj vse člane čaka še veliko nalog, kar je razvidno tudi iz programa za letošnjo sezono, ki je že sestavljen. Dekliški pevski zbor bo imel svoj prvi nastop po počitnicah na otvoritvi novih prostorov Elektro Žirovnica, moški oktet bo verjetno odšel na Koroško, medtem ko dramska sekcija pripravlja igro F. S. Finžgarja Razvalina življenja.

Seveda to še zdaleč niso vse naloge, ki čakajo člane v letošnji sezoni. Sodelovali bodo še pri vseh proslavah in na drugih področjih.

Ko smo se vračali domov, smo si vsi udeleženci zaželeli, da bi še večkrat šli na podoben izlet, kar pa je bilo do sedaj skoraj nemogoče, saj je šel ves denar za obnovo kulturnega doma.

Irena Smolej

ZAKAJ TOLIKO RAZLIČNIH POMISLEKOV O GRADNJI NOVEGA DELAVSKEGA KULTURNEGA DOMA

Neverjetno, koliko različnih mnenj, pomislekov in pripomb je bilo in je slišati v okviru razprave o samoupravnem sorazumu o združevanju sredstev za izgradnjo novega delavskega kulturnega doma na Jesenicah. Žal je teh pomislekov največ med tistimi delom občanov, ki sami nimajo dovolj razvitih kulturnih interesov in potreb, oziroma ki bolj poredko zahajajo v kulturne hrame in ki bore malo vedo o kulturni tvorbnosti na Jesenicah in o pogojih, v kakršnih kulturni ustvarjalci delajo.

Nekateri menijo, da nam nov kulturni dom na Jesenicah ni potreben, ker še sedanjí prostori niso dovolj izkoriščeni ob dejstvu, da tudi doma na Javorniku in na Hrušici nista izkoriščena. Drugi spet trdijo, da je potrebno najprej dograditi športno halo v Podmežakliji, pokrito kopalnice in seveda šolski center na Plavžu in podobno. Seveda taka enostranska mnenja na eni strani preprečujejo objektivne razprave o samem konceptu doma, razen tega pa anulirajo ves dosedanjí potek delegatskega dogovarjanja o gradnji kulturnega doma. Dejstvo je, da smo po dolgotrajni in široki javni razpravi delegatsko sprejeli družbeni plan razvoja občine Jesenice za obdobje 1976-1980, v katerem smo zapisali:

»Za daleč največjo investicijo, novogradnja delavskega doma na Jesenicah (55 mio din), ki bo s svojimi večnamenskimi prostori (osrednja prireditvena dvorana, kinodvorana, koncertna dvorana, predavalnica in podobno) nudil dobre pogoje za kulturno delovanje celotne občine, je potrebno v tem petletnem obdobju s posebnim družbenim dogovorom z organizacijami združenega dela, pričeti z zbiranjem potrebnih finančnih sredstev ter izvesti vsa pripravljajla dela, da se prične z gradnjo v naslednjem srednjeročnem obdobju.«

Na osnovi tega je skoraj po polletni razpravi skupščina kulturne skupnosti Jesenice na osmi seji 14. julija 1977 sprejela osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za izgradnjo novega osrednjega kulturnega doma na Jesenicah in ga predložila v razpravo in potrditev tudi zboru združenega dela skupščine občine Jesenice. Že v utemeljitvi je bilo poudarjeno, da še samoupravni sporazum predlaga v razpravo, potrjevanje in podpisovanje v času, ko je prenehala obveznost združenega dela pri zbiranju sredstev za mrljske vežice na Blejski Dobravi, torej ni šlo za novo obremenitev gospodarstva, temveč za podaljšanje in nekoliko revalorizirane obveznosti ter spremembo namembnosti. V utemeljitvi je bilo predvideno, da se že v letu 1977 opravi vse potrebno za sprejem sporazuma (razprava, sprejemanje oziroma usklajevanje in podpisovanje), v letu 1978 naj bi se izvedel razpis za idejni osnutek in opravila javna razprava o njem, v letu 1979 naj bi se izvedel razpis glavnega projekta, v letu 1980 pa naj bi se oskrbeli še ustrezni krediti in izvedel razpis izvajalca del, v drugi polovici leta pa pričeli s pripravljalnimi deli. Taka terminska opredelitev je bila potrebna zategadelj, ker se v tem času že pripravljajo zasnove za nov srednjeročni program in ker kulturna skupnost Jesenice računa v tem programu na pomembno kreditno pomoč republiške kulturne skupnosti.

Žal je bil ves ta terminski program porušen, ker je predlog čakal skoraj osem mesecev, da je bil 24. marca letos uvrščen na sejo zbora združenega dela skupščine občine Jesenice. V gradivu delegatom zbora združenega dela je k osnutku samoupravnega sporazuma izvršni svet skupščine občine Jesenice dal naslednje mnenje:

»Izvršni svet meni, da bi bila izgradnja novega osrednjega delavskega kulturnega doma na Jesenicah

pomembna pridobitev za delavce in občane jeseniške občine, ki bi tako pridobili ustrezne prostore za nadaljnji razvoj socialistične kulturne dejavnosti.

Glede na to, da družbeni plan razvoja občine Jesenice za obdobje 1976 do 1980 predvideva priprave za gradnjo tega objekta in ob dejstvu, da v tem času v naši občini ne poteka nobena večja akcija zbiranja sredstev, izvršni svet podpira akcijo kulturne skupnosti in priporoča zboru združenega dela skupščine občine Jesenice, da sprejme sklep o posredovanju samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za izgradnjo novega osrednjega delavskega kulturnega doma na Jesenicah v razpravo temeljnim in drugim organizacijam združenega dela.«

Zbor združenega dela skupščine občine je po živahni razpravi predlog sprejel enoglasno, s čimer je bila dana zelena luč, da se začne javna razprava, ne o potrebnosti ali nepotrebnosti doma, ker smo to samoupravno opredelili v družbenem planu občine, temveč o načinu združevanja sredstev in seveda tudi o samem konceptu novega doma. Tu pa so se začeli zapletli, razprava ni stekla tako kot bi morala, verjetno tudi zato, ker ni bila dobro pripravljena, kar je bilo najbrž pogojeno s tem, da je akcija v vseh predhodnih razpravah dobila že veliko podporo delavcev, predvsem pa zato, ker je odločeval subjektivni faktor, pri čemer mislimo predvsem na sindikat.

Akcijo pa so skoraj povsem zavrla stališča in zaključki predsedstva občinske konference SZDL šestega julija letos. V njih sicer navajajo, da je osrednji delavski dom na Jesenicah potreben, vendar pa da akcija ni usklajena s programi, ki jih izvajajo ostale samoupravne interesne skupnosti, da je potrebno ugotoviti obremenjenost združenega dela z investicijami, izdelati bilanco potreb po investicijah in variantno izdelati prioriteten program izvajanja investicij.

Komentar je ob vsem že napisanem najbrž odveč, kajti očitno je, da se občinska frontna organizacija prepočasno vživlja v politični sistem socialističnega samoupravljanja, da ne more delovati zunaj ali nad delegatskim sistemom, temveč trdno znotraj tega sistema in kot njegova gibalna sila. S sprejetimi stališči in zaključki pa je bilo anulirano enoletno delegatsko dogovarjanje med delegati iz materialne proizvodnje in delegati izvajalci kulturnih programov in s tem močno zavrti nadaljnja akcija.

Ob vsem tem dolgotrajnem in dosti širokem samoupravnem dogovarjanju, je skoraj neverjetno, da se pojavlja toliko nasprotujočih si mnenj, stališč in pomislekov. Nehote se vsiljuje misel, da niti organizirane socialistične sile še niso v celoti dojele vloge in pomena kulture v samoupravnih socialističnih družbi, ki je ena od bistvenih dejavnikov nadaljnjega razvoja družbe in da ji ravno zato moramo ustvariti ustrezne materialne pogoje, oziroma prostore, podobno kot za vzgojo in izobraževanje.

Vsi dvomiljivci v upravičenost gradnje novega delavskega kulturnega doma na Jesenicah naj si ogle-

dajo obstoječe domove pa bodo videli, v kako slabih pogojih deluje kultura na Jesenicah. Z neizkoriščenostjo prostorov v javniškem in hrušičanskem kulturnem domu ne bomo rešili pomanjkanja prostora za kulturno dejavnost v treh najmočnejših krajevnih skupnostih v občini. O neizkoriščenosti kulturnega doma na Javorniku in na Hrušici pa bodo morali spregovoriti krajanje teh dveh skupnosti, kajti ob povečani kulturno prosvetni dejavnosti bi bila tudi ta dva domova bolj izkoriščena, ker imata oba dovolj močno zaledje.

Cepprav se je na Jesenicah prebivalstvo od predvojnega obdobja podvojilo in smo v tem času zgradili številna stanovanja in številne nove stanovanjske soseske, šole, vzgojno-varstvene ustanove, športne objekte, objekte družbenega standarda in druge komunalne objekte, smo s prostori za zadovoljevanje kulturnih potreb ostali na predvojnem nivoju. Tako smo podedovali delavski dom, ki je bil zgrajen leta 1900 in nekoliko dožidan leta 1927, ki so ga od privatnika odkupile napredne delavske organizacije med obema vojnama in, v katerem je danes velika dvorana neuporabna, vsi ostali prostori pa so intenzivno zasedeni skozi vse leto. Nadalje kinodvorana Radio, ki je bila ravno tako zgrajena leta 1927 in je tudi že dotrajana pa tudi precej neprivlačna in bq po vseh izgledih zaradi potreb Železarne porušena. Ostane nam torej še nekdanji Krekov dom, ki smo ga po osvoboditvi za silo krpali in v katerem delujejo amatersko gledališče Tone Čufar, občinska knjižnica, pihalni orkester Jeseniških železarjev, pevski zbori, radio Triglav - Jesenice, kulturna skupnost in zveza kulturnih organizacij ter klub zdravljenih alkoholikov. Dom je bil dograjen leta 1928. Vse te stavbe so dotrajane, prizadete od zadnjih potresov, funkcionalno neustrezne in mnogo premajhne pa tudi neprivlačne za zadovoljevanje današnjih in jutrišnjih kulturnih interesov in potreb delavcev in občanov na mestnem območju.

Ob vsem tem velja poudariti, da občinska knjižnica deluje v nemogočih pogojih, da več ne more razvijati svoje dejavnosti in da ji primanjkuje prostora celo za nov knjižni fond. Prostori za dejavnost pihalnega orkestra so zasedeni skoraj po ves dan, ravno tako drugi prostori. Velika dvorana je bila v prvem polletju zasedena 62-krat ali skoraj vsak tretji dan, če pa upoštevamo še vaje gledaliških amaterjev, ko ni moč uporabljati velike dvorane, je zasedenost še pogostejša. Tu je potem še glasbena šola, ki deluje v zelo utesnjenih prostorih, pa delavska univerza s kletnimi učilnicami itd. Ne bi smeli pozabiti, da so v novem domu predvideni tudi prostori za skupne službe samoupravnih interesnih skupnosti, ki danes delujejo v stavbi nasproti gasilskega doma, ki je ravno tako predvidena za rušenje. Če bi vsi tisti, ki imajo pripombe na nov delavski dom vse te razmere poznali, potem bi najbrž veliko pripomb odpadlo.

Seveda pa bi v razpravah morala posebna pozornost veljati samemu konceptu doma, kar je tudi predmet razprav, pa vendarle ni bilo konkretnih pripomb, razen da so predvideni prostori za razstavno dejavnost premajhni. Bilo bi pa idealno, da bi bili, na primer, razstavno-galerijski prostori v podaljšku jeseniške tržnice, kar je bilo že pred leti predvideno, da bi bila občinska knjižnica s čitalnicami v novi poslovno-stanovanjski zgradbi, ki je predvidena med postajo milice in poslovno-stanovanjsko zgradbo, v kateri je Borovo in Slovenija šport, da bi glasbena šola lahko imela svoje učilnice v vseh večjih krajevnih skupnostih in podobno. Nekateri tudi skrbijo, kako uporabiti obstoječa domova. Ob izrednem pomanjkanju prostora za dejavnost krajevnih samouprave, mladinske klube in druge družbenopolitične in družbene organizacije, bo mogoče prostore zelo koristno uporabiti.

Ko razmišljamo o teh stvareh, bi morali bolj imeti pred očmi celovitost razvoja občine in večjo usklajenost razvoja družbeno ekonomske osnove s tako imenovano družbeno nadstavbo, kamor sodi tudi kultura kot bistveni dejavnik nadaljnjega razvoja socialistične družbe, večje produktivnosti dela, razvoja ustvarjalnih sil ljudi in vsestranskega razvoja osebnosti, humaniziranja socialističnih samoupravnih odnosov in splošnega napredka družbe. Ob teh razmišljanjih ne bi smeli pozabiti, da družbena zavest lahko deluje na nadaljnji družbeni razvoj, oziroma konkretno na nadaljnji razvoj samoupravnega socializma pospeševalno ali zaviralno. Lahko bi navedli več primerov, ko ne dovolj razvita družbena zavest že zaviralno vpliva na nadaljnji razvoj, nedvomno pa je eden tudi obravnavano vprašanje.

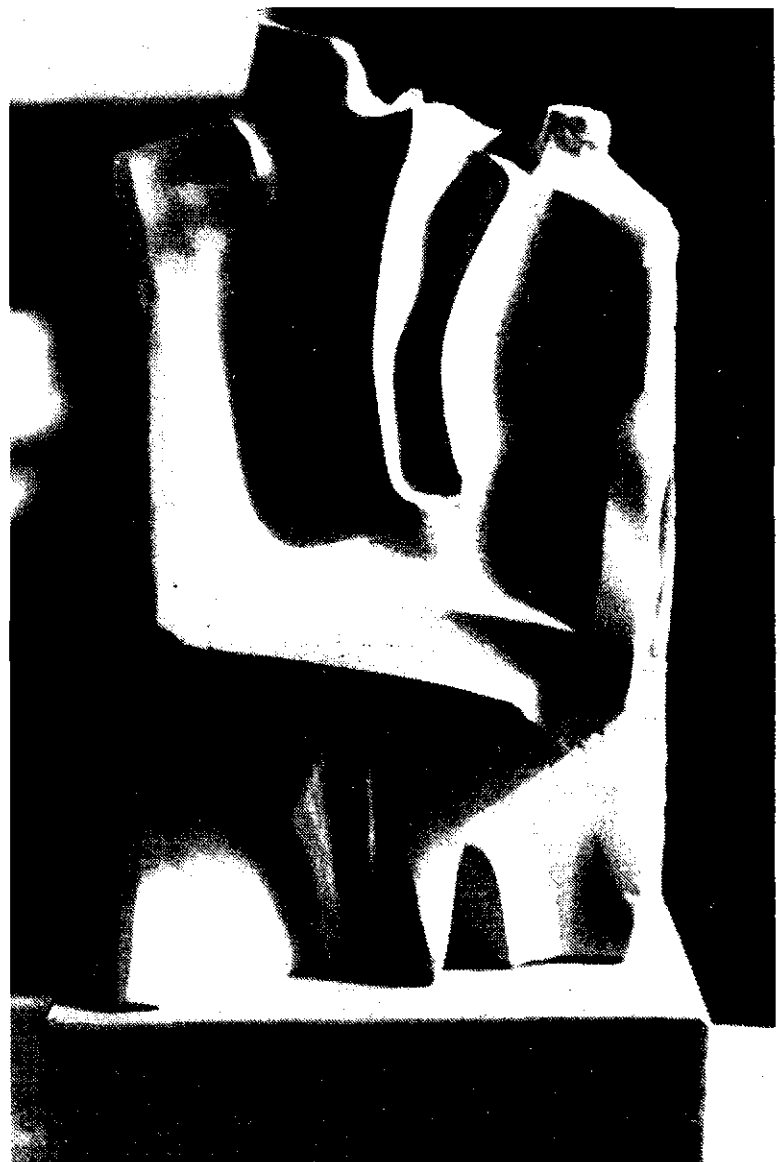
SPOMINSKA RAZSTAVA LJUBA RAVNIKARJA

V soboto, 21. oktobra, bodo ob 18. uri v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah odprli spominsko slikarsko razstavo akademskega slikarja Ljuba RAVNIKARJA, ob peti obletnici njegove smrti. Krajši kulturni program ob otvoritvi bo izvajal vokalni oktet DPD Svoboda France Prešeren Zirovnica - Breznica, o slikarju pa bo spregovoril umetnostni zgodovinar in likovni kritik Cene Avguštin.

Julija letos je namreč minilo pet let, odkar je v 68. letu starosti Morana pretrgalá ustvarjalno pot enega najvidnejših mojstrov akvarela na Slovenskem - LJUBA RAVNIKARJA. Napredno usmerjeni umetnik je bil že v mladosti povezan z bojem delavskega razreda in zato ni naključje, da je že pred drugo svetovno vojno zahajal na Jesenice, kjer so nastajale njegove slike, ki jih je leta 1936 razstavil v Ljubljani. Po osvoboditvi je ravno tako pogosto obiskoval Jesenice in Gorenjsko dolino, ta čas nastale slike pa je razstavljajl leta 1967 na Jesenicah in leto kasneje v Kranju. Več let je bil tudi mentor jeseniških slikarjev in velik prijatelj likovnega kluba DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. Precej njegovih slik je v naši železarni, številni njegovi akvareli pa krasijo tudi stanovanja jeseniških delavcev in občanov.

Za jeseniško spominsko razstavo so organizatorji - likovni klub DOLIK, izbrali skupino akvarelov, ki jih je umetnik leta 1956 ustvarjal v Rimu. Kakor vse njegove slike, so tudi te po svojem likovnem izrazu posebno pomembne in še posebej po odličnem obvladavanju slikanja arhitekture.

Razstava bo na Jesenicah odprta od sobote, 21. oktobra, do 1. novembra vsak dan, razen nedelje od 9. do 12. in od 16. ure do 19.30.

Skulptura iz kamna, ki jo je ob letošnjem vtlaku BRATSTVA IN ENOTNO-STI jeseniška delegacija poklonila pobratenemu Valjeru. Skulpturo je izdelal akademski slikar Boni Čeh.

Jeseniški dolikovci v slikarski koloniji v Podkorenu (Foto B. Blenkuš)

SLIKARSKA KOLONIJA V PODKORENU

Na povabilo hotelskega podjetja Gorenjka z Jesenic so se v Podkorenu od 9. do 15. oktobra že četrto leto zapored zbrali slikarji v slikarski koloniji, da bi na svoja platna zajeli kar največ lepote, ki jih radočarno nudi ta izredno lep kot naše občine. Tokrat je bilo vreme, sicer manjštevilmim udeležencem, pa toliko bolj produktivnim ustvarjalcem, izredno naklonjeno. Žal so se tokrat vabilu Gorenjke odzvali le slikarji z Jesenic, kar pa v nobenem pogledu ne zmanjšuje pomena slikarske kolonije in namena gostitelja, da se na ta način podpre likovna ustvarjalnost, obenem pa da lepote tega dela Gorenjske prek slik prodrejo med širše kroge delovnih ljudi in občanov.

V slikarski koloniji v Podkorenu so sodelovali: Janez Ambrožič, France Dolinšek, Nika Hafnerjeva, Janko Korošec, France Kreuzer, Tine Markez in Tone Tomazin.

V slikarski koloniji nastala dela bodo najprej razstavili v hotelu Prisank v Kranjski gori, potem na Jesenicah in po vsej verjetnosti tudi kje drugje. Pri organizaciji takih razstav pa bi morale mnogo bolj sodelovati tudi turistične organizacije, saj so v nekem smislu zelo kvalitetna in kulturna turistična propaganda.

V jeseniški občini sta se tako uveljavili dve že tradicionalni slikarski koloniji, in sicer vsakoletna planinska slikarska kolonija na Vrščici, katero prireja Planinsko društvo Jesenice ob strokovnem sodelovanju jeseniškega DOLIKA in slikarska kolonija Gorenjke v Podkorenu. To pa vsekakor pomembno prispeva h kulturni podobi naše občine, ki vključno z razstavno dejavnostjo in izredno likovno tvornostjo slikarjev zbranih v likovnem klubu DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar, sodi med likovno najbolj razgibane občine v SR Sloveniji.

SVETUJEMO TRI JESENSKE PLANINSKE IZLETE — RATEŠKO (1911 m), MARTULJSKO (1699 m), IN VRTAŠKO SLEME (2076 m)

Sedaj, ko so zgodnje jesenske slane poškale zadnje roke, ko je snežni poprh že pobil najvišja čela skalnih vrhov, ko so se zaprti vrta visokoporiških planinskih postojank, ko je utihnil kričati vršar številnih poletnih ljubiteljev in obiskovalcev gora, ko so utihnila kvačja zvonca po planinah in rovtih in se oglašajo osamelci in zakasneli svončki tropov ovac pod Ovčjo stranjo, Solno glavo in Rigeln in se iz okrašenih in kratek pogledov v robo ognjenorščic zbuji bukovja, blagodejni jesenski mir vabi v gore res prave, iskrene ljubitelje gora. Sedaj, ko pod peti, na Prednji in Zadnji glavi, na Kumljahu in pod Siljevcem krase goraki svet zlati mesecni, je gorah res najlepše.

Pohiteti bo treba, predno Vratice, Dole in Dolice, Prehode in Prehodavce ne zametejo snežni meteži, zastrugi in zameti, ki bodo zaprli vse duri v gorski svet. Vremenarji napovedujejo in obetajo lepo in sončno jesen. Toda kmalu se bodo zadnji obiskovalci gora, plezalci in alpinisti v slebovih, tokavah, kaminih in zajeдах, nad prepadmi in v previjih srečevali z ledenimi rožami in svetom, po grebenih pa bodo vetrovi vrtilnili snežne zastave.

Zato pohitimo z zadnjimi najlepšimi obiski razglednih počivali tudi mi in stopimo na Rateško, Martuljsko in Vrtaško Sleme, se predno bo zima zavila gore v zimsko spanje. Kmalu bo treba zamenjati popotno palico in poletno izletniško, turistično in planinsko opremo s smučmi, cepinom in derezami.

Sedaj je še čas, da se z avtomobilom »spotegnemo« iz Kranjske gore na lepo sedlo Vršič (1811 m), od koder nas vodi lepa in varna zlozna pot na Vratice — 1807 m — med Robičjem in Mojstranom, od koder se nam radodarno nudi enkratni razgled na borovške, trentarske, rateške in koroške gore, ki se prav od tu kažejo v najlepši luči. Sprehod preko Rup na Sleme, sredi rdečih jesenskih barv, pod enkratno jasno in modro nebo, mora zadovoljiti in navdušiti še tako zahtevnega in razvajenega ljubitelja jesenskih gora. Na Rateškem Slemu (1911 m), je resnično enkratno in razkošno lepo vedno, poleti, jeseni, pozimi in pomladi. Kdor pozna to razkošje, se na Sleme vrača še in še. Jalovec nad Planico gledan od tod je edinstvena paša za oči. S Slemena se lahko vrnemo na Vršič ali pa sestopimo skozi Počganje in Sneženjak v Zelje pod slap Nadiže, primeren in priporočljiv pa je tudi sestop skozi Grič v Planico ali pa skozi romantično Malo Plišnico v Kranjsko goro. Jesenski dan preživeti in doživeti na Slemu pod Mojstrankami, Travnikom in Jalovcem nad Planico, bo vsekakor prazen in lep, nepozaben.

V edinstvenem okolju martuljskih gora nas vodi pot, steza pod Mokrimi pečmi v samotni zatrej Belega potoka pod severne stene Kukove špice. Pot skozi jesenski gozd nas zložno vodi k izviru Belega potoka. Iz okrašenja se dvigajo vertikalne severne stene Kukove špice, to je močna katedrala miru, lepote in veličine. Ključni poti se zložno dvigajo na Sleme Vanečevega roba, ki se v glavah in skokih poganja med krnico Za Aka in zatrepom Belega potoka proti vrhu Kukove špice. Cimboli se dvigamo proti vrhu Slemena in Boba, tem bolj se nam odpira pogled na sklane vršce. Na samem Slemu (1699 m), se nam odpre pogled na Dolino od Trbiža do Jesenice in dalje. Nad Martuljkom se nam predstavi v vsej veličini Spik, Martuljske Ponice in Oltarji. Široka preč vzbuja s svojimi stenami in prepadnimi grebeni spoštovanje, samota Belega potoka je en-

kratna z zbuji bukovja in zlatimi meseci. S tega razglednega počivala se le težko poslovimo. S Slemena na Vanečevem robu nam ni treba sestopiti po isti poti v Beli potok. Lepa lovska pot nas v ključih vodi v krnico Za Aka pod Siroko peč k bivaku 3. Tu se nam prilete počitek in okrepilo ob edinstvenem pogledu na še močno zasnežene najvišje martuljske vršce. Ob zgornjem slapu varno sestopimo po zavarovani in markirani planinski poti k Jasenom in mimo spodnjega slapa v Martuljek. Od tu se še enkrat ozremo na prehojeno pot in vrhove, ki so najlepši in najmočnejši pri nas in daleč naokrog v gorskem svetu. Sedaj v lepoti jesenskih barv in nizko zasneženosti pa vabijo še bolj.

Prikrasani bi bili za mnogo, če ne bi že v tej jeseni ali na morda kdaj pozneje, obiskali Vrtaško Sleme nad Mojstranom in Peričnikom, pod Kukovo špico (2076 m). Z Vrtaške planine, Vrtaškega vrha in Vrtaškega Slemena je pogled na dolino Vrat, greben Črne in Srednje gore, Triglav in njegovo sosedstvo vedno privlačen in vabeč. Ker planinska pot s Hudega brega na Grančiče še ni nadelana in zavarovana, krenemo v Mojstrani na koncu asfalta pri starih podrtih cementarne na desno. Strmo se dvigamo mimo »kapelice« in počivala. Po uri in pol nas sprejme pastirski stan na Vrtaški planini. Ze tu se nam ponuja Triglav s svojimi sosedmi. Kmalu od koče smo na Gorenji plani in še malo pod Vrtaškim vrhom pridemo na Njivice. Proti Vrtaškemu Slemu hodimo prijetno in varno prav na vrh. Na vsej poti se nam odpirajo in ponujajo pogledi prek razglednih Karavank na koroško stran ali pa po deželi mimo Radovljice in Kranja do Ljubljane in Grintavcev in kamniških vinjskih gora. Radovedne oči se ne morejo nagledati in naučiti številnim močnim rajdam gora, ki tonejo preko Črne in Srednje gore na Pokljuko in Jelovico. Nad dolino Vrat pa kipe v nebo močna Rjavina. Črna, Triglav, Stenar in drugi vrhovi, ki se dotikajo samega neba. Na Vrtaškem Slemu se oči spočijejo in naučijo vsega lepega in močnega kar premore naš planinski svet.

Pozdravimo gore Martuljka in sestopimo po isti poti, vsaj do Njivic, kjer se nam ponudi lovska pot na desno pod Kukovo špico prek Črlova do Rdečega potoka nad Poldovim in Turkovim rovtom. Od planine pa nas vodi pastirska pot k izviru Peričnika in mimo gorenjskega slapa k prijaznemu in gostoljubnemu gostišču Peričnik.

Svetovali smo vam tri najlepše, vabeče in hvaležne jesenske planinske izlete. Stopite čim prej na lepe, praznične poti. Če boste obiskali vsaj enega od teh treh razglednih Slemen se bo v vas prav gotovo porodila želja obiskati še drugega in pozneje še tretjega. Navdušeni boste. Varno, brez znoja in truda boste spoznali najlepša razgledna počivala nad Planico pod Jalovcem, Travnikom in Mojstrankami, nad Malo Plišnico in Krnico, na Vanečevem robu nad Za Aka in Belim potokom, nad Mojstranom, Peričnikom in dolino Vrat, kjer se vam predstavi sočaka Triglav v vsej lepoti in veličini. Na teh treh Slemenih sredi naših najlepših gora je resnično lepo vsak čas, najlepše pa je gotovo v jeseni, ko vetravi vrtilnijo listje, ko se pod pečmi zlate rumeni meseci in v gorah pred zimo vlada in kraljuje tako blagodejen mir. Zasneženi skalni vršci in modro, jasno nebo vas bodo stotero nagradili in vabili še in še!

ZURO

DEŽURNA TRGOVINA

V soboto, 21. oktobra, bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprta

SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA »ROŽICA« NA PLAVŽU.

VABILO UPOKOJENCEM

Društvo upokojencev Jesenice vabi svoje člane na koncert godbe na pihala DPD Svoboda Hrušica, ki bo v soboto, 21. oktobra, ob 17. uri v domu društva upokojencev na Jesenicah Pod gozdom 13.

ZAMENJAM STANOVANJE

V stolpnici za gimnazijo zamenjam dvosobno stanovanje s centralnim ogrevanjem, last železarne Jesenice za trosobno stanovanje z istimi ugodnostmi. Naslov dobite v uredništvu Železarja.

ISČEM SOBO

Naš sodelavec išče sobo ali enosobno stanovanje na območju jeseniške občine. Naslov dobite na uredništvu Železarja.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega

BORISA BEMA

se iskreno zahvaljujemo dr. Mencingerju in sestri Mariji v jeseniški bolnici za vso skrb in nego. Lepa hvala zdravnikom obratne ambulante Železarne, posebno dr. Cesarcu in dr. Furlanovi. Srčna hvala vsem njegovim sodelavcem iz Železarne, za izraze sožalja, posebno tov. Janezu Ovnu za tople besede ob Borisovem preranem grobu. Vsem hvala za darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: MILENA, DARJA IN BORIS

ZAHVALA

Osnovni organizaciji zveze sindikata TOZD Strojne delavnice se iskreno zahvaljujem za prejeto denarno pomoč.

Anton Ferčej

ZAHVALA

Ob smrti naše skrbne mame

ANGELE UDIR, učiteljice v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti in ji darovali toliko lepega cvetja. Hvala za ustne in pisne izraze sožalja.

Zahvaljujemo se kolektivom skupščine občine Jesenice, gradbenega podjetja Gradbincev in Iskre — Blejska Dobrava.

Iskrena hvala dr. Dražiču, ki jo je požrtvovalno obiskoval na domu in pevskega zboru DU za lepo petje.

Najlepša hvala učenci osnovne šole in tov. učiteljici Smolejevi za poslovilne besede.

Prisrčna hvala pionirskemu pevskemu zboru za tako občuteno zapeto pesmico.

Vsem, ki ste se je v času njenega trpljenja spomnili na kakršenkoli način, najlepša hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage žene, mame in stare mame

ANE SMOLEJ

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom za izkazano vsestransko pomoč, zdravnikom in ostalemu osebju internega oddelka jeseniške bolnice, dr. Novaku za dolgotrajno zdravljenje in pomoč na domu. Iskrena hvala gospodinu ZB in SZDL, pevcem, godbi, prijateljem in znancem, ki ste ji poklonili cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se sodelavcem adjuštaže HV Bela za izkazano pomoč, osnovni šoli Prežibov Voranc, sodelavkam hotela Golf, gasilem in organizaciji ZB NOV.

V imenu vsega sorodstva hvala vsem, ki ste soustvovali z nami in nam izrekli sožalje.

Užaloščeni: mož Oto, sin Franci z družino, hčerka Anica z Romano

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

21. oktobra madžarski barvni risani film GOSJI PASTIR KOSTJA, režija Attila Dargav, ob 15. uri.

21. in 22. oktobra franc. barvni kriminalni film DVE MINUTI PANIKE, režija Larry Pearce, v gl. vlogi Charlton Heston, ob 17. in 19. uri.

23. in 24. oktobra italij. barvni pustolovski film SCARAMOUCHE V VOJNI IN LJUBEZNI, režija Enzo G. Castellari, v gl. vlogi Michael Sarrazin, ob 17. in 19. uri.

25. oktobra hongkongski barvni karate film NEPREMAGLJIVI, režija Cheng Chang Ho, v gl. vlogi Lo Lieh, ob 17. in 19. uri.

26. oktobra zaprto.

27. oktobra amer. barvni film POT K SLAVI, režija Hal Ashby, v gl. vlogi David Carradine, ob 17. in 19. uri.

28. in 29. oktobra hongkongski barvni karate film BRUCE LEE PROTI SUPERMENU, režija Wu Chia-Chun, v gl. vlogi Bruce Lee, Lung Fei, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

21. in 22. oktobra italij. barvni pustolovski film SCARAMOUCHE V VOJNI IN LJUBEZNI, ob 18. in 20. uri.

22. oktobra madžarski barvni risani film GOSJI PASTIR KOSTJA, ob 10. uri. Oglede filma je brezplačen

VZGOJNOIZOBRAŽEVALNI ZAVOD — VIZ JESENICE, TOZD OSNOVNA ŠOLA KRANJSKA GORA

objavlja proste delovne naloge in opravila:

2 delavki za delo v vzgojnovarstvenih oddelkih z dokončano vzgojiteljsko šolo, za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom;

1 delavec za čiščenje šolskih prostorov s polnim delovnim časom in za nedoločen čas ter z enomesečnim poskusnim delom. Stanovanj nimamo, objava velja do zasedbe.

DELAVSKA UNIVERZA JESENICE

objavlja opravila in naloge

OPERATIVNEGA DELAVCA

za nadomeščanje začasnega odsotnega delavca za določen čas — 30. 6. 1979

Kandidati morajo imeti najmanj srednješolsko izobrazbo.

Zaposlitev je možna s polovičnim ali polnim delovnim časom.

Prijave naj kandidati pošljejo na naslov: Delavska univerza Jesenice, Trg Toneta Čufarja 1

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik — Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za čestitko ob življenjskem jubileju, pri nadaljnjem delu pa jim želim veliko uspehov.

Viktor Jamar

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik — Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za prejeto čestitko ob mojem jubileju in jim želim veliko uspeha pri njihovem delu.

Marija Grintov

ZAHVALA

Osnovni organizaciji zveze sindikatov TOZD Transport se najlepše zahvaljujem za prejeto denarno pomoč, ki mi je med boleznijo zelo dobrodošla.

Milan Polak

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Valjarna žice in profilov Bela se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je med boleznijo zelo dobrodošla.

Stanko Do nar

ZAHVALA

Zahvaljujem se izvršnemu odboru osnovne organizacije sindikata TOZD Strojne delavnice za denarno pomoč.

Ljubomir Veljkovski

ZAHVALA

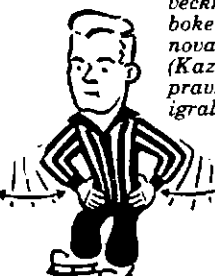
Iskreno zahvaljujem se izvršnemu odboru osnovne organizacije sindikata TOZD Valjarna žice in profilov se prav lepo zahvaljujem za denarno podporo ob moji dolgotrajni bolezni.

Janez Črv

SODNIŠKI ZNAKI ZA PREKRŠKE IN KAZNI

DISCIPLINSKA

KAZEN: Obe roki večkrat položi na boke in pokaže kaznovanega igralca (Kazen 10 min. s pravico zamenjave igralca)

NAJAVLJANJE KAZNI Z UPOŠTEVANJEM PREDNOSTI: Eno roko dvigne, z drugo pa pokaže na igralca, ki je prekršek povzročil (Sledi kazen, ko se prekine igra)

UDAREC S KOLENOM: Udari koleno s palcem roke (Kazen 2 min.)

PROGRAM DRSANJA IN DRŠALNIH PRIREDITEV

REKREACIJSKO DRSANJE:

- petek, 20. oktobra, od 20. do 22. ure za železarno Jesenice,
- sobota, 21. oktobra, od 14. ure do 16. ure,
- nedelja, 22. oktobra, od 14. do 16. ure, od 17. do 19. ure in od 20. do 22. ure,
- petek, 27. oktobra, od 22. ure za železarno Jesenice,
- sobota, 28. oktobra, od 14. ure do 16. ure.

HOKEJ:

- četrtak, 19. oktobra, ob 18. uri prijateljska pionirska tekma HK Jesenice : VSV Beljak (Villach), vstopnine ni,
- sobota, 21. oktobra, ob 18.30 prijateljska mednarodna tekma HK Jesenice : HK Volan, Sekešfehervar Madžarska, vstopnina 20 din,
- torek, 24. oktobra, ob 18.30 za državno prvenstvo HK Jesenice : HK Kranjska gora, vstopnina 20 din,
- sobota, 28. oktobra, ob 18.30 za državno prvenstvo HK Kranjska gora : HK Olimpija, vstopnina 20 din.

KEGLJANJE NA LEDU:

- nedelja, 22. oktobra, ob 7. uri medobčinski turnir, I. kolo.

NOGOMET

- sobota, 28. oktobra, ob 10. uri pionirji NK Jesenice : NK Bled, ob 13.15 člani NK Jesenice : NK Bled,
- nedelja, 29. oktobra, ob 10. uri mladinci NK Jesenice : NK Bled.

OBVESTILO NK JESENICE:

- Treninji pionirjev so tedensko razporejeni takole:
- ponedeljek, od 13. do 14.45,
- torek, od 7.30 do 8.35,
- četrtek, od 7.30 do 8.45.

Iz pisarne ŠD Jesenice

MOŠTVI JESENIC IN KRANJSKE GORE ZMAGALI

Hokeyjisti Jesenic so prvo letošnje gostovanje v Zagrebu sklenili uspešno. Povsem zaslužen so premagali ekipo Medveščaka z rezultatom 7:4 (1:0, 4:2, 2:2).

Državni prvaki so igrali precej boljše kot domačini in njihova zmaga ni bila ogrožena, čeprav tudi tokrat niso nastopili kompletni in sicer brez Stefana Ščapa, ki je že dlje časa poškodovan ter Murajice Pajiča, ki še čuti posledice poškodbe. Trener Klinar zares nima sreče, kajti v letošnji sezoni niti v enem srečanju ni imel na voljo vseh igralcev. To je vsekakor velika težava, če pa k temu dodamo še težave, ki jih imajo jeseniški hokeyjisti, ki so staro in dotrajano opremo, potem je več kot očitno, da smo z igrami pomlajenega jeseniškega moštva lahko povsem zadovoljni. Res je, da se še vedno čuti neugradnost, ki ni več tako očitna, tudi strelji so se neločljivo in neizdelani, toda resno delo, ki ga je igralcem treba priznati, kaže, da ekipa iz tedna v teden napreduje.

Gole za Jesenice so dosegli: Klemenc in Pavlič po 2 ter Šuvak, D. Horvat in Bešić po 1.

VELIKA PREDSTAVA V PODMEŽAKLJI:

Ideja, ki se je porodila pri nekdanjih soigralcih pred kratkim preminulega Slavka Beravsa, ki je bil stalni član naše državne reprezentance, da kot ekipa veteranov odigrajo tekmo s članskima moštvoma Jesenic in Olimpije ter ves izkupiček od prodanih vstopnic namenijo šolanju Beravsovih otrok, je rodila resnični hokeyjski spektakel, ki smo mu bili priče v ponedeljek zvečer v dvorani v Podmežaklju.

Več kot 4000 ljudi, željnih dobrega hokeyja, je uživalo v mojstrovini Rudija in Gorazda Hitijs, v spektakularnih preigravanjih Felca in mojstevskih zadetkih Smoleja, odličnih obrambah M. Zbontarja in Kneza, ter ob požrtvovalnosti branilcev Ravnika, Juga, bratov Jan in Mihajlovskega, ki je prišel iz Beograda in vseh veteranov, ki so bili le po nazivu, kajti treba je vedeti, da je polovica igralcev v vrstah svesterov še vedno aktivna.

Nič manj pa niso zaostajali hokeyjisti Jesenic, ki imajo močno pomlajene vrste. Nastopili so tudi precej oslabiljeni, trener Klinar pa je dal možnost igranja tudi igralcem, ki sicer v prvenstvu za to nimajo možnosti. Odlični Hafner, hitri Šuvak, prodorni, skoraj neustavljivi Klemenc, ki je dosegel dva izredno lepa gola, požrtvovalni S. Košir in Ščap ter ostali jeseniški hokeyjski upi so igrali nič slabše in nič manj uspešno kot izkušenejši veterani, katerih zmaga je bila tudi pričakovana.

Veterani so zmagali z rezultatom 8:6 (3:3, 3:3, 2:1), toda v tej tekmi ni bila najpomembnejša zmaga, ker je zmagal hokey. Zmagalo je moštvo vseh udeležencev ne glede na katera vrata so napadali ali pa jih branili, ker je vsak posameznik želel pokazati koliko velja. In prav zaradi tega

KRANJSKA GORA – CRVENA ZVEZDA 8:4 (2:1, 1:0, 5:3)

Mladi hokeyjisti Kranjske gore so povsem zaslužen premagali Beograščane, toda razen dveh izredno pomembnih točk ne morejo biti zadovoljni s sobotno igro. Poznala se jim je velika trema pred in med pomembnim srečanjem s Crveno zvezdo, kar je povzročilo, da so igrali kot začetniki. Akcije so bile nepovezane in vsak je hotel sam doseči zadetek. To seveda ni bilo dobro in če Beograščani ne bi presedeli na klopi za kaznovane igralce kar 32 minut je vprašanje, če bi Kranjska gora dosegla zmago.

Res je sicer, da so mladi domačini potem, ko so po drugi tretjini vodili s 3:1, v zadnjem delu zaigrali precej boljše, hitreje in kolektivneje, kar jim je zagotovilo pomembno zmago.

Gole za Kranjsko goro so dosegli: Raspet, Golja in Razinger po 2 ter Štros in Pestotnik po 1.

Ideja, ki se je porodila pri nekdanjih soigralcih pred kratkim preminulega Slavka Beravsa, ki je bil stalni član naše državne reprezentance, da kot ekipa veteranov odigrajo tekmo s članskima moštvoma Jesenic in Olimpije ter ves izkupiček od prodanih vstopnic namenijo šolanju Beravsovih otrok, je rodila resnični hokeyjski spektakel, ki smo mu bili priče v ponedeljek zvečer v dvorani v Podmežaklju.

Nič manj pa niso zaostajali hokeyjisti Jesenic, ki imajo močno pomlajene vrste. Nastopili so tudi precej oslabiljeni, trener Klinar pa je dal možnost igranja tudi igralcem, ki sicer v prvenstvu za to nimajo možnosti. Odlični Hafner, hitri Šuvak, prodorni, skoraj neustavljivi Klemenc, ki je dosegel dva izredno lepa gola, požrtvovalni S. Košir in Ščap ter ostali jeseniški hokeyjski upi so igrali nič slabše in nič manj uspešno kot izkušenejši veterani, katerih zmaga je bila tudi pričakovana.

Veterani so zmagali z rezultatom 8:6 (3:3, 3:3, 2:1), toda v tej tekmi ni bila najpomembnejša zmaga, ker je zmagal hokey. Zmagalo je moštvo vseh udeležencev ne glede na katera vrata so napadali ali pa jih branili, ker je vsak posameznik želel pokazati koliko velja. In prav zaradi tega

RAZPORED TRENINGOV MOŠTEV HK JESENICE IN HK KRANJSKA GORA

PONEDELJEK: od 9. ure do 10.30 HK Jesenice – I. moštvo, od 13. ure do 14.45 pionirji, od 15. ure do 16.15 Kranjska gora – I. moštvo, od 16.30 do 18. ure HK Jesenice – I. moštvo.

TOREK: od 7.30 do 8.45 pionirji, od 10.45 do 12.15 HK Jesenice – I. moštvo, od 13.45 do 14.45 hokeyjska šola – šola Tone Cufar, od 17. ure do 18. ure mladinci, od 18.15 do 19.15 HK Jesenice – I. moštvo, od 19.30 do 21. ure HK Kranjska gora – I. moštvo.

SREDA: od 9. ure do 10.30 HK Jesenice – I. moštvo, od 13.45 do 14.45 hokeyjska šola – šola Prežihov Voranc, od 17. ure do 18. ure pionirji, od 18.15 do 19.15 HK Jesenice – I. moštvo, od 19.30 do 20.30 mladinci, od 20.45 do 22. ure Kranjska gora – I. moštvo.

ČETRTEK: od 7.30 do 8.45 pionirji, od 9. ure do 10. ure HK Jesenice – I. moštvo, od 13.45 do 14.45 hokeyjska šola – šola Tone Cufar, od 15. ure do 16.15 mladinci, od 16.30 do 18. ure HK Kranjska gora – I. moštvo, od 18.15 do 19.45 HK Jesenice – I. moštvo.

PETEK: od 9. ure do 10.30 HK Jesenice – I. moštvo, od 13.34 do 14.45 hokeyjska šola – Prežihov Voranc, od 17. ure do 18. ure HK Kranjska gora – I. moštvo, od 18.15 do 19.45 HK Jesenice – I. moštvo.

Sobota, od 9. ure do 13.30 pionirske in mladinske tekme ali treningi.

V tretjem kolu republiške šahovske lige sta se v Lescu, 15. oktobra, pomerili domača ekipa Murka in ekipa Jesenic. Zmagali so domačini s 7:3. Na sliki mladinci – prvokategornika Kosmač in Soklič, ki sta v dvoboju remizirala in sta med boljšimi igralci v republiški ligi. (Tekst in foto Tone Konobelj)

OBVESTILO IN VABILO SMUČARJEM

Smučarski klub Jesenice vabi vse ljubitelje smučanja, da postanejo člani ali podporni člani kluba. Vsak prijavljen član, ki plača članarino za tekoče leto 1978/79 pridobi naslednje ugodnosti: smučarsko izkaznico in 15 bonov, ki mu omogočajo 10 % popust pri nakupu smučarske opreme, 10 % na slovenskih žičnicah, 10 % popust bivanja v hotelih – kampih, kopališčih in športnih objektih, ki so napisani v priloženem obvestilu katerega dobi vsak član poleg izkaznice. Vsak član je tudi zavarovan za primer smrti in invalidnosti pri zavarovalnici Triglav.

Članarina za otroke do 15. leta
članarina za odrasle nad 15 let
izkaznica
nalepka

Ob vpisu je treba predložiti fotografijo 3 x 4.
Klub prosi vse dosedanje člane, da poravnajo članarino za tekoče leto 1978/79, ker si le s tem pridobijo enake ugodnosti kot novi člani kluba.

Vsi ljubitelji smučanja se lahko vpišejo v trgovini Slovenija šport na Titovi cesti:

vsak dan od 7. do 19. ure in v sobotah od 7. do 12. ure.

Vse potrebne informacije dobite na vpisnem mestu.

V petem kolu so vse tri ekipe jeseniških nogometašev prvič nastopile skupaj na domačem igrišču in proti gostom iz Lesc osvojile vse možne točke.

NK JESENICE : NK LESCE – PIONIRJI 4:1 (1:1)

Mladi nogometaši so proti svojim vrstnikom iz Lesc slabo začeli srečanje. Gostje so večji del prvega polčasa vodili, vendar je bilo to tudi vse. Domači so proti koncu prvega dela izenačili, nato pa v nadaljevanju povsem razbili goste in tako zabeležili visoko zmago.

Gole sta dosegla: F. Bešić in Alagić po dva.

NK JESENICE : NK LESCE – MLADINCI 2:1 (0:1)

Mladinci so srečanje zelo dobro začeli in si ves prvi polčas ustvarjali priložnosti, vendar mreže niso znali zatresti. Nasprotno pa so gostje zelo poceni prišli do zadetka.

V nadaljevanju so domačini zaigrali zelo slabo in neorganizirano, vendar so kljub temu uspeli najprej izenačiti, nato pa povesti in s tem tudi zmagati. Naj še povem, da sta bila pred koncem tekme zaradi medsebojnega obračunavanja izključena A. Dizdarevič in gostujoči igralec.

Gola sta dosegla: Krašovec in Lamberger.

NK JESENICE : NK LESCE – ČLANI 1:0 (0:0)

V derbiju dveh prvovrstnih ekip so domačini zasluženo slavili. Vso tekmo so bili boljše nasprotnik, predvsem pa v drugem delu, ko so nasprotnika povsem potisnili na njegovo polovico. Gostje so od prve do zadnje minute igrali zaprti igro, tako imenovani »bunker« in njihov glavni cilj je bil spraviti žogo s svojega kazenskega prostora.

Gol je dosegel Mlakar.

Nastopili so: Tokić, Radič, Bakonić, Ibrahimović, Kupljenik (Mitran), Kramar, Smid, Troha (Dučanović), Mlakar, Zec (Krašovec), Kovačič.

Člansko moštvo igra v soboto, 21. oktobra, v Kranju proti drugovrstni ekipi Triglava, ki je prav tako brez poraza in s točko zaostanka za Jeseničani. Na tekmo se potuje s posebnim avtobusom in obveščamo vse zainteresirane simpatizerje in navijače, da lahko potujejo zdravi.

Z. Kovačič

V POZDRAV X. KONGRESA ZSMS

Tudi na železarskem izobraževalnem centru smo spremljali priprave na X. kongres ZSMS v Novi Gorici. V počastitev kongresa je 7. oktobra tretja metalurška organizirala turnir v košarki. Povabljeni so bili veliki razredovi, vendar se zaradi nezainteresiranosti niso odzvali vabilu. Turnirja so se udeležili: 1. m, 3. a, 3. s, 3. m.

REZULTATI:
1. m : 3. a 27:46
1. m : 3. m 28:58
3. a : 3. s 35:48
3. s : 3. m 34:49

Največ košev na turnirju so dosegli: (Pivač (3. s) 39, Dežman (3. s) 37, Pogačar (3. m) 33, Prešeren (3. m) 33, Mencinger (3. a) 25, Pape (3. a) 22, Kržič (3. m) 18, Novak (1. m) 18 in Torkar (1. m) 16).

Zmagala je ekipa 3. m, na drugo mesto se je uvrstila ekipa 3. s, tretja pa je bila ekipa 3. a.

Takih in podobnih turnirjev si dijaki ŽIC tudi v bodoče želimo!

B. in M. (3. m)

VALJARNA ŽICE IN PROFILOV IMA DOBRE BALINARJE

Balinanje je lep rekreacijski šport primeren za vse starostne skupine, zato ima tudi precej ljubiteljev in pristašev med delavci v TOZD Valjarna žice in profilov, ki se po napornem delu radi sprostijo na balinišču.

Ob nedavnem tekmovanju za prvenstvo Železarne je ekipa v sestavi: Ludvik Smerke, Stane Terlikar, Milan Rijavec, Drago Kos in Drago Dijanušič osvojila prvo mesto. Tako so se uvrstili boljše kot lani, ko so isti tekmovalci »pristali« na drugem mestu v Železarni. Med sodelavci TOZD Valjarna žice in profilov je poleg navedene ekipe še več dobrih balinarjev, ki na tekmovanjih zanesljivo ne bi osvajali zadnjih mest. Vendar štirinamenski način dela mnogim onemogoča udeležbo na organiziranih tekmovanjih in se lahko udeležujejo le tekem, ki časovno sovpadajo s prostimi dnevi.

Manjka nam tudi dobrega organizatorja oziroma vodjo športno-rekreacijske dejavnosti. Osnovna organizacija sindikata je pripravljena podpreti vsako dobro organizirano športno akcijo.

Anton Drap

Balinarji TOZD Valjarne žice in profilov (Foto B. Gregorčič)

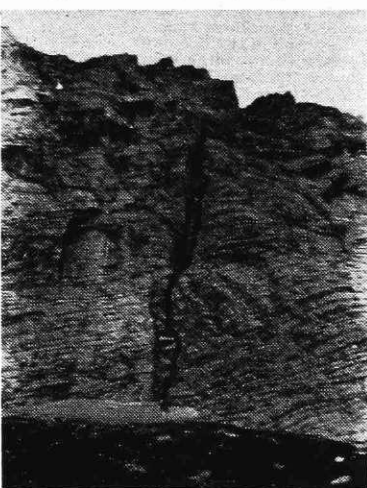
PODROČNO TEKMOVANJE INVALIDOV V KEGLJANJU

V soboto, 14. oktobra, je na razpis zveze za rekreacijo in šport invalidov SR Slovenije, Društvo invalidov Jesenice organiziralo tekmovanje v kegljanju – borbene partije za področje Gorenjske. Pomerilo se je šest moških ekip in ena ženska ter se uvrstile takole:

TRŽAŠKA SMER

Nedelja, 17. septembra. Drugi dan železarske alpinade je pred nami. Včeraj zvečer smo pomagali pri reševanju ponesrečene planinke izpod Skrlatice. Ura je pet, ko dobre volje zapuščamo Aljažev dom. Danes smo trije. Namenjeni smo v Tržaško smer v s severni steni Triglava. Vemo, da bo šlo danes bolj počasi, saj je naveza treh mnogo počasnejša kot naveza dveh. Hodimo po poti proti Luknji. Premotni nas žuborec Bistrice, ki po nekaj metrih izginja v svet skrivnosti. Dan bo lep, prelep, da bi hodil nekje po vasi, po sivocni cesti. Pod Zahodno zajedo premotimo

Severna stena Triglava – Tržaška smer (Foto D. Kofler)

trop gamsov, ki oveličujejo svet pod Triglavom.

Ob šesti uri smo pri vstopu. Nekaj pota smo v se počasi pripravili na vzpon... Imamo samo eno štiridesetmetrsko vrv, ker je Ljubo pustil drugo v avtu. To bo še bolj oteževalo in dolgočasilo vzpon. Raztežaji bodo dolgi le dvajset metrov. Ob pol sedmih pričnem s plezanjem. V sredini je Miro, na koncu vrvi pa je tretji v navezi – Ljubo. Plezam pod strehami po prečnici v levo. Miro me varuje. Vpnem v vsaki drugi klin, saj tako zmanjšam trenje vrvi, ker v prehodu iz strmega odstavka v kamin potrebujem nenapeto in lahko tekočo. Prosto preplezam še to težko mesto in v kaminu na starem klinu varujem. Potegnem vrv in dam znak za napredovanje soplezalca. Meter za metrom teče vrv preko ramen. Se nekaj metrov je ostalo, ko zagledam Mira pod menoj. Pred njim je še gladek skok in pri meni bo. Zal pa ga je narava pri njegovi osebnosti dolžna malo »prikrajšala«. Smejim se mu, ko mu je zmanjkalo le nekaj

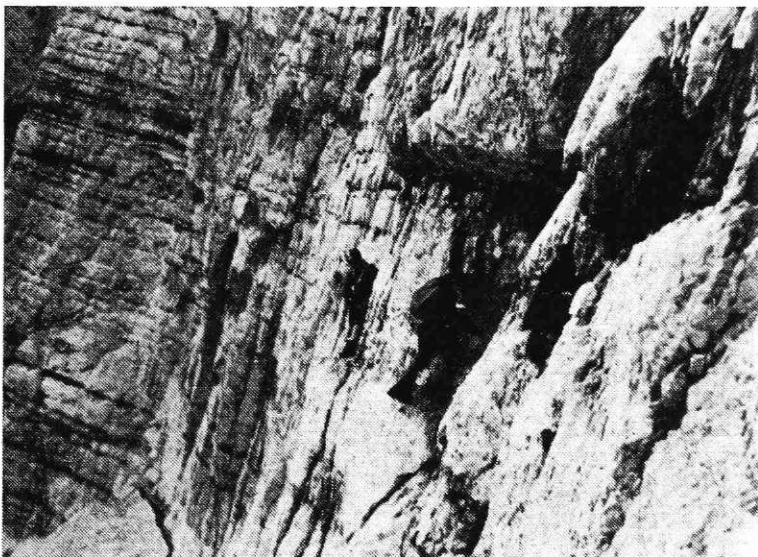
centimetrov, da bi se prijel za oprimek. Nekoliko bolj zategnem vrv in že je pri meni.

Miro varuje Ljubota, jaz plezam prosto naprej. V dnu kamina vidim nov klin. Vrvi ne morem vpeti, saj sem že dva metra višje. Vrv se izteče, zabijem varovalni klin, varujem Mira, potem še Ljubota. Smer vodi naprej desno po polici, ki se po dvajsetih metrih naglo zoži. Na koncu police zopet varujem, da oba soplezalca prilezeta do mena. Plezam naprej, naravnost navzgor na višjo polici in nazaj v kamin nad previsi. V kaminu zopet varujem, Miro je pri meni, za njim pa še Ljubo. Pod steno, na poteh je živahno. Spuščamo boje krike. V tem delu stene smo danes sami. Levo od Zahodne zajede vidimo dva alpinista, ki sta šele vstopila v Šravfovo smer Topless. Zaužijemo nekaj hrane, popijemo mleko. Sonce osvetljuje severno steno. Vreme nam je tudi tokrat naklonjeno. Ura je šele osem, nikamor se nam ne mudi. Plezam hitro, čeprav smo trije. Pri vstopu smo računali, da bomo v starih urah preplezali smer. Plezamo šele uro in pol, do konca strmega dela stene pa imamo le še tri raztežaje. Plezam naprej, uživam, v prosti plezariji, skala je trdna, le ne nekaterih mestih krhka. Po dvajsetih metrih zopet varujem. Klinov ni, zato ga sam zabijem. Globina pod nami se veča. Padec brez varovalnega klina bi pomenil trojno smrt. Z mislimi se vrnem eno leto nazaj, ko so se trije plezalci smrtno ponesrečili v dolgi nemški smeri in le golo naključje – zob jih je zadržal nad veliko črno steno, drugače bi omahnili še nekaj metrov nižje, v dno črnega grabna.

Danes grem vsem trem plezanjem dobro od rok. Zopet sem na vrsti, obdelujem kamin, klinov ni, plezam prosto meter za merom, uživam v trdni skali. V velikem razkoraku soplezam kamin. Po dvajsetih metrih se ponovno ustavim in varujem na skali, ki je zagledana v kaminu. Miro pleza za menoj. Napravim nekaj posnetkov. Za Miro pleza še Ljubo, slikam se njega. Še dvajset metrov nas loči od strmega dela stene. Tudi Ljubo je pri nama. Pleza po desni strani kamina, skala je izprana, oprimkov ni. Meter za metrom obdelujem mesto ocenjeno s VI. Malo višje vidim tri klinke. Vpnem v prvega. Z desno nogo napravim velik razkorak. Z rokami se držim visoko nad glavo. Še nekaj hitrih gibov in tudi ta konec smeri je za menoj. Zlezem še nekaj metrov navzgor in v vpadnici kamina varujem. Miro in Ljubo sta kmalu za menoj. Ura je devet in dvajset minut, ko stojimo pri skalnem močvirju na vrhu Tržaške smeri. Še nekaj sto metrov desno po policih in nato se po Bambergarjevi poti vracamo v dolino Vrat.

Tržaška smer – Severna stena Triglava: prva plezala Sandi Blažina in Aleš Kuna- ver, poleti 1954. Ocena IV – V, višina stene 500 m, čas plezanja 5 ur. Plezali: Miro Smodiš, Ljubo Nemeček, Dorči Kofler AO Mojstana 17. septembra 1978, 2 ure in štirideset minut.

Dorči KOFLER

V prečnici (Foto D. Kofler)

Košarka

KK LITIJA : KK JESENICE (ČLANICE) 68:50 (29:26)

Mlada neizkušena vrsta Jeseničank je na gostovanju v Litiji ponovno klonila. Izgubila je tekmo v sicer nekoliko nenavadnih okoliščinah, vendar je eden od vzrokov, kot sem ga že pretekli teden povedal, nihanje v formi zaradi izredne pomladitve ekipe, ki doživlja ognjeni krst. Ob osipu visokih igralcev pa se je tudi pokazalo, da je moštvo izgubilo na višini, kar je v kratkem času nemogoče nadoknaditi.

Za tekmo v Litiji smo bili v zadnjem hipu obveščeni, da je prestavljen v telovadnico osnovne šole na Graški Dobravi, tako da je naše moštvo prispelo tja šele neposredno pred pričetkom tekme. Vprašanje pa je, če je organizator (Litija) je zmaga na tej tekmi pomenila uvrstitev skupno z Jeseničani, Ilirijo in Mengšem v super slovensko ligo) sploh obvestil o prestavitvi tekme sodnike. V glavnem nobenega od obeh delegiranih sodnikov ni bilo v Graško Dobravo. Na prošnjo Litijanov je trener naše ekipe pristal, da tekmo sodita dva domačina. Zal sta vseskozi izrabljala izkazano zaupanje in gostjam nista dala priložnosti za zmago.

Že v prvem polčasu sta Jeseničankam pobrala vrsto zgolj, še posebej pa sta se potrudila ob zaključku tekme, ko sta uspela spremeniti tok igre. Jeseničanke so tri minute pred koncem vodile s štirimi pikami, nato pa so tekmo izgubile s 15 koši.

Ne glede na slabo sojenje pa bi našim igralkam ob večji izkušnosti uspelo iztržiti boljši rezultat. Sedaj se lahko tolažimo,

da je tudi poraz v takih okoliščinah šola, ki mlade športnike navaja športno prenašati krivice na igrišču in izven njega. Jeseničanke so se kljub porazu v zadnji tekmi uvrstile v super ligo, v kateri bodo od novembra do aprila igrala po štiri najboljšie ekipe iz SKL – zahod in SKL vzhod. Do novega bomo morali našo vrsto dopolniti z novimi visokimi igralkami iz jeseniških šol, ligo pa ne glede na rezultate izkoristiti predvsem za kaljenje mladih igralcev, saj je od lanske (tudi še zelo mlade ekipe) ostalo bore malo.

Prvenstva Gorenjske v mlajših kategorijah so za nas dokaj uspešno zaključena (eno prvo, dve drugi in eno četrto mesto). Prav tako prvenstvo članic v SKL – zahod. Ob le dveh terminih za treninge v dvorani na teden, smo bili prisiljeni razpustiti mlajše kategorije, kar pomeni pol leta prisilnega odmora in veliko škodo za jeseniško košarko. Za trenutno druge rešitve ni. Ekipi članic in članov pa se pripravljata na boje v republiških ligah. Naša želja je, da se v zares izredno skromnih pogojih dela ekipi obzira v ligo. Za višje cilje smo zamudili vlak, čeprav se nam razmere okrog igralnega prostora takoj uredijo. Zavedati se moramo, da jugoslovanska košarka visoko kotira tudi v svetovnem merilu (moški svetovni in evropski prvaki). Zenske druge v Evropi in verjetno tudi na svetu). Vse to je plod vloženega dela v več tisoč registriranih klubih širom naše domovine. Košarka pa se igra še po vseh šolah in skoraj po vseh vaseh. Ponosni bi morali biti, da se v takem športu lahko borimo v republiškem tekmovanju, kamor se je zelo težko uvrstiti in za katerega je potrebno trenirati praktično vsak dan. Kaj bosta naši vrsti dosegli v neenaki bitki ob dveh treningih tedensko (štiri ure za dve ekipi) rekreacijska ekipa brez tekmovanja pa tudi dve uri), pa bomo videli. Krivica, za eventualni neuspeh ne smemo iskati v košarkarskem klubu, saj samo volja do dela in talent ne moreta nadomestiti osnovnih pogojev dela.

VR